

SULDAL KONTROLLUTVAL**INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET**

Dato: måndag 25. mai 2020
Tid: kl. 10.00
Stad: Suldal kommunehus, kommunestyresalen

Forfall melder du til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 53 eller mobil/sms 959 86 977, e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlemmer kalla inn særskilt. Medlemmer som meina seg ugilde, må gi melding om dette slik at varamedlemmer kan innkallast. Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sende til medlemmer/varamedlemmer.

Rådmann er invitert i sak 2

SAKLISTE:

01/20 Godkjenning av protokoll frå møte 21.11.19

02/20 Suldal kommune – uttale til årsrekneskapen for 2019

03/20 Arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020-2024 – presentasjon av risiko- og vesentlegvurdering og prioritering av prosjekt

04/20 Årsmelding for kontrollutvalet 2019

05/20 Plan for orienteringar om resultatområda og stabsfunksjonane

06/20 Referat- og orienteringssaker 25.05.20

Ymse

Aksdal, 18.05.20

Tormod Skeie (sign.)
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (er invitert i sak 2)
Varamedlem (til orientering)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	25.05.20	01/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 21.11.19

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Protokoll frå møte i Suldal kontrollutval 21.11.19 blir godkjent slik han ligg føre.

Vedlegg: protokoll frå kontrollutvalsmøte 21.11.19

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 21.11.19 følgjer vedlagt. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er oversendt kommunen slik han ligg føre. Det er ikkje kommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar eller evt. møteleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 15.05.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

SULDAL KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Torsdag **21. november 2019** blei det halde møte i Suldal kontrollutval under leiing av leiar Tormod Skeie. Han ønskte velkommen til fyrste møte i denne valperioden.

MØTESTAD:	Suldal kommunehus, formannskapssalen
MØTESTART-MØTESLUTT:	kl. 10.00 – 12.15
MØTANDE MEDLEMMER:	Tormod Skeie (SV), Eldbjørg Sivertsen (Uavh.), Per Gudmund Øxtra (Sp), Henrik Halsne (Ap), Ragnhild Sukka (V)
MØTANDE VARAMEDLEMMER:	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Seniorrådgjevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor Tore Kristensen - Rogaland Revisjon IKS
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Leiar av servicetorget Turid Vaage delte ut Ipader i starten av møtet.
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 21/19 KONTROLLUTVALETS OPPGÅVER OG ANSVAR

Sekretariatet si innstilling:

Suldal kontrollutval tar gjennomgangen av utvalets oppgåver og ansvar til orientering. Utvalet har inga merknader knytte til evalueringa for perioden 2015-2019 eller Utvalet vil framheva følgande:

Handsaming i kontrollutvalet 21.11.19:

Medlemmene, revisor og utvalssekretær presenterte seg. Henrik Halsne opplyste at han er dagleg leiar for Gullingen utviklingsselskap AS. Kommunen er deleigar i dette selskapet. Sekretær opplyste at det ikkje er mogleg å vera medlem i kontrollutvalet samstundes som ein har dette vervet. Halsne og sekretariatet vil følgje dette opp vidare.

Utvalssekretær gjorde greie for utvalet sitt ansvar og oppgåver. Fleire av medlemmene hadde delteke på informasjonsmøtet i Aksdal og fått mykje informasjonen der. Medlemmene stilte spørsmål og drøfta ulike sider ved vervet undervegs i orienteringa.

Medlemmene sakna utfylt evalueringsskjema frå ordførar, rådmann og sekretariat. Utvalet vil oppmoda dei til å sende inn skjema, for så å ta saka opp att i neste møte.

Medlemmene drøfta særskilt korleis utvalet skal handsama innspel frå innbyggjarar. Utvalet var samd om å be sekretariatet utarbeide eit framlegg til neste møte.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 21.11.19:

Suldal kontrollutval tar gjennomgangen av utvalets oppgåver og ansvar til orientering.

Utvalet vil oppmode ordførar, rådmann og sekretariat til å sende inn evalueringsskjema. Utvalet utsett handsaminga av evalueringsskjema til neste møte.

Utvalet ber sekretariatet utarbeide retningslinjer/prosedyrar for handsaming av innspel frå innbyggjarar til neste møte.

SAK 22/19 FRAMLEGG TIL MØTEPLAN FOR 2020

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet i Suldal vedtar følgjande møteplan for 2020:

Torsdagar kl. 10.00: 13.02, 30.04, 11.06, 17.09 og 12.11.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

Handsaming i kontrollutvalet 21.11.19:

Utvalet slutta seg til framlegget.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 21.11.19:

Kontrollutvalet i Suldal vedtar følgjande møteplan for 2020:

Torsdagar kl. 10.00: 13.02, 30.04, 11.06, 17.09 og 12.11.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

SAK 23/19 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 05.09.19

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 05.09.19 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 21.11.19:

Utvalet hadde ingen merknader til protokollen. Medlemmene var samde om at dei framleis ønskte ein nøktern protokoll.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 21.11.19:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 05.09.19 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 24/19 REVISJONSPLAN FOR REKNESKAPSÅRET 2019

Sekretariatet si innstilling:

Suldal kontrollutval tar revisjonsplan 2019 frå Rogaland Revisjon IKS om rekneskapsrevisjonen og presentasjon frå oppdragsansvarleg revisor om interimrevisjonen så langt i 2019 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 21.11.19:

Revisor Kristensen gjorde greie for planen og svara på spørsmål.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 21.11.19:

Suldal kontrollutval tar revisjonsplan 2019 frå Rogaland Revisjon IKS om rekneskapsrevisjonen og presentasjon frå oppdragsansvarleg revisor om interimrevisjonen så langt i 2019 til orientering.

SAK 25/19 BESTILLING AV RISIKO- OG VESENTLEGHEITS-VURDERINGAR OG PLANAR FOR FORVALTNINGS-REVISJON OG EIGARSKAPS-KONTROLL 2020 – 2024 FOR SULDAL KOMMUNE

Sekretariatet si innstilling:

Suldal kontrollutval tingar ein risiko- og vesentlegvurdering frå Rogaland Revisjon IKS i tråd med vedlagt prosjektplan/ med desse endringane.....

Ramma vert sett til 110 timar.

Suldal kontrollutval ber revisor utarbeide Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020 - 2024 for Suldal kommune.

Handsaming i kontrollutvalet 21.11.19:

Leiar innleia. Revisor gjorde kort greie for prosjektplanen. Utvalet slutta seg til framlegget.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 21.11.19:

Suldal kontrollutval tingar ein risiko- og vesentlegvurdering frå Rogaland Revisjon IKS i tråd med vedlagt prosjektplan. Ramma vert sett til 110 timar.

Suldal kontrollutval ber revisor utarbeide Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020 - 2024 for Suldal kommune.

SAK 26/19 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 21.11.19

32. Statusoversyn pr. november 2019
33. Kst. vedtak 01.10.19, sak 63/19 – Val av kontrollutval 2019-2023
34. Kst. vedtak 24.09.19, sak 56/19 – Revisjonsrapport – Klima og energiplan
35. Taushetserklæringsskjema (blei signert i møtet)
36. Innkalling til årsmøte i RYMI 13.11.19
37. Innkalling til representantskapsmøte i Haugaland brann og redning IKS 14.11.19

- 38. Innkalling til representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 13.12.19
- 39. Konferanse 2020 for kontrollutvalgene – Sandnes 09.01.20
- 40. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 29. – 30. januar 2020
- 41. Ønsker åpenhet og innsyn i kommunenes arbeid – Kommunal Rapport 28.10.19

Handsaming i kontrollutvalet 21.11.19:

Leiar gjorde greie for referatsakene. Alle medlemmene ønskte å reise på konferansen i Sandnes og på NKRF konferansen på Gardermoen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 21.11.19:

Referatsakene 32 - 41 blir tatt til orientering.

Suldal kontrollutval vedtar at alle medlemmene deltek på konferansen i Sandnes og NKRF konferansen på Gardermoen. Sekretariatet sørger for påmelding. Deltakarane ordnar sjølv med transport.

YMSE

Ingen saker blei meldt eller tatt opp.

Neste møte: torsdag 13.02.20, kl. 10.00

Sand/Aksdal, 21.11.19

Tormod Skeie
Leiar

Odd Gunnar Høie
Kontrollutvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalet	25.05.20	02/20
Formannskapet	17.06.20	
Kommunestyret	23.06.20	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

SULDAL KOMMUNE – UTTALE TIL ÅRSREKNESKAPEN FOR 2019

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval vedtek uttale til kommunerekneskapen for 2019 slik den ligg føre (med desse endringane / tilleggane).

Vedlegg:

1. Framlegg til uttale frå kontrollutvalet til årsrekneskapen 2019
2. Revisjonsmelding 2019 frå Rogaland Revisjon, dagsett 22.04.20
3. Årsoppgjersnotat 2019 frå Rogaland Revisjon, dagsett 23.04.20
4. Hovudoversyn – rekneskapen 2019
5. Årsmelding for 2019 (eige hefte)

Innleiing:

Vedlagt følgjer deler av Suldal kommune sitt årsrekneskap for 2019, signert revisjonsmelding (vedlegg 2), og årsoppgjersnotat 2019 frå Rogaland Revisjon IKS og framlegg til uttale frå kontrollutvalet (vedlegg 1). Heile rekneskapen med notar og årsmeldinga for 2019 ligg også på kommunen si heimeside. Forutan revisor vil rådmannen delta under handsaminga av saka.

Bakgrunn:

Det går fram av forskrift om kontrollutval og revisjon § 3 (ny i 2019) at kontrollutvalet skal gi uttale om årsrekneskapen:

«Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak».

Rekneskapen må difor fyrst leggjast fram for kontrollutvalet før det vert handsama i formannskapet. Kontrollutvalet skal i tillegg etter same forskrift sjå til at rekneskapsrevisor sine påpekingar etter kommunelova § 24-7 til § 24-9 blir retta eller følgt opp. Dersom påpekingane ikkje blir retta eller følgt opp, skal kontrollutvalet rapportere det til kommunestyret.

Frist for rekneskapsrevisor til å gje revisjonsmelding til kommunestyret er seinast 15. april i følge § 24-8, men i år har Stortinget for å avhjelpe konsekvensane av utbrotet av Covid-19 vedtatt ei midlertidig lov om unntak frå kommunelova, IKS-lova og partilova den 14.04.20. Av fleire tiltak kan her nemnast § 6:

§ 6 Frister for regnskapsrevisor og vedtak om årsregnskap og årsberetning

Regnskapsrevisor skal senest 15. juni 2020 avgi revisjonsberetning til årsregnskapene og årsberetningene for 2019.

Årsregnskapene og årsberetningene for 2019 skal vedtas senest 15. september 2020.

Regnskapsrevisor skal senest 15. september 2020 avgi en skriftlig uttalelse om resultatet av den forenklede etterlevelseskontrollen etter kommuneloven § 24-9.

Administrasjonen har levert årsregnskapet og årsmelding (frist 31. mars), og revisor har levert revisjonsmelding.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale:

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er den avlagde årsrekneskapen og notar, revisjonsmeldinga, revisor sitt årsoppgjersnotat til rådmannen og rådmannen si årsmelding.

Årsrekneskapen med notar

Rekneskapen syner eit **brutto driftsresultat** (tilhøvet mellom driftsutgifter inkl. avskrivningar og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringar) på 28,6 mill.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat blei på 57,7 mill. mot regulert budsjett på 46,2 mill. Det utgjør 10,1 % som er godt over anbefalt nivå på 1,75 %.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir nytta som et mål på økonomisk handlingsfridom. Teknisk berekningsutval (TBU) anbefaler at denne storleiken over tid bør liggje på rundt 1,75 prosent. Kommunen sitt snittdriftsresultat for 2019 er dermed svært solid og godt øve TBU sitt anbefalte nivå.

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2019 er på 91,6 mill. kr. Justert for finanstransaksjonar og inntekter var finansieringsbehovet på 488 mill. kr. Investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse.

Totalt sett er rekneskapen gjort opp med eit rekneskapsmessig meir/mindreforbruk på kr 11,5 mill. Resultatet er 2 mill. kr lågare enn i fjor.

Landet generelt

KOSTRA-tala frå SSB viser eit samla netto driftsresultat på 1,7 % i 2019. Det er ein nedgong frå 2018. [Teknisk beregningsutvalg \(TBU\)](#), kor Kommunaldepartementet og KS er representert, har definert netto driftsresultat som det viktigaste nøkkeltalet for kommunane sin økonomi.

Ifølge tala frå SSB, har landet utanom Oslo netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter på 1,2 % i 2019, mot 2,2 % i 2018. Både KOSTRA-tall og rekneskapsundersøkinga til KS viste/viser at spreininga i netto driftsresultat er stor.

Kommunane som hadde/har høgast netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter var: Aukra (26,9 %), Hjartdal (16,3), Vevelstad (12,5), Bykle (11,3), Lurøy (9,8), Suldal (9,7), Åseral (8,6), Forsand (7,9), Beiarn (7,9) og Bokn (7,8).

178 av 405 kommunar hadde/har negativt netto driftsresultat i følgje KOSTRA-talene. På botn av oversikta er kommunane:

Torsken (-21,5 %), Ibestad (-13,0), Berg (-11,3), Snillfjord (-11,3), Audnedal (-10,8), Tranøy (-10,6), Leikanger (-10,2), Hobøl (-9,5), Halså (-8,1) og Moskenes (-8,0).

Mange av dei mindre og mellomstore kommunane er dei som strever. Kommunane med 5.000-10.000 innbyggjarar hadde svakast resultat. Driftsutgiftene for 3 år på rad auka meir enn driftsinntektene. Dette, saman med nedgang i inntekter frå havbruksfondet i 2019, er dei viktigaste årsaka til nedgangen i netto driftsresultat frå 2018 til 2019.

Driftsutgiftene innan pleie- og omsorg er det som trekk opp veksten i kommunane: ei auke på meir enn 3 milliardar kroner utover lønns- og prisvekst og dermed langt meir enn befolkningsutviklinga skulle tilsei. Resultatnedgangen dempast likevel noko av at netto finansutgifter blei redusert frå 2018 til 2019. Dette har samanheng med auka avkastning på finansielle instrument og auka utbytteinntekter som meir enn oppveide auka i utgiftene til avdrag.

Haugalandskommunane sine resultat varierer mellom 1,2 % og 9,7 %.

Årets resultat på 10,1 % for Suldal kommune er litt under resultatet i fjor (10,7 %), men godt øve landssnittet på 1,7 %.

Notar

For at rekneskapen skal gje brukarane så god informasjon som mogleg er det viktig at tala i rekneskapen blir supplerte med notar som gjev tydeleg henvisning til kva element i årsrekneskapen dei knyter seg til. Vidare er det i KRS (kommunal rekneskapsstandard) nr 6 lista opp ei rekkje notar som bør vera med i rekneskapen.

Årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding/-rapport som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Årsmeldinga skal i følgje kommunelova § 14-7 vere klar seinast 31. mars. Den skal gjere greie for følgjande:

- a) *forhold som er viktige for å bedømme **den økonomiske utviklingen** og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid,*
- b) *vesentlige beløpsmessige **avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet**, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene,*
- c) *virksomhetens **måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne,***
- d) *tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å **sikre en høy etisk standard,***
- e) *den faktiske tilstanden når det gjelder **kjønnslikestilling,***

- f) *hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle **arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.***

Årsrapporten gjer utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i rapporten.

I årsrapporten har rådmannen kome med mellom anna følgjande kommentar om økonomien:

Suldal kommune hadde eit godt år i 2019 med eit netto driftsresultat på 10,1 prosent. Det var budsjettert med eit netto driftsresultat på 2,3 prosent. Det meste av auken kjem av meir inntekter/ overføring enn budsjettert frå sal av konsesjonskraft, naturressursskatt, eigedomsskatt og mindre bruk/meir inntekter einingane

Det meste av meirinntektene er i tertialrapporteringane og årsavslutninga avsett på disposisjonsfond, bufferfond sal av konsesjonskraft og bufferfond eigedomsskatt. Ein bør merka seg at meir inntekter i einingane kjem av meir sjukelønsrefusjon enn budsjettert med i opphøveleg budsjett.

Brukarbetaling kommunale tenester er 6,0% lågare enn regulert budsjett, dette sjølv om ein har lagt på generell prisauke med 2,8% der det ikkje er statlege føringar som styrer dette. I kroner utgjer dette 1,078 millionar kr. mindre brukarbetaling enn regulert budsjett. Samanliknar ein rekneskap for 2018 og 2019 er det ein auke i brukarbetalinga med 0,195 millionar kr.

Andre sals og leigeinntekter er 3,6% lågare enn regulert budsjett, dette sjølv om ein også her har lagt på generell prisauke med 2,8% der det ikkje er statlege føringar som styrer dette. I kroner utgjer dette 1,130 millionar kr. mindre sals- og leigeinntekter enn regulert budsjett. Samanliknar ein rekneskap for 2018 og 2019 er det ein reduksjon i sals- og leigeinntekter med 1,065 millionar kr.

Det at ein har auka opp bufferfondet for sal av konsesjonskraft monaleg gjer at ein kan budsjettera med stabilt meir sal av konsesjonskraft. For 2020 er det budsjettert med 26,0 millionar kr, som er ein auke frå 2019 på 5,5 millionar kr. Auken i eigedomsskatt kjem tidlegare enn forventa. I økonomiplanen var det teke høgde for denne auken frå og med 2020.

Utgiftene har auka med 1,3 % frå 2018 til 2019, medan inntektene er like som året før.

Det er teke opp nytt lån til investeringar i 2019 med 22,2 millionar kr.

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

I årsoppgjersbrevet/revisjonsrapport kan revisor komme med merknader om forhold som er av ein slik karakter at han/ho finner grunnlag for å kommentere desse. Rådmannen skal då ha høve til å gje sin uttale.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har lagt fram si revisjonsmelding dagsett 22. april (vedlegg 2). Revisor har avlagt så kalla rein melding eller standardberetning, dvs. utan atterhald eller presiseringar.

Revisor konkluderer med at:

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2019, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med lov, forskrifter og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

I årsoppgjersnotat dagsett 23.04.20 (vedlegg 3) har revisor gitt utfylgjande kommentarar til rekneskapen. Revisor har følgjande konklusjon:

Vi oppsummerer våre konklusjonar med omsyn til avdekka feil, usemje om estimat og risiko, til å ligge innafor et akseptabelt nivå.

Revisor plikter i følgje revisjonsforskrifta § 4 å rapportere mishald til kontrollutvalet med kopi til administrasjonssjefen. Vi har verken avdekka eller fått melding om at det er har skjedd mishald i 2019.

Vi har avlagt ei normal revisjonsberetning.

Kontrollutvalet har i følgje kontrollutvalsforskrifta § 8 ansvaret for å sjå til at de merknader revisor har gjort, blir følgt opp. Dette gjeld likevel ikkje merknader om løpande forbetring og effektivisering av normal drift. For 2019 er det ingen forhold kontrollutvalet har plikt til å følgje opp.

I møtet vil revisor gje ei munnleg orientering om innhaldet om revisjonen gjennom året og av årsoppgjeret.

Meldinga frå revisor dannar grunnlaget for om den oppfølginga kontrollutvalet eventuelt må foreta i medhald av kommunelova § 24 -7. Kontrollutvalet skal vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på merknaden i revisjonsrapporten eller noko anna revisjonen tar opp i møtet. Sekretariatet meiner at det ikkje er naudsynt i år.

Forenkla etterlevingskontroll

Revisor skal – i tråd med ny kommunelov § 24-9, i tillegg sjå etter om kommunen si økonomiforvaltning i hovudsak går føre seg i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgåva på ei risiko- og vesentlegvurdering, som skal leggst fram for kontrollutvalet. Revisor skal seinast 30. juni gje ei skriftleg uttale til kontrollutvalet, med kopi til rådmannen, om resultatet av denne kontrollen. Denne vil bli sendt til kontrollutvalet til hausten.

Kontrollutvalet sin uttale

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen (vedlegg 1).

Kontrollutvalet må vurdere om det er forhold i årsrekneskapen dei vil spesielt kommentere i sin uttale til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orienteringa gjeve i møtet.

Aksdal, 15.05.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Til kommunestyret i Suldal

Kontrollutvalet sin uttale om Suldal kommune sin årsrekneskap for 2019

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte 25.05.20, sak 02/20 handsama Suldal kommune sin årsrekneskap for 2019.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, revisjonsmeldinga, revisoren sitt årsoppgjerdsbrev og rådmannen sin årsrapport. I tillegg har revisor og rekneskapsansvarlege supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen i kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

Suldal kommune sin årsrekneskap for 2019 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskott på 11,5 millionar kroner.

Kontrollutvalet har merka seg at rekneskapen viser eit positivt netto driftsresultat med 57,7 millionar kroner. Det utgjør 10,1 %, som er godt over tilrådd nivå på 1,75 %.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2019 og for kommunen si økonomiske stode pr. 31.12.19.

Ut over dette har kontrollutvalet ingen andre merknader til Suldal kommune sin rekneskap anna enn det som går fram av revisor sitt årsoppgjørssnotat og revisjonsmeldinga.

Sand, 25.05.20

Tormod Skeie
Leiar av kontrollutvalet

Kopi: Formannskapet i Suldal

Til Suldal kommunestyre

Kopi:
Kontrollutvalget, formannskapet, administrasjonssjef.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2019 SULDAL KOMMUNE

UTTALELSE OM REVISJON AV ÅRSREGNSKAPET

Konklusjon

Vi har revidert Suldal kommunes årsregnskap som viser kr 368 061 957 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 11 542 612. Årsregnskapet består av balanse pr. 31. desember 2019, driftsregnskap, investeringsregnskap, økonomiske oversikter og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Suldal kommune per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foretaket slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll de finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og administrasjonssjefen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også

informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

UTTALELSE OM ØVRIGE LOVMESSIGE KRAV

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert årsbudsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av Suldal kommunes regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 22.04.2020
Rogaland Revisjon IKS

Elektronisk signert
Tore Kristensen
Registrert revisor

Suldal kommune

Årsoppgjersnotat 2019

23. april 2020

Til:
Kommunestyret i Suldal

Kopi:
Administrasjonssjef i Suldal kommune
Kontrollutvalet

1 INNLEDNING

Kommunelovas reglar om tilsyn, kontroll og revisjon går fram av kommunelova kapittel 12. Revisors oppgåver følgjer av lova § 78 og eiga forskrift om revisjon i kommunar og fylkeskommunar mv. og kan oppsummerast slik:

- Gjennomføre rekneskapsrevisjon
 - ✓ Vurdere om årsrekneskapen er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk
 - ✓ Sjå etter at årsrekneskapen stemmer med budsjett eller andre gyldige vedtak
 - ✓ Vurdere om opplysningane i årsmeldinga er konsistente med årsrekneskapen
 - ✓ Vurdere om kommunen har oppfylt sine plikter med omsyn til tilfredsstillande registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar
 - ✓ Sjå etter at kommunen har ordna den økonomiske internkontrollen på ein tryggande måte
 - ✓ Bidra til å førebygge og avdekke mishald og feil. Eventuelle konstaterte mishald skal straks meldast til kontrollutvalet
- Utføre forvaltningsrevisjon og selskapskontrollar etter bestilling frå kontrollutvalet.

Resultata av rekneskapsrevisjonen er rapportert i vår revisjonsberetning datert 22.04.2020.

Dette årsoppgjersnotatet gir ei oppsummering av årets revisjon og knyt ein del kommentarar til den framlagte årsrekneskapen og årsmeldinga.

2 KOMMENTARER TIL ÅRSREKNESKAPEN

Årsrekneskapen for 2019 er gjort opp med eit netto driftsresultat på 57,69 mill. kr og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på 11,54 mill. kr. Netto driftsresultat utgjør 10,05 % av driftsinntektene. Budsjettet netto driftsresultat var på 46,18 mill. kr. Resultatet er dermed ca. 11,51 mill. kr betre enn budsjettet, men noko svakare enn i 2018 då netto driftsresultat utgjorde 61,5 mill. kr eller 10,7% av driftsinntektene. Resultatet i 2018 må sjåast i samanheng med høge inntekter frå Havbruksfondet på ca. 12,4 mill. kr. Tilsvarande utbetaling i 2019 var på kr 911 958.

Elles er årsaka til det gode resultatet ei auke i høve budsjett på inntekter som sal av konsesjonskraft, naturressursskatt og eigedomsskatt.

Teknisk berekningsutval har gjennomført berekningar og anbefalt at netto driftsresultat i kommunesektoren minst bør utgjere 1,75 % av driftsinntektene over tid. Resultatet i Suldal for 2019 ligger vesentleg over dette nivået.

Det kan vere vanskeleg å samanlikne ein kraftkommune som Suldal mot målalet på 1,75 %, då det er enkelte relativt store postar som inngår i netto driftsresultat, som ein ikkje finn i ein vanleg kommune. Dette gjeld dei inntektsførte konsesjonsavgiftene som skal brukast til særskilte føremål. I 2019 er det motteke ca. 26 mill. kr i konsesjonsavgifter og det er avkastning på fondsmidlane og

utlån med ca. 1,66 mill. kr. Ca. 10,8 mill. kr er brukt i drift og gitt som tilskot, og 0,8 mill. kr er overført til investeringsrekneskapen. Det resterande er avsett av til fond. Jmfør note 19.

Den frie egenkapitalen i form av disposisjonsfond og rekneskapsmessig mindreforbruk er på 205 mill. kr. Dette utgjør ca. 35,7 % av kommunens driftsinntekter og reknast som høgt samanlikna med andre kommunar.

Netto lånegjeld¹ utgjør ca. 38 % av brutto driftsinntekter og reknast som lågt samanlikna med andre kommunar.

Det visast elles til fyldig og god omtale i årsmeldinga av både den økonomiske situasjonen og tenestetilbodet.

3 RESULTAT AV REVISJONEN DETTE ÅRET

3.1 INTERN KONTROLL

Det overordna ansvaret for kontroll og tilsyn i kommunen ligg til kommunestyret, jf. kommunelova § 76². Administrasjonssjefen skal i samsvar med § 23³ sjå til at administrasjonen er gjenstand for tryggande kontroll, og har dermed det operasjonelle ansvaret for at interne styringsprosessar og kontrollar er etablert og at dei fungerer tilfredsstillande.

Med intern kontroll meinast i denne samanhengen alle aktivitetar som er satt i verk for å sikre at dei fastsette måla blir nådd. Ein sentral føresetnad for at den interne kontrollen skal vere tilfredsstillande, er at den er godt forankra på leiarnivå. Budsjettoppfølging er eit av dei viktigaste styringsinstrumenta ein kommuneleining har, og det er derfor av stor betydning at den fungerer tilfredsstillande. Kommunens budsjettdisiplin er god. Det er berre mindre budsjettoverskridingar på fire rammeområdar. Detaljer kjem fram i kommunen si årsmelding under avsnitt om kommunen sin økonomiske situasjon.

Eit grunnleggjande element i en god intern kontroll er at det er etablert tilfredsstillande arbeidsdeling, og at det gjennomførast regelmessige avstemmingar. Kommunens avstemmingar er i hovudsak av tilfredsstillande kvalitet. Det er ikkje full arbeidsdeling mellom regnskapsføring, avstemming og betaling. Det er imidlertid etablert supplerande kontroller slik at med anser internkontrollen som tilfredsstillande.

3.2 DRIFT OG INVESTERING

Vi har for rekneskapsåret 2019 gjennomgått rutinar og kontrollar på følgjande hovudområde: Løn, kjøp av varer og tenester, inntekter frå brukarbetaling, overføringar og anna. Nedanfor følgjer nokon kommentarar til dei mest sentrale rekneskapsrutinane:

Lønsrutine:

Det er ikkje avdekkja vesentlege feil i våre stikkprøvekontrollar av løn gjennom året. Det er enkelte mindre avvik i forhold til etablerte rutinar.

- Fastlønkontrollen blir ikkje tilstrekkeleg følgt opp av verksemdene.
- Enkelte reiserekningar manglar spesifikasjon av reiserute.

¹ Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser, fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler.

² Kommunelov av 1992. Se ny kommunelov § 22-1

³ Kommunelov av 1992. Se ny kommunelov § 25-1

Innkjøpsrutinen

Innkjøpsrutinen er kontrollert i samband med stadfesting av dei terminvise momskompensasjonskrava. Det er avdekka relativt få feil, og dei feila som er oppdaga, er korrigert. Rutinane fungerer tilfredsstillande. Vidare har gjennomgang av bevertning, representasjon og gåver samt reiseutgifter utanom lønssystem vist at dokumentasjon av mottakar, høve og formål samt kven reisa gjeld i nokre tilfelle er mangelfulle og bør forbetrast.

Kommunen har i 2019 ikkje blitt klaga inn til KOFA (Klageorganet for offentlege anskaffingar).

Salsrutinane

Ein gjennomgang av inntekter frå foreldrebetaling frå barnehagar, SFO og kulturskule, inntekter for kommunale avgifter og tekniske gebyr samt husleiger synar at rutinane fungerer tilfredsstillande og det er ikkje avdekka vesentlege feil eller avvik.

Rutinar for eigenandel pleie og omsorg fungerer og tilfredsstillande, men det er avdekka at det er nytta feil grunnbeløp og det er ikkje teke omsyn til forsørgjarfrådrag ved berekning av etteroppgjør.

Det er og eit tilfelle der ein brukar har blitt fakturert for mykje for heimehjelp. Totale feil vil ikkje utgjere vesentlege summar for kommunen, men det kan ha betydning for brukaren.

Andre inntekter

Gjennomgang av rutinar for salsinntekt kulturhuset viser at det saknast hensiktsmessige kontrollar for å sikre at inntektene blir bokført korrekt. Vi har og funne at det er enkelte avvik for mva.-handsaming kor det er nytta feil mva-sats på sal frå kulturhuset som må følgjast opp. Rutinane bør gjennomgås og forbetrast.

Inntekter frå legekontoet er gjennomgått utan at det er avdekka avvik. Inntekter frå fysioterapi er vesentleg under budsjett og skyldast redusert kapasitet pga. manglande turnus i seks månader.

Overføringsområdet

Utgifter til barnevern og sosialhjelp er kontrollert utan at vi har avdekka vesentlege feil eller manglar. Det vurderast som at rutinar fungerer tilfredsstillande.

Tilskot til lag og foreiningar, kyrkje og andre trussamfunn er gjennomgått utan at det er avdekka feil merknader.

Likvid- og finansområdet

Vi har gjennomgått kassaoppgjør, bankkonti, renteinntekter og rutinar for remittering. Internkontrollen fungerer tilfredsstillande sjølv om det ikkje er full arbeidsdeling mellom bankavstemming, bankfullmakt og bokføring.

Kommunens plasseringar i finansielle omløpsmidlar er i tråd med kommunens finansreglement. Kursreguleringsfondet er på ca. 12,4 mill. kr og rett over kravet på 10 %.

Fordeling av fast og flytande rente er i tråd med kommunens finansreglement.

3.3 ÅRSREKNESKAP

Driftsrekneskapen blei gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på 11,54 mill. kr. Avdekka feil er korrigert i rekneskapen som nå framstår utan vesentlege feil og manglar.

I 2019 er rekneskapen godskrive med ca. 22,5 mill. kr i positivt premieavvik inklusiv arbeidsgjevaravgift. Tilbakeføring av fjorårets premieavvik er på 13,6 mill. kr slik at sum resultateffekt på netto driftsresultat av premieavviket er positivt med ca. 8,9 mill. kr. Premieavvik og tilbakeføring av premieavvik blir gjort opp mot fond slik at det ikkje påverkar botnlinja.

Vår gjennomgang av fond viser at bruk og avsetning bruk og avsetning til frie fond er i høve til budsjett. Bruk og avsetning til bundne fond er i høve til sitt rette føremål og budsjett og vedtak samsvarar med transaksjonane.

Kommunen har ikkje full sjølvkost for vann, avløp, feiing og sakshandsaming teknisk. Underskotet på disse tenestande er på ca. 14 mill. kr som då blir dekkja opp av kommunens frie midlar.

Investeringsutgiftene var i 2019 på 91,6 mill. kr mot eit budsjett på kr 70,9 mill. kr. Meirutgiftene skuldast i hovudsak bokført, men ikkje utbetalt krav frå hovudentreprenør ved Suldal bad der Suldal kommune ikkje er einig i store delar av kravet.

Investeringane er blant anna finansierte ved bruk av lån på kr 48,7 mill. kr. Dette er ca. 0,7 mill. kr meir enn budsjett. Det er ikkje lov å bruka meir i lån enn det som er vedtatt av kommunestyret. Investeringsrekneskapen skulle derfor vore framlagt med eit udekkja beløp.

Det er store avvik mellom budsjett og rekneskap for postane aksjekjøp og sal av aksjar i investeringsregnskapet. Dette skyldast omdanning av Suldal E-verk til aksjeselskap og deretter sal av aksjane til Haugland kraft AS og kjøp av aksjar i Haugaland kraft AS. Sal av kraftverket og kjøp av aksjar er i tråd med kommunestyrets vedtak og avviket skyldast derfor etter vår vurdering manglande korrigering av budsjett.

Det er ført enkelte kostnader på prosjekt utan budsjett. Investeringsbudsjettet er eit *årsbudsjett*, som betyr at finansieringa av investeringsprosjekt som går over fleire år, må ha nytt vedtak kvart år.

Vår gjennomgang av investeringsrekneskapen har avdekkja at det er ført leigeutgifter til midlertidige lokale i barnehage som burde vært ført i drift samt kostnader på opparbeiding av reguleringsplanar. Dette er kostnader som etter god kommunal rekneskapskikk skal førast i driftsrekneskapen. Beløpa er ikkje vesentlege.

Utover dette er det ikkje avdekkja vesentlege beløp som etter vår vurdering burde vært ført i driftsrekneskapen.

3.4 BALANSEN

Alle vesentlege balanseposter er verifisert per 31.12.2019. Vi har i stor grad basert oss på dokumentasjon utarbeidd av rekneskapsavdelinga. Det vises i den samanheng til bokføringslova § 11 som krev at alle balanseposter skal være dokumentert, med mindre dei er ubetydelege.

Kundefordringar er på 24,7 mill. kr per 31.12.2019 der 1 mill. kr er krav over 90 dagar. Det er ila. året avsett ca. 4,4 til dekning av pårekneleg tap. Avsetninga er nå på 8 mill.kr der ca. 7,25 mill. kr gjelder usemje om eigedomsskatt til Statnett. Vi vurderer tapsavsetninga som tilstrekkeleg.

3.5 FORVALTNINGSREVISJON OG SELSKAPSKONTROLLAR

Kontrollutvalet føretek bestilling av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i samsvar med plan for forvaltningsrevisjon.

I 2019 har revisjonen levert eit forvaltningsprosjekt om kommunens klima og energiplan samt ein rapport om kommunens eigarskapsforvaltning.

4 BETINGA FORPLIKTINGAR OG HENDINGAR ETTER BALANSEDAGEN

Rådmann og økonomisjef har gjennom sine underskrifter på egenerklæring datert 14.04.2020, stadfesta at vi har fått tilgang til alle opplysningar som er relevante for årsrekneskapen.

Pga. usemje om krav frå Suldal bad har kommunen heldt att eit beløp på 3,2 mill.kr. Det er og usemje om storleiken på eigedomsskatten til Statnett. Kommunen har imidlertid avsett for mogleg tap på krav som dekker usemja.

Ut over dette er vi ikkje kjende med at det finst betinga forpliktingar eller hendingar etter balansedagen som kan påverke den avlagte årsrekneskapen.

Norge og resten av verda er ramma av Koronaviruset Covid-19. For å få bukt med viruset er store delar av næringslivet stengt ned og arbeidsløysa er rekordhøg. Dette kan påverke kommunen sine inntekter og kostnader i negativ retning. Kommunen har imidlertid ein solid økonomi med store reserver på disposisjonsfondet og bør derfor ikkje ha problem med å oppretthalda planlagt tenestetilbod og gjennomføre planlagde investeringar kommande år.

5 KONKLUSJON

Vi oppsummerer våre konklusjonar med omsyn til avdekka feil, usemje om estimat og risiko, til å ligge innafor et akseptabelt nivå.

Revisor plikter i følge revisjonsforskrifta § 4 å rapportere mishald til kontrollutvalet med kopi til administrasjonssjefen. Vi har verken avdekka eller fått melding om at det er har skjedd mishald i 2019.

Vi har avlagt ei normal revisjonsberetning.

Kontrollutvalet har i følge kontrollutvalsforskrifta § 8 ansvaret for å sjå til at de merknader revisor har gjort, blir følgt opp. Dette gjeld likevel ikkje merknader om løpande forbetring og effektivisering av normal drift. For 2019 er det ingen forhold kontrollutvalet har plikt til å følge opp.

Med venleg helsing
Rogaland Revisjon IKS

Tore Kristensen
Registrert revisor

Jeanette Sømnes
Revisor

HOVEDOVERSIKT DRIFTSREKNESKAPEN					
L	Økonomisk oversikt - drift	Rekneskap 2019	Budsjett (R) 2019	Budsjett (O) 2019	Rekneskap 2018
	Driftsinntekter				
1	Bruker betalinger	16 750 732,61	17 828 366	17 461 366	16 555 321,90
2	Andre Salgs og leieinntekter	30 026 200,69	31 156 554	28 764 296	31 091 623,08
3	Refusjonar	67 226 410,81	48 533 683	23 705 735	67 553 722,40
4	Rammetilskot frå staten	113 212 345,00	115 263 000	116 382 000	110 668 914,00
5	Andre statlige tilskot	12 560 933,91	12 750 900	10 390 442	31 410 988,18
6	Andre overføringar	37 705 138,86	37 428 570	20 500 000	33 720 397,20
7	Inntekts- og formueskatt	103 857 835,10	101 600 000	98 600 000	100 435 945,85
8	Eigedomsskatt	113 482 663,70	113 482 664	105 090 000	103 890 870,70
9	Andre direkte og indirekte skattar	79 066 218,00	76 012 460	75 846 000	78 592 787,00
	Sum driftsinntekter	573 888 479	554 056 197	496 739 839	573 920 570
	Driftsutgifter				
11	Lønsgifter	278 390 623,70	280 323 323	255 285 288	275 770 982,43
12	Sosiale utgifter	70 461 365,76	72 985 845	80 562 735	67 915 799,83
13	Kjøp av varer og tj. Som inngår i prod.	87 555 920,46	78 951 250	71 864 125	89 693 869,28
14	Kjøp av varer og tj som erstatter prod.	28 301 129,93	31 779 708	14 674 401	12 133 382,37
15	Overføringar	46 850 047,18	37 545 725	49 342 628	58 174 629,81
16	Avskrivningar	37 716 264,84	37 716 267	0	38 464 267,00
17	Fordeelte utgifter	-4 024 711,01	-4 032 431	-2 715 441	-3 849 783,10
	Sum driftsutgifter	545 250 641	535 269 687	469 013 736	538 303 148
	Driftsresultat	28 637 838	18 786 510	27 726 103	35 617 423
	Finansinntekter				
19	Renteinntekter og utbytte	16 932 357,18	15 897 770	11 325 000	16 057 164,27
20	Gevinst finansielle instrument	4 664 502,74	4 664 000	3 000 000	4 603 512,25
21	Mottekne avdrag på utlån	3 445 576,26	3 376 044	1 192 000	3 610 326,02
	Sum eksterne finansinntekter	25 042 436	23 937 814	15 517 000	24 271 003
	Finansutgifter				
23	Renteutgifter og låneomkostningar	6 359 373,57	6 763 000	6 930 000	5 359 810,28
24	Tap finansielle instrument	1 802 237,96	1 802 000	0	6 229 282,10
25	Avdrag på lån	21 401 440,00	21 523 000	21 931 000	21 397 540,00
26	Sosial og næringsutlån	4 139 028,00	4 172 000	3 192 000	3 858 757,13
	Sum Eksterne finansutgifter	33 702 080	34 260 000	32 053 000	36 845 390
	Resultat ekst. finanstransaksjonar	-8 659 643	-10 322 186	-16 536 000	-12 574 387
27	Motpost avskrivningar	37 716 264,84	37 716 267	0	38 464 267,00
	Netto driftsresultat	57 694 459	46 180 591	11 190 103	61 507 303
	Interne finanstransaksjonar				
28	Bruk av udisponert fra tidligere år	13 460 387,52	13 460 388	0	13 971 091,10
29	Bruk av disposisjonsfond	28 288 900,00	28 290 672	6 088 897	23 576 723,55
30	Bruk av bundne fond	8 185 784,00	8 181 284	5 090 990	12 417 243,00
	Sum bruk av avsetjingar	49 935 072	49 932 344	11 179 887	49 965 058
31	Overført til inv rekneskapet	2 694 900,00	2 694 990	14 319 990	16 558 000,00
32	Avsett til dekning frå tidligere år	-	0	0	-
33	Avsett til disposisjonsfond	70 349 950,74	70 349 951	5 000 000	68 084 372,10
34	Avsett til bundne fond	23 042 068,28	23 067 994	3 050 000	13 369 600,75
	Sum avsetjingar	96 086 919	96 112 935	22 369 990	98 011 973
	Udisponert over-/underskot	11 542 612	-00	-00	13 460 388

HOVUDOVERSIKT INVESTERINGSREKNESKAP					
	INVESTERINGSREKNESKAP	Rekneskap 2019	Budsjett (R) 2019	Budsjett (O) 2019	Rekneskap 2018
Inntekter					
1	Salg av driftsmidlar og fast eigedom	20 297 769,80	1 230 000	900 000	2 553 267,18
2	Andre salgsinntekter	32 950,00	0	0	47 900,00
3	Refusjonar	11 913 928,00	11 500 000	0	4 083 620,29
4	Kompensasjon for meirverdlavgift	7 605 114,21	8 753 894	21 940 000	15 994 673,56
5	Statlige overføringer	0,00	0	0	0,00
6	Andre overføringer	0,00	0	0	0,00
7	Renteinntekter og utbytte	0,00	0	0	0,00
	Sum Inntekter	39 849 762	21 483 894	22 840 000	22 679 461
Utgifter					
8	Lønsutgifter	853 294,79	0	0	706 989,49
9	Sosiale utgifter	272 220,03	0	0	209 231,41
10	Varer og tjenester i komm.eigenprod	83 645 198,19	70 793 735	151 308 000	76 286 265,28
11	Kjøp av tjenester som erstattar eigenprod.	91 467,00	0	0	0,00
12	Overføringer	7 703 131,02	69 571	750 000	16 092 690,37
13	Renteutgifter og omkostningar	0,00	0	0	0,00
14	Fordelte utgifter	-981 883,34	0	0	-924 282,40
	Sum Utgifter	91 583 428	70 863 306	152 058 000	92 370 894
Finanstransaksjonar					
15	Avdrag på lån	1 284 319,00	1 915 000	1 915 000	746 650,05
16	Utlån	3 150 000,00	5 000 000	5 000 000	2 529 570,66
17	Aksjekjøp	472 360 859,00	2 800 000	1 700 000	1 603 291,00
18	Dekning av tidlegare års udekka	0,00	0	0	0,00
19	Avsett til ubundne investeringsfond	11 000 000,00	11 000 000	0	0,00
20	Avsett til bundne fond	0,00	0	0	362 202,25
	Sum Finanstransaksjonar	487 795 178	20 715 000	8 615 000	5 241 714
Finansieringsbehov					
	Dekka slik :	539 528 844	70 094 412	137 833 000	74 933 147
21	Bruk av lån	48 719 180,02	47 998 047	105 443 000	52 454 799,51
22	Salg av aksjer	469 800 000,00	0	0	0,00
23	Mottekne avdrag	828 298,66	1 915 000	1 915 000	1 492 201,57
24	Overført frå driftsrekneskapet	2 694 900,00	2 694 900	14 475 000	16 558 000,00
25	Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0	0	0,00
26	Bruk av disposisjonsfond	17 486 465,00	17 486 465	16 000 000	4 396 175,00
27	Bruk av bundne fond	0,00	0	0	0,00
28	Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0	0	0,00
29	Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	31971
	Sum finansiering	539 528 844	70 094 412	137 833 000	74 933 147
30	Udekka	0,00	0	0	0,00

BALANSEREKNESKAP				
HOVUDOVERSIKT BALANSEREKNESKAP	Rekneskap 2019	Pro andel	Rekneskap f år	Pro andel f år

EIGEDLAR

ANLEGGSMIDLAR	2 049 635 951,87	82	1 726 692 632,69	81
Fast eigendom og anlegg	1 000 293 799,46	49	947 058 543,22	55
Utstyr, maskinar og transportmidlar	17 286 078,18	1	21 664 831,32	1
Utlån	54 804 665,23	3	52 329 437,15	3
Pensjonsmidlar	712 787 420,00	35	678 636 691,00	39
Aksjar og andelar	264 463 989,00	13	27 003 130,00	2
OMLØPSMIDLAR	437 180 724,61	18	401 496 832,18	19
Premieavvik	22 517 613,22	5	13 652 597,00	3
Kortsiktige fordringar	22 815 608,13	5	37 100 114,88	9
Aksjar og andelar	24 988 986,84	6	24 555 553,28	6
Sertifikatar	-	-	-	-
Obligasjonar	96 734 660,31	22	91 319 051,12	23
Kasse, postgiro, bankinnskot	270 123 856,10	62	234 869 515,90	58
SUM EIGEDLAR (linje 1+3)	2 486 816 676,48	100	2 128 189 464,87	100

EIGENKAPITAL OG GJELD

BOKFØRT EIGENKAPITAL				
SUM BOKFØRT EIGENKAPITAL	1 314 400 097,64	53	996 075 369,80	43
Disposisjonsfond	193 328 532,89	15	168 753 947,15	17
Bundne driftsfond	72 251 200,15	5	57 394 915,87	6
Ubundne investeringsfond	12 798 365,80	1	1 798 365,80	0
Bundne investeringsfond	362 202,25	0	362 202,25	0
Rekneskapsmessige mindreforbruk	11 542 611,83	1	13 460 387,52	1
Rekneskapsmessige meirforbruk	-	-	-	-
Ikkje disponert investeringsrekneskapen	-	-	-	-
Udekket i investeringsrekneskapen	-	-	-	-
Kapitalkonto	1 028 733 598,96	78	758 921 965,23	76
Prinsippavvik	-4 616 414,02	-0	-4 616 414,02	-0
GJELD				
LANGSIKTIG GJELD	1 070 459 341,00	43	1 038 813 835,82	53
Pensjonsforplikting	755 877 164,40	71	728 778 900,00	70
Ihendehavarobligasjonar	-	-	-	-
Sertifikatlån	-	-	-	-
Andre lån	314 582 176,80	29	310 034 935,82	30
KORTSIKTIG GJELD	101 957 237,37	4	93 300 259,25	4
Kassakreditt	-	-	-	-
Anna kortsiktig gjeld	101 957 237,37	100	93 300 259,25	100
Premieavvik	-	-	-	-
SUM GJELD OG BOKFØRT EIGENKAPITAL	2 486 816 676,26	100	2 128 189 464,87	100
MEMORIAKONTO				
Ubrukte låmemidlar	41 773 455,50		63 259 635,52	
Andre memoriakonti			-	
Motkonto for memoriakonti	-41 773 455,50		-63 259 635,52	

DRIFTSREKNESKAP 2019					
L	Rekneskapsskjema 1A	Rekneskap 2019	Budsjett (R) 2019	Budsjett (O) 2019	Rekneskap 2018
1	Skatt på inntekt og formue	103 857 835	101 600 000	98 600 000	100 435 946
2	Ordinært rammetilskot	113 212 345	115 263 000	116 382 000	110 668 914
3	Skatt på eigedom	113 482 664	113 482 664	105 090 000	103 890 871
4	Andre direkte eller indirekte skatter	79 066 218	76 012 460	75 846 000	78 592 787
5	Andre generelle statstilskot	12 560 934	12 750 900	10 390 442	31 410 988
6	Sum frie disponible inntekter	422 179 996	419 109 024	406 308 442	424 999 506
7	Renteinntekter og utbytte	16 932 357	15 897 770	11 325 000	16 057 164
8	Gevinst finansielle verk��y	4 664 503	4 664 000	3 000 000	4 603 512
9	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	6 359 374	6 763 000	6 930 000	5 359 810
10	Tap finansielle verk��y	1 802 238	1 802 000	-	6 229 282
11	Avdrag p�� l��n	21 401 440	21 523 000	21 931 000	21 397 540
12	Netto finansinntekter/-utgifter (minus=utgift)	-7 966 192	-9 526 230	-14 536 000	-12 325 956
13	Til dekning av tidligere ��rs rekneskapsmessige meirforbruk	-	-	-	-
14	Til ubundne avsetninger	70 349 951	70 349 951	5 000 000	68 084 372
15	Til bundne avsetninger	23 042 068	23 067 994	3 050 000	13 369 601
16	Bruk av tidligere ��rs rekneskapsmessige mindreforbruk	13 460 388	13 460 388	-	13 971 091
17	Bruk av ubundne avsetninger	28 288 900	28 290 672	6 088 897	23 576 724
18	Bruk av bundne avsetninger	8 185 784	8 181 284	5 090 990	12 417 243
19	Netto avsetninger (minus er netto avsetning)	-43 456 948	-43 485 601	3 129 887	-31 488 915
20	Overf��rt til investeringsrekneskapet	2 694 900	2 694 990	14 319 990	16 558 000
21	Til fordeling drift	368 061 957	363 402 203	380 582 339	364 626 635
22	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	356 519 345	363 402 203	380 582 339	351 166 247
23	Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	11 542 612	-00	-00	13 460 388

	Rekneskapsskjema 1B	Rekneskap 2019	Budsjett (R) 2019	Budsjett (O) 2019	Rekneskap 2018
26	Rammeområde formannskapet				
27	Formannskapet utgifter	57 307 467,29	61 399 862	75 515 594	56 305 610,42
28	Formannskapet inntekter	-8 028 541,59	-3 186 542	-956 806	-9 033 214,50
29	Netto driftsramme	49 278 926	58 213 320	74 558 788	47 272 396
30	Rammeområde levekår				
31	Levekårsutvalet utgifter	255 485,96	428 295	442 125	319 638,62
32	Levekårsutvalet inntekter	0,00	0	0	-5 409,15
33	Netto driftsramme	255 486	428 295	442 125	314 229
34	Rammeområde Oppvekst				
35	Oppvekst utgifter	130 857 777,35	128 195 857	118 137 158	125 502 429,57
36	Oppvekst inntekter	-26 549 997,91	-23 193 475	-15 987 477	-27 132 386,01
37	Netto driftsramme	104 307 779	105 002 382	102 149 681	98 370 044
38	Rammeområde Omsorg				
39	Omsorg utgifter	140 855 573,39	138 021 639	123 680 140	134 811 341,16
40	Omsorg inntekter	-26 228 835,16	-24 855 496	-15 853 303	-25 677 921,15
41	Netto driftsramme	114 626 738	113 166 143	107 826 837	109 133 420
42	Rammeområde Helse				
43	Helse utgifter	33 225 140,50	30 963 416	26 139 760	30 008 414,39
44	Helse inntekter	-12 133 831,91	-11 255 298	-8 054 731	-10 878 865,27
45	Netto driftsramme	21 091 309	19 708 118	18 085 029	19 129 549
46	Rammeområde Barnevern				
47	Barnevern utgifter	9 371 524,19	11 051 678	11 051 678	10 008 660,47
48	Barnevern inntekter	-9 260,00	0	0	-172 796,02
49	Netto driftsramme	9 362 264	11 051 678	11 051 678	9 835 864
50	Rammeområde NAV				
51	NAV utgifter	6 930 693,47	6 726 788	5 980 301	6 048 327,27
52	NAV inntekter	-1 038 908,43	-529 094	-31 000	-489 894,67
53	Netto driftsramme	5 891 785	6 197 694	5 949 301	5 558 433
54	Rammeområde Kultur				
55	Kultur utgifter	25 040 229,59	25 078 449	22 728 042	21 406 681,24
56	Kultur inntekter	-6 022 577,39	-5 797 267	-3 769 777	-5 073 399,46
57	Netto driftsramme	19 017 652	19 281 182	18 958 265	16 333 282
58	Rammeområde Introsenteret i Suldal				
59	Introsenteret utgifter	15 036 077,07	14 841 376	9 925 873	18 310 680,09
60	Introsenteret inntekter	-13 016 220,70	-12 821 402	-9 673 442	-21 020 063,61
62	Netto driftsramme	2 019 856	2 019 974	252 431	-2 709 384
63	Rammeområde LMT-utvalet				
64	LMT-utvalet utgifter	78 563 255,60	70 598 062	66 628 423	84 989 190,21

65 LMT-utvalet inntekter	-31 360 640,02	-25 988 929	-23 340 303	-33 526 208,11
66 Netto driftsramme	47 202 616	44 609 133	43 288 120	51 462 982
67 Rammeområde prosjekt				
68 Prosjekt integrering av flyktninger *	10 970 900,00	10 970 900	8 635 442	18 344 300,00
69 Utbetringstilskot	0	55 000	55 000	0
70 Sal av konsesjonskraft, netto	-34 442 573,15	-34 442 573	-18 575 358	-29168495,59
71 Netto næringsfondet	1 235 955,74	1 235 956	2 000 000	1 534 778,27
72 Netto sosiallån	-103 661,14	5 000	5 000	-182 993,02
73 Amortisering Rogaland Fylke	-900 000,00	-900 000	-900 000	-900000
74 Elgedomsskatt Hjelmeland	6 704 312,00	6 800 000	6 800 000	6 837 842,00
75 Netto driftsramme prosjekt	-16 535 067	-16 275 717	-1 979 916	-3 534 568
76 Netto driftsramme	356 519 345	363 402 202	380 582 339	351 166 247
77 Sum fordelt	356 519 345	363 402 203	380 582 339	351 166 247

INVESTERINGSREKNESKAP 2019					
L	Rekneskapsskjema 2A	Rekneskap 2019	Budsjett (R) 2019	Budsjett (O) 2019	Rekneskap 2018
1	Investeringer i anleggsmidler	91 583 427,69	70 863 306	152 058 000	92 370 894,15
2	Utlån og forskutteringer	3 150 000,00	5 000 000	5 000 000	2 529 570,66
3	Kjøp av aksjer og andeler	472 360 859,00	2 800 000	1 700 000	1 603 291,00
4	Avdrag på lån	1 284 319,00	1 915 000	1 915 000	746 650,05
5	Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
6	Avsetninger	11 000 000,00	11 000 000,00	-	362 202,25
	Årets finansieringsbehov	579 378 606	91 578 306	160 673 000	97 612 608
	Finansiert slik:				
7	Bruk av lånemidler	48 719 180,02	47 998 047	105 443 000	52 454 799,51
8	Inntekter fra salg av anleggsmidler	490 097 769,80	1 230 000	900 000	2 553 267,18
9	Tilskot til investeringer	-	0	0	-
10	Kompensasjon for merverdiavgift	7 605 114,21	8 753 894	21 940 000	15 994 673,56
11	Mottekne avdrag på utlån og refusjoner	12 742 226,66	13 415 000	1 915 000	5 575 821,86
12	Andre inntekter	32 950,00	-	-	47 900,00
	Sum ekstern finansiering	559 197 241	71 396 941	130 198 000	76 626 462
13	Overført fra driftsrekneskapet	2 694 900,00	2 694 900	14 475 000	16 558 000,00
14	Bruk av tidligere års udisponert	-	0	0	-
15	Bruk av avsetninger	17 486 465,00	17 486 465	16 000 000	4 428 146,00
	Sum finansiering	579 378 606	91 578 306	160 673 000	97 612 608
16	Udekket/udisponert	0	0	0	0
Rekneskapsskjema 2B - investeringsrekneskap					
1	Formannskapet	91 583 427,69	70 863 306	152 058 000	92 370 894,15
2	Levekårsutvalet	-	0	0	-
3	LMT-utvalet	-	0	0	-
5	Sum investeringer i anleggsmidler	91 583 428	70 863 306	152 058 000	92 370 894

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalet	25.05.20	03/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

ARBEIDET MED PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIGARSKAPSKONTROLL 2020-2024 – PRESENTASJON AV RISIKO- OG VESENTLEGVURDERING OG PRORITERING AV PROSJEKT

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval tek Rogaland Revisjon sin presentasjon av Risiko- og vesentlegvurderingar til orientering.

Suldal kontrollutval prioriterer følgjande forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024:

1.
 2.
 3.
- Osب.

Revisor vil innarbeide utvalet sine prioriteringar i Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Framlegg til plan blir lagt fram for kontrollutvalet i neste møte.

- Vedlegg:**
1. Følgjebrev til risiko- og vesentlegvurderingar frå Rogaland Revisjon IKS
 2. ROV analyse forvaltningsrevisjon
 3. ROV analyse eigarskapskontroll
 4. Supplerande kommentarar etter koronautbrotet frå Rogaland Revisjon IKS
 5. Innspel til Plan for forvaltningsrevisjon frå Suldal Senterparti

Saksorientering:

Etter kommunelova § 23-3 og § 23-4 har kontrollutvalet ansvaret for å utarbeide ein plan som syner kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar. Planen skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar (ROV-analyse), med sikte på å finne ut kor det er størst trong for forvaltningsrevisjon i kommunen eller for eigarskapskontroll av selskap.

Utvalet gjorde følgjande vedtak i møtet 21.11.19, sak 25/19:

Suldal kontrollutval tingar ein risiko- og vesentlegvurdering frå Rogaland Revisjon IKS i tråd med vedlagt prosjektplan. Ramma vert sett til 110 timar.

Suldal kontrollutval ber revisor utarbeide Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020 - 2024 for Suldal kommune.

Revisor vil presentera risiko- og vesentlegvurderingar i møtet. ROV analysane var klare frå revisor for å bli presentert i møtet den 19.03.20 (vedlegg 1-3). Dette møtet vart som kjent avlyst, og situasjonen for kommunen og samfunnet rundt har endra seg mykje på kort tid. Rogaland Revisjon kom med eit notat med supplerande opplysningar til analysane som blei sendt ut til medlemmene 27.03.20 (vedlegg 4).

Innspel frå andre

Utvalet ønskte å få innspel frå ordførar, gruppeleiarar og rådmann ved å invitera dei til eit møte. På grunn av korona-pandemien og den særskilte situasjonen no i vår har dette ikkje lat seg gjennomføre.

Utvalsleiar ønskte at alle partia skulle få høve til å komme med innspel skriftleg. Sekretariatet sendte følgjande e-post til partileiarane den 27.03.20:

I følge kommunelova har kontrollutvalet ansvar for å utarbeide ein 4-års plan som syner kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar. Planen skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar (ROV-analyse), med sikte på å finne ut kor det er størst trong for forvaltningsrevisjon i kommunen eller for eigarskapskontroll.

Rogaland Revisjon har utarbeida ROV-analysar og kome med framlegg til nye forvaltningsrevisjonar, som følgjer vedlagt.

Kontrollutvalet hadde planlagt å skipa til eit møte mellom representantar for partigruppene, Rogaland Revisjon, rådmann og utvalet, der ein drøfta ROV -analysen og fekk framlegg til eventuelle nye revisjonsområder. Dette er no umogeleg . Kontrollutvalet ber difor om innspel frå dei ulike partia til risikoområder der ein meiner det kan vere aktuelt med ein forvaltningsrevisjon. Innspel kan sendast til sekretariatet innan 17.04.20. Utvalet vonar at møtet den 30.04.20 kan gjennomførast og at framlegget til plan kan handsamast då.

Kontrollutvalet si innstilling vil bli sendt til kommunestyret når den er klar.

Det er berre Senterpartiet som har kome med tilbakemelding, og deira innspel er vedlagt saka (vedlegg 5).

ROV-vurderingane er eit verktøy – som saman med kontrollutvalet sine eigne vurderingar skal leggjast til grunn for prioritering av aktuelle prosjekter i planen. Det er utvalet som prioriterer og vurderer dei ulike risikoområda og avgjør kva område som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon. Det er kanskje ikkje realistisk at planen inneheld meir enn 6 - 8 prosjekt, da årleg budsjettmidlar tilseier at det ikkje blir gjennomført meir enn eit til to prosjekt pr. år.

Kontrollutvalet vil i dette møtet gjere sine prioriteringar av prosjekt som er mest aktuelle for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i perioden 2020 – 2024.

Vidare handsaming

Når kontrollutvalet er ferdig med prioriteringane i planen vil den vere klar for oversending til kommunestyret for slutthandsaming. Siste frist for å utarbeide plan er ifølgje lova seinast innan utgangen av året etter kommunestyret er konstituert. Slik det ligg an no, vil planen bli lagt fram for kommunestyret i haust (oktobermøtet).

Når eit prosjekt skal setjast i gong, må det planleggjast meir i detalj før ein startar opp. Kontrollutvalet må då, saman med revisor, foreta ei undersøking om dei aktuelle tema i prosjektet, og vurdere kva som er mest relevant og vesentleg å undersøke. Omfanget av prosjektet vil også vere avhengig av kor mange tema som vil vere viktige for kontrollutvalet å få svar på i ein rapport. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med den einskilde bestilling av prosjekt.

Kommunestyret bør delegere til kontrollutvalet å prioritere dei mest aktuelle prosjekta innafor vedteken plan, samt at dei kan å ta inn nye prosjekt i planen dersom det oppstår behov for det. Slik mynde har også blitt gjeven tidlegare.

Aksdal, 18.05.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

SULDAL KOMMUNE – RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING

1. Presentasjon av vår risiko- og vesentlighetsvurdering

Vedlagt følger risiko- og vesentlighetsvurdering for Suldal kommune. Vurderingane våre er samanfatta i ein powerpoint, og kjeldegrunnlaget for dette dokumentet finst på side to i denne presentasjonen.

Vurderingane våre er eit avgjerdsgrunnlag for ny plan for forvaltningsrevisjon i perioden 2021-2024. Her presenterer vi kommunens behovs- og utgiftsprofil og forslag til nye forvaltningsrevisjonar.

Risiko- og vesentlighetsvurderinga for eigarskapkontroll og forvaltningsrevisjon er vedlagt som eit eige dokument, men prosjektforslaga er med i powerpoint-presentasjonen

2. Forslag til forvaltningsrevisjoner

Forslaga til nye forvaltningsrevisjonar er grunngitt i risiko- og vesentlighetsvurderingar, men går i hovudsak ikkje i djupna mht. problemstillingar og design. Nødvendige avgrensingar og presiseringer av problemstillingar bør skje i dialogen mellom kontrollutval og revisor

3. Nærare om kommuneovergripende prosjekt

Fleire kommunar kan ha liknande utfordringar. På fleire område kan det derfor vera aktuelt med kommuneovergripende prosjekt, der prosjekt i størst mogleg grad blir gjennomført parallelt. Døme her er tidleg innsats, effektivisering og forbetring og miljøtenesta.

For desse prosjekta legg vi altså til grunn at forvaltningsrevisjonsprosjektet kan bli vesentleg betre ved å samordna undersøkingane med tilsvarande prosjekt i andre kommunar. Dette kan leggja til rette for erfaringsoverføring og forbetningsarbeid i kommunane, og er etter vårt syn relevant å vita for kontrollutvalet.

Eit døme på dette er Rogaland Revisjons fagdag 6. desember 2019, som tok for seg omstilling i pleia og omsorg i 5 kommunar (Stavanger, Sandnes, Hå, Gjesdal og Eigersund). Slike samlingar gir grunnlag for kunnskapsoverføring og læring, som kommunane kan nytta seg av i forbetningsarbeidet.

På møtet frå kontrollutvalet den 19. mars vil det bli nærare gjort greie for risiko- og vesentlighetsvurderinga.

Svein Kvalvåg

Rogaland Revisjon IKS

Senior forvaltningsrevisor

47252579

Rogaland-revisjon.no

SULDAL KOMMUNE

RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

INNHALD

- Del I Om gjennomføring av risiko- og vesentlighetsvurdering
- Del II Behovsprofil og ressursbruk
- Del III Forslag til nye forvaltningsrevisjonar 2021-2024
- Del IV Oppsummering av forslag til nye forvaltningsrevisjonar
- Vedlegg til presentasjonen:
 - Følgjebrev (eige dokument)
 - Risiko- og vesentlighetsvurdering mht. selskaps-/eigarskapkontrollar (eige dokument)

RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

- Grunnlag for planen frå kontrollutvalet for forvaltningsrevisjon dei neste 4 åra
- Skal peika på utfordringar og foreslå tema for framtidige forvaltningsrevisjonar
- Metodisk hovudgrep:
 - Nøkkeltal frå KOSTRA presentert i analyseverktøyet Framsikt
- Andre kjelder:
 - Dialogmøte med leiarteamet til rådmannen, årsmeldinger, budsjett- og økonomiplan, kommuneplan, tidlegare forvaltningsrevisjonar og Fylkesmannens tilsyn

RISIKO OG VESENTLIGHET

- Forslag til tema for forvaltningsrevisjonar skal vurderast ut frå to kriterium:
 - RISIKO: Vi vurderer om det er særst sannsynleg at noko uønskt kan skje eller at mål ikkje blir nådd
 - VESENTLIGHET: Relevante spørsmål kan vera om området er av stor økonomisk, samfunnsmessig eller prinsipiell tyding

IDENTIFIKASJON AV NYE REVISJONSPROSJEKT

- Gjennomført følgende prosess:
 - Undersøkt kva forvaltningsrevisjonar som ikkje er utførte i førre planperiode
 - Vurdert kva for nokre tidlegare forvaltningsrevisjonar som bør følgjast opp på ny
 - Kartlagt tilsyn som er/skal utførast av Fylkesmannen i Rogaland
 - Identifisert risikoområde peika på av rekneskapsrevisor i årsoppgjeret
 - Gjennomgått talmaterialet frå KOSTRA/Framsikt/andre kjelder
 - Kartlagt utfordringsbildet slik kommunen beskriv det i ulike dokument
 - Fått innspel gjennom dialog med leiarteamet til rådmannen

FORVALTNINGSREVISJON, SELSKAPSKONTROLLER OG TILSYN

Forvaltningsrevisjoner 2015-2020	År
Klima og energiplan	2019
Eigarskapforvaltning	2019
Oppfølging av politiske vedtak	2018
Effektivisering, forenkling og forbedring	2018
Pleie og omsorg	2017
Plan- og byggesaker	2015
Legetenesta	2015

Selskapskontroller 2013-2020	År
Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS	2013

Tilsyn fra Fylkesmannen 2015-2019	År
Barnevern	2015
Sosiale tjenester til unge mellom 17 og 23 år	2015
Forvaltningskontroll landbruk	2015
Samfunnstryggleik og beredskap	2016
Helse og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming	2018

IKKJE-GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONAR/ SELSKAPSKONTROLLER 2016-2019 MOT. VEDTATT PLAN

For nærare omtale av desse, sjå [plan for forvaltningsrevisjon](#) og plan for selskapskontrollar

Første prioritet

- Skule – tilpassa opplæring og spesialundervisning
- Barnevern –saksbehandlingstid og utgiftsvekst
- Legevakt – bemanning og drift
- Busetting og integrering av flyktningar
- Sosiale tenester/NAV
- Innkjøp
- IKT
- Kompetanse, bemanning og rekruttering

IKKJE GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONAR/ SELSKAPSKONTROLLAR 2016-2019 MOT. VEDTATT PLAN

For nærare omtale av desse, sjå [plan for forvaltningsrevisjon](#) og plan for selskapskontrollar

Andre prioritet

- Internkontroll
- Beredskap
- Kommunal møtestruktur
- Skulemiljø
- Etikk og varsling

Selskapskontrollar:

- RyMi (Avvikla og fullt ut integrert i IVAR frå 1. januar 2020)
- Rygjatun Eigedom AS

OMSYN SOM SPELER INN...

- Identifisera kommuneovergripende prosjekt allereie i planfasen:
 - Fleire kommunar kan stå overfor dei same utfordringane
 - Men samstundes fanga opp det særegne eller det kommunespesifikke
 - Legg til rette for erfaringsoverføring, læring og betringsarbeid i kommunane
- Differensiera meir i forhold til ressursramme til det enkelte prosjektet: Vera plass for både store satsningar og prosjekt med ei meir avgrensa timeramme
- Innspel om å nytta forstudium/ståstedsanalyser som metodisk grep innanfor enkelte område
 - Dette vil vera spesielt aktuelt innanfor område/satsingar som er vanskelege å måla/vurdera
 - Hensikt: Gi eit godt målepunkt for ei breiare kartlegging nokre år seinare for å undersøka korleis kommunen har lykkast innanfor det utvalde området
 - Statusrapport: Ein forstudie vil samstundes munna ut i ein kortfatta statusrapport på feltet
- Rogaland Revisjon har ein visjon om at dei forvaltningsrevisjonane som blir gjennomførte skal vera nyttige for kommunen og bidra positivt i forbetringsarbeidet til kommunen

ATTERHALD OG VEGEN TIL ENDELEG PLAN

- Vurderinga er ikkje fullstendig eller uttømmmande!
- Utfordringsbilde og risikovurderingar må nødvendigvis ha eit innslag av skjønn
- Kontrollutvalet kan vurdere vesentlighet og risiko på ein annan måte
- Det er kontrollutvalet som avgjer og prioriterer rekkefølga for prosjekta
- Planen blir vedtatt av kommunestyret
- Blir gjort gjeldande for perioden 2021-24

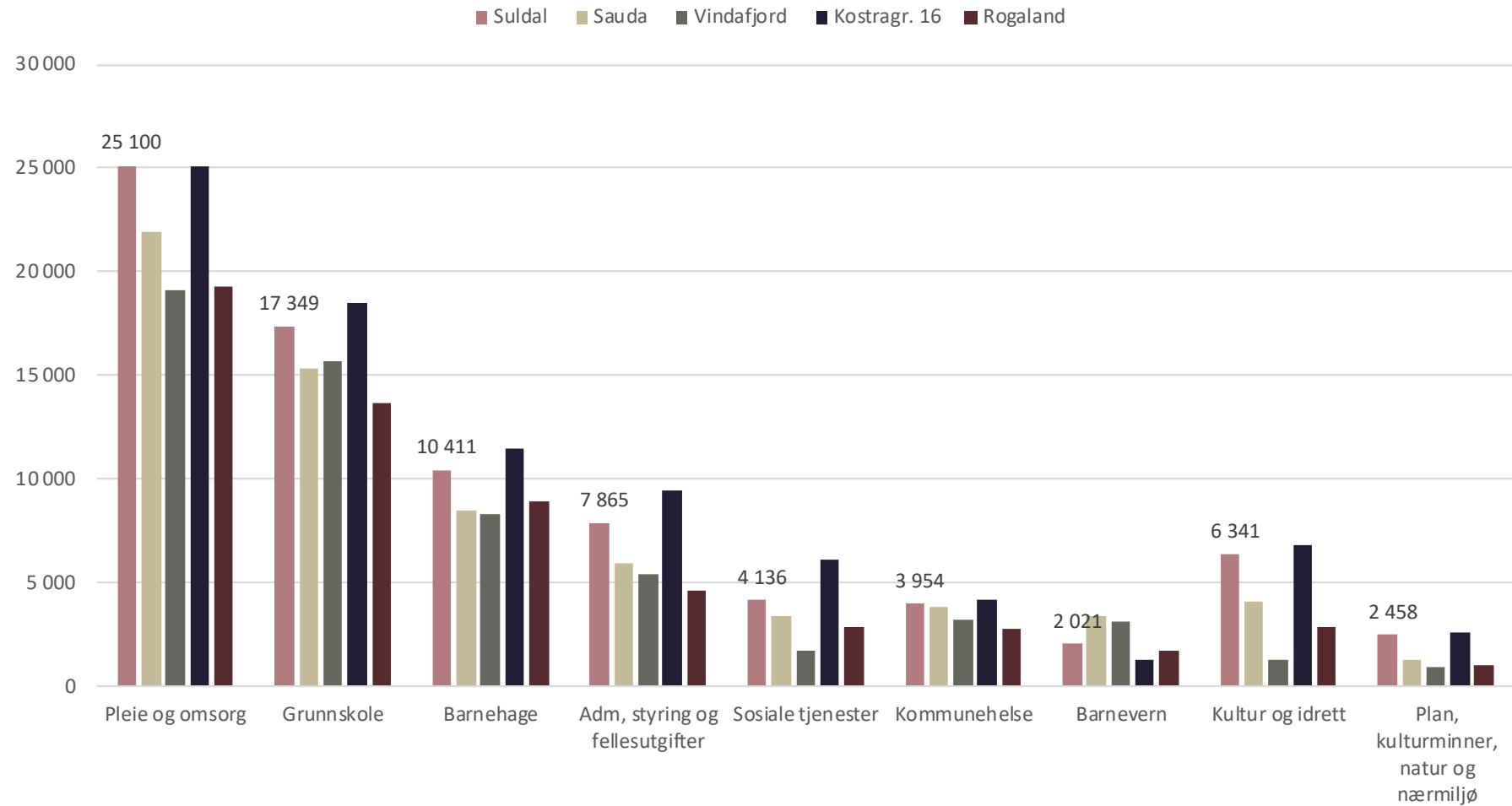
BEHOVSPROFIL OG RESSURSBRUK

BEHOVSPROFIL

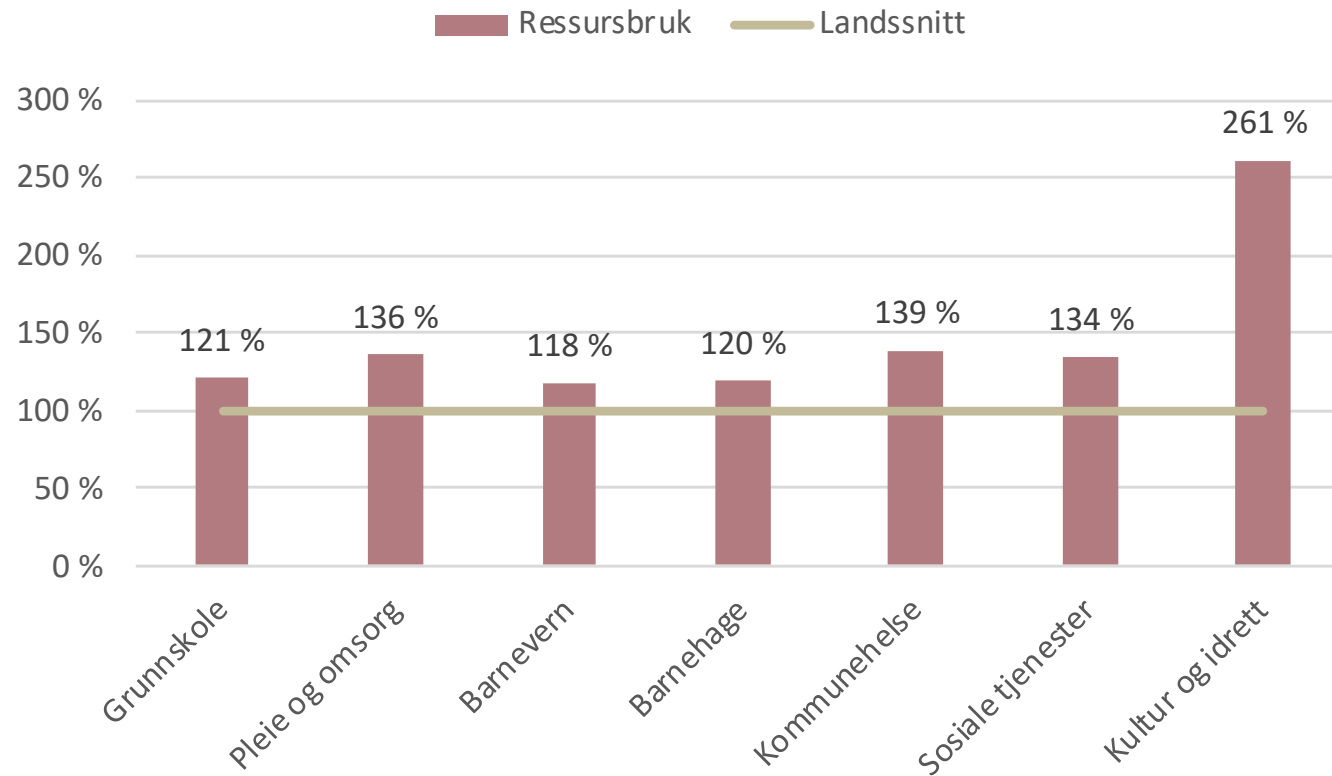
Utgiftsbehov 2018	Suldal	Sauda	Vindafjord	Kostragr. 16
Grunnskole	126,9 %	104,6 %	108,8 %	124,6 %
Pleie og omsorg	123,3 %	131,0 %	106,7 %	128,2 %
Barnevern	82,1 %	87,6 %	85,0 %	88,7 %
Barnehage	103,0 %	94,0 %	100,8 %	89,0 %
Kommunehelse	140,7 %	111,7 %	108,5 %	156,8 %
Sosiale tjenester	67,8 %	72,4 %	71,2 %	75,2 %
Adm, styring og fellesutgifter	129,4 %	112,2 %	103,6 %	170,2 %
Totalt	118,2 %	110,4 %	103,9 %	121,4 %

- Utgiftsbehov er utrekninga til staten av utfordringane i kommunen innanfor det aktuelle tenesteområdet i forhold til landsgjennomsnittet. Utgiftsbehovet blir definert i Statsbudsjettet (grønt hefte), er berekna ut frå objektive kriterium, og består av variablar kommunane ikkje kan påverka
- Eksempel på korleis tabellen skal lesast: Innanfor grunnskule er Suldal behovet sitt 27 prosent høgare enn landssnittet, medan behovet er 32 prosent lågare enn landssnittet innan sosiale tenester

NETTO DRIFTSUTGIFTER PER INNBYGGAR – KORR. FOR UTGIFTSBEHOV (2018)

BEHOVSKORRIGERTE UTGIFTAR – ET UTVAL SEKTORAR (LANDSSNITT = 100 %)

FORSLAG TIL TEMA FOR NYE FORVALTNINGSREVISJONAR

LEGETENESTA OG LEGEVAKTA

- *Legevakt – bemanning og drift* var eit av tema i førre plan for forvaltningsrevisjon, men vart ikkje gjennomført
- Rogaland Revisjon gjennomførte ein forvaltningsrevisjon av legetenesta i 2015. Denne viste fleire ting. Mellom anna høg utskifting av legar og lang ventetid. I tillegg viste undersøkinga sterk utgiftsvekst og høge utgifter, og svært høge utgifter forbunde med legevakta
- Vi er informerte mange av dei same utfordringane framleis gjer seg gjeldande:
 - Kommunen slit med å rekruttera legar i faste stillingar
 - Det er framleis utfordringar med vikarar og nye legar, og legetenesta manglar erfarne legar og stabilitet i gruppa
- I forvaltningsrevisjonen frå 2015 vart det peika på at legevakta var ei stor utfordring, både i seg sjølv og for driftinga av legekantoret. Vi er informerte om at legevakta framleis er krevjande å drifta

Forslag: Ein ny gjennomgang av legekantoret og legevakta. Ein naturleg innfallsvinkel i eit slikt prosjekt ville vera å ta utgangspunkt i førre forvaltningsrevisjon. Sentrale spørsmål:

- Kva er status i dag? Kva er dei største utfordringane? Kva kan gjerast for å handtera desse utfordringane

STYRING OG KONTROLL MED INVESTERINGSPROSJEKT

- For 2020 er det lagt inn investeringer i 2020 for 117 millionar. Med forventa overføring på om lag 80 millionar frå 2019, vil regulert investeringsbudsjett for 2020 bli på heile 197 millionar
- Suldal bad er ein av dei større investeringane. Gjennomføringa av dette byggeprosjektet vore krevjande, noko som og har resultert i at ferdigstillinga har dratt ut i tid
- Sjøelve bygginga starta i oktober 2016, med ein berekna byggeperiode på 21 månader, til ein anslått kostnad på 104 millionar kroner, med eit brutto areal på 2800 m²
- Økonomiplan 2020-2023: Prosjektleiaren har kome med antydningar om at prosjektkostnaden i verste fall kan ende på kring 155 millionar. Det er stor usikkerheit knytt til sluttoppgjeret med hovudentreprenøren

Aktuelle tema: Undersøke gjennomføring av investeringsprosjekt, der Suldal bad kanskje er det mest aktuelle caset.

Døme på problemstillingar:

- Er investeringsprosjektet planlagt, styrt og gjennomført på ein tilfredsstillande måte?
- I kva grad har kommunen system, kapasitet og kompetanse til å gjera nødvendige analysar i tidligfasen/planleggingsfasen?

FOREBYGGING OG TIDLIG INNSATS

Tidleg innsats er viktig for å sikra at fleire elevar gjennomfører vidaregåande opplæring

Suldal har i 2018 ingen spesielt høg del elevar med spesialundervisning (7,5 %) samanlikna med andre kommunar.

- Men ressursfordelinga mellom trinna er ujamn. På ungdomsskuletrinnet utgjer lærartimane til spesialundervisning 38 prosent av det totale talet læretimer (9,6 % av elevane). På småskuletrinnet utgjer spesialundervisningstimane 13,6 % av læretimane (5,8 % av elevane)
- Ifølgje leiargruppa er spesialundervisningsandelen på veg opp i 2019/2020

Ein kan tenka seg tidleg innsats på fleire måtar. Døme:

- Barnehagar. God kvalitet på observasjon, godt tverrfagleg arbeid og god brukarinvolvering er sentralt
- Skole: Utfordringa er å vri ressursar frå enkelttiltak seint i skoleløpet til førebyggjande generelle tiltak tidleg i skoleløpet
- Psykisk helse. I ungdomsskulealder er det stadig fleire unge som rapporterer om psykiske plager. Kanskje kunne meir vera gjort i barnehage og barneskule for å førebygga psykisk uhelse

Forslag: Undersøka korleis kommunen jobbar med tidleg innsats i barnehagen og i barneskulen. Det vil seia korleis tilsette i barnehagar og barneskular arbeider med tidleg innsats, i samarbeid med ulike støtte- og hjelpetenester

Fleire kommunar har ytra ønske om eit prosjekt om tidleg innsats, noko som aukar moglegheitene for samanlikningar og for å borre djupare

KRITISK KOMPETANSE

Kompetanse, bemanning og rekruttering var eit prioritert område i førre plan for forvaltningsrevisjon, men vart ikkje gjennomført

I likskap med mange andre bygdekommunar, har Suldal store kompetanseutfordringar

Tydelegast er det no for lege, sjukepleiar, barnehagelærar og grunnskulelærar for barnetrinna.

Dei siste åra har kommunen satsa på to tiltak:

- Stipend til enkelte studentgrupper mot at dei tek helgejobb eller sommarjobb i kommunen.
- Betalt vidareutdanning og gitt redusert stilling til fagarbeidarar som vil ta desentraliserte utdanningstilbod for å bli barnehagelærar (6 personar) eller sjukepleiar (1 person).

Forslag: Kartlegga den noverande kompetansesituasjonen innan utvalde sektorar, til dømes helse og omsorg og/eller oppvekst. Korleis vil avgangen av tilsette med kritisk kompetanse vera i åra framover?

Undersøka kva kommunen kan gjera for å nyttiggjera seg eksisterande kompetanse på ein betre måte, og for å gjera kommunen attraktiv for arbeidstakarar med ønskt kompetanse (utover det som allereie blir gjort).

INTEGRERING AV FLYKTNINGAR

Integrering av flyktningar var eit prioritert område i førre plan for forvaltningsrevisjon, men vart ikkje gjennomført

Målet i økonomiplanen er at Suldal skal vera ein kommune kor alle tilflyttarar, både norske og utanlandske, er godt integrert

- Deltakarar i introduksjonsprogrammet skal vera klar til yrke eller utdanning etter fullført program
- Elevane i vaksenopplæringa skal læra norsk språk så godt at dei kan nytta det til å kommunisera i alle samanhengar.

Ifølge økonomiplanen tok Suldal imot 10 nye flyktningar i 2019 og skal ta i mot 10 nye frå 2020 og resten av planperioden (2020-2023)

Eit sentralt spørsmål er kva som skjer med flyktningane etter at dei er ferdig med opplæringa, og i kva grad dei blir verande i kommunen

Forslag: Korleis lykkast Suldal i integreringsarbeidet? Klarar kommunen å gjera flyktningane økonomisk sjølvstendige? Moglege tema:

- Kva utdanningstilbod får flyktningane og kor mange fullfører?
- Kor mange blir buande i kommunen etter avslutta opplæring? Kva kjenneteiknar dei som blir i kommunen og kva kjenneteiknar dei som flyttar frå kommunen?
- Kor mange flyktningar kjem seg ut i jobb etter avslutta opplæring?
- I kva grad blir dei integrerte i nærmiljøet?
- Kva kjenneteiknar dei som blir godt integrert både økonomisk og sosialt?

SPESIALUNDERVISNING

- Suldal bruker i gjennomsnitt 225 årstimar per spesialundervisningselev i året. Snittet i Rogaland er 128 årstimar per elev
- Spesialundervisning var eit prioritert område i førre plan for forvaltningsrevisjon, men vart ikkje gjennomført
- **Forslag:** Undersøka korleis spesialundervisninga er organisert (ein til ein, mindre gruppe, tolærerundervisning osv.) og om undervisninga kan organiserast på ein betre måte. I prosjektet vil det òg vera aktuelt å sjå nærare på medverknaden til eleven i spesialundervisninga, og samarbeid mellom skule og familie
- Kvaliteten i eit slikt prosjekt vil styrkast dersom andre kommunar vel eit liknande prosjekt, sidan ein då kan gjera kvalitative samanlikning, noko som vil auka læringseffekten

MILJØTENESTA

Miljøteneste er praktisk bistand, råd og rettleiing til personar med funksjonsnedsetjing

Funksjonsnedsettelse kan komma av psykisk liding, rusliding, reduserte kognitive funksjonar eller fysisk funksjonshemming

Tjenesten skal bidra til at du kan leva og bu sjølvstendig og ha eit aktivt og meningsfylt liv i fellesskap med andre

Omfattende teneste målt i budsjett og tilsette

God og målretta innsats tidleg er bra for brukar og bra for økonomien

Miljøtjenesten har ikkje vore undersøkt tidlegare

Forslag: Ein gjennomgang av miljøtenesta. Stikkord. Tidleg innsats, samarbeid, samhandling, kompetanse, brukar- og pårørendeinvolvering

Tilsvarende prosjekt er òg foreslått i andre kommunar, noko som gir grunnlag for samarbeid

FORBETRING OG EFFEKTIVISERING

Forventning om strammare økonomiske rammer framover

Behov for å tilpassa tenestene til nye rammer

Framsikt: Suldal har eit teoretisk innsparingspotensial/ handlingsrom på dei fleste områda, samanlikna med landssnittet

Det er viktig å understreka at dette er teoretisk og ikkje eit konkret observert innsparingspotensial. Men dette kan gi grunnlag for ei nærare undersøking av kva effektiviseringsmuligheter som finst

Forslag: Undersøka moglegheiter for forbetring og effektivisering

Fleire område kan vera aktuelle.

- I første omgang tilrår vi ikkje å velja pleie- og omsorg, sidan denne sektoren står overfor ei betydeleg omorganisering og ein del pågåande prosjekt. Kanskje kan det likevel vera aktuelt mot slutten av perioden, for å undersøka effektane av endringane

BARNEVERNSTENESTA - BRUKERMEDVIRKNING OG SAMHANDLING

For at barnevernet skal gi god og riktig hjelp, må dei høyra på barna dei skal hjelpa. Fleire tidlegare tilsyn i Noreg har vist at barn medverkar i for lita grad i barnevernet. Derfor vart barnevernlova endra i 2018. No kjem fram det tydeleg at barn har ein sjølvstendig rett til å medverka i alle forhold som gjeld dei

Korleis ei barnevernssak utartar seg, blir ofte påverka av det arbeidet/samarbeid med familien som er gjort før det blir ei barnevernssak

Openheit og tydelighet i kommunikasjon er som regel tillitsskapande, sjølv om partane kan vera usamde i kva som er barnets beste

Samarbeid med foreldre og barn gir moglegheiter og avgrensingar. Tidspress og ressursar vil vera faktorar som påverkar samarbeidet, og høgt tidspress kan gi mindre gode avgjerder

Forslag: Undersøka brukarmedverknad, samarbeid og samhandling innan barnevernstenesta, med ei særskild merksemd retta mot saker som opplevast som krevjande og utfordrande. Og: I kva grad testar ein ut nye måtar å samhandle på dersom den vanlege samhandlingsformen ikkje verkar?

Det vil òg kunna vera aktuelt å sjå nærare på samarbeidet til barnevernet med skulen

OPPSUMMERING – FORSLAG TIL TEMA FOR NYE FORVALTNINGSREVISJONAR

FORSLAG TIL REVISJONSPROSJEKTER (UPRIORITERT)

Forslag til revisjonsprosjekt	Tjenesteområde	Prioritering/merknad framdrift
Legetenesta og legevakta	Helse og omsorg	1. Prioritering
Styring og kontroll med investeringsprosjekt	Utvikling, plan og teknisk	1. Prioritering
Forebygging og tidlig innsats	Fleire sektorar kan vera aktuelle	1. Prioritering
Kritisk kompetanse	Fleire sektorar kan vera aktuelle	1. Prioritering
Integrering av flyktningar	Oppvekst	1. Prioritering
Spesialundervisning	Oppvekst	1. Prioritering – ein fordel at fleire kommuner blir med
Miljøtenesta	Helse og omsorg	1. Prioritering
Forbetring og effektivisering	Fleire sektorar kan vera aktuelle	2. Prioritering
Barneverntenesta – brukarmedvirkning og samhandling	Helse og omsorg	2. Prioritering

FORSLAG TIL FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLLAR AV SELSKAPER

Selskap	Kontroll sist	Forslag til år for kontroll
IVAR IKS	2017	2020

- Dette vil også omfatte heleide datterselskaper. Andre datterselskaper og tilknyttede selskaper vil bli omtalt, men i utgangspunktet ikke spesielt kontrollert.
- De foreslåtte selskapene har mange eiere og vi foreslår de samme selskapene overfor de andre eierne. For mer om vurderingsgrunnlaget for disse forslagene, se vedlagte risikovurdering for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskaper
- Det kan òg gjennomførast forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll av annet vesentleg selskap. Med annet vesentleg selskap tenkjar vi fyrst og fremst på Haugaland Kraft AS og Haugaland brann og redning IKS. Suldal bør i så tilfelle samordna seg med andre eigarar på Haugalandet.

A large, bold, white letter 'R' is positioned on the left side of the slide. The letter is stylized with a thick stroke and a sharp, angular cutout in the middle of its vertical stem.

Rogaland
Revisjon

Eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Risiko- og vesentlegheitsvurdering

Suldal, 2020

INNHALD

Oversikt.....	3
Lovreglane på området	4
1 Aktuelle organisasjons- og selskapsformer.....	6
2 Vesentlegheit og risiko i kommunalt eigde selskap	7
3 Heileigde og deleigde kommunale selskap	9
4 Forslag forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar.....	9
4.1 Interkommunale selskap	10
4.2 Deleigde aksjeselskap	10
4.3 Revisjonen sitt forslag til prioritering.....	11
Vedlegg	12

OVERSIKT

Vurderinga er ferdigstilt Februar 2020 for Kontrollutvalet i Suldal	Metode for gjennomføring av vurderinga • Vi har innhenta oversikt over eigarskapet (selskapa) til kommunen • Selskapa si vesentlegheit: ○ Innspel frå eigarskapsgruppe ○ Vår eiga oppfatning av selskapa si vesentlegheit • Kommunen sin risiko ved eigarstyringa av enkeltsselskap: ○ Innspel frå kommunen • Risikoen til selskapa: ○ Innspel frå eigarskapsgruppe ○ Selskapa sine årsrapportar om framtidsutsikter og risiko ○ (utvalde årsrapportar for 2018) ○ Utviklinga i resultata og eigenkapitalen til selskapa (rekneskapsåra 2016-2018) ○ Eventuelle oppslag i media om selskapa det siste året
Formål Formålet med risiko- og vesentlegheitsvurderinga er å finna ut kva selskap som har størst behov for eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Det blir vist til kommunelova §§ 23-3 og 23-4. Forvaltningsrevisjon tar for seg selskapet si drift og utvikling, medan eigarskapkontroll handlar om kommunen si eigarstyring av selskapet.	

Vurderinga er utarbeidd av forvaltningsrevisor Rune Eskeland. Den er kvalitetssikra av fagansvarleg for forvaltningsrevisjon Christian Friestad og revisjonsdirektør Rune Haukaas

Vi har fått innspel på forvaltningsrevisjonar i selskap frå den interkommunale eigarskapsgruppa for selskap kor og Suldal er eigar.¹

Vi har ikkje fått innspel på eigarskapkontroll i enkeltsselskap. Det vil likevel kunna bli sett på dette samtidig med forvaltningsrevisjon i selskapa.

Vår gjennomgang av drifta til selskapa dei tre siste åra (2016-2018) og årsrapportar (2018) avdekte i lita grad særskilde forhold m.o.t. forvaltningsrevisjon/eigarskapkontroll.

¹ Eigarskapsgruppa består av dei ni kommunane Gjesdal, Hå, Klepp, Randaberg, Sandnes, Sola, Stavanger, Strand og Time, samt Rogaland fylkeskommune. Kommunedirektørane (rådmennene) bruker ei felles arbeidsgruppe (eigarskapsgruppe) i sitt saksforberedande arbeid i eigarskaps spørsmål. Dette omfattar m.a. selskap som kommunane eig saman. Gruppa er godt kjent med drifta og utviklinga til dei enkelte selskap.

LOVREGLANE PÅ OMRÅDET

Lovreglane om forvaltningsrevisjon og eigarskapkontroll i selskap er nyleg tredd i kraft.² Men tidlegare kommunelov hadde òg lovreglar om dette gjennom såkalla selskapskontroll.

Selskapskontroll etter tidlegare lovreglar kunne vera både ein obligatorisk selskapskontroll (såkalla eigarskapkontroll) og ein frivillig forvaltningsrevisjon av enkeltselskap.

Ny kommunelov

Ifølgje kommunelova § 23-2.1c skal kontrollutvalet sjå til at det blir utført forvaltningsrevisjon av verksemda til kommunen, og av selskap kommunen har eigarinteresser i. Ifølgje kommunelova § 23-2.1d skal kontrollutvalet òg sjå til at det blir ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser i selskap mv. (eigarskapskontroll)

Forvaltningsrevisjon er nærare omtalt i kommunelova § 23-3

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Kommunelova § 23-6 har reglar om innsyn og undersøkingar i selskap o.l.

Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven*
- b) interkommunale politiske råd*
- c) kommunale oppgavefellesskap*
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.*

Opplysningene etter første ledd kan kreves fra virksomhetens daglige leder, styret og den valgte revisoren for selskapet.

² Ny kommunelov vart vedtatt 11.06.2018. Dei fleste kapitla i lova tredd i kraft når det nye kommunestyret vart konstituert etter valet hausten 2019. Økonomiregkane tredd i kraft 01.01.2020. Lovreglane om eigarskapkontroll og forvaltningsrevisjon står no berre i kommunelova. Det står ikkje noko om dette i eiga forskrift

Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Kommunestyret og fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper som er nevnt i første ledd, og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være til stede i disse møtene.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

Eigarskapkontroll er skild ut for seg som eiga revisjonsoppgåve

I lovforarbeida til ny kommunelov blir det sagde at bruken av omgrepet selskapskontroll er «eigna til å forvirra».³ Ved dei nye lovreglane går derfor omgrepet «selskapskontroll» ut.

Omgrepet «eigarskapkontroll» består, men eigarskapkontroll er no skild ut for seg som ei eiga revisjonsoppgåve i kommunelova § 23-4.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Av praktiske årsaker ser vi på eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon i enkeltsselskap i det same dokumentet her. Dette kan gjerne sjåast saman.

Nye samarbeidsformer i ny kommunelov

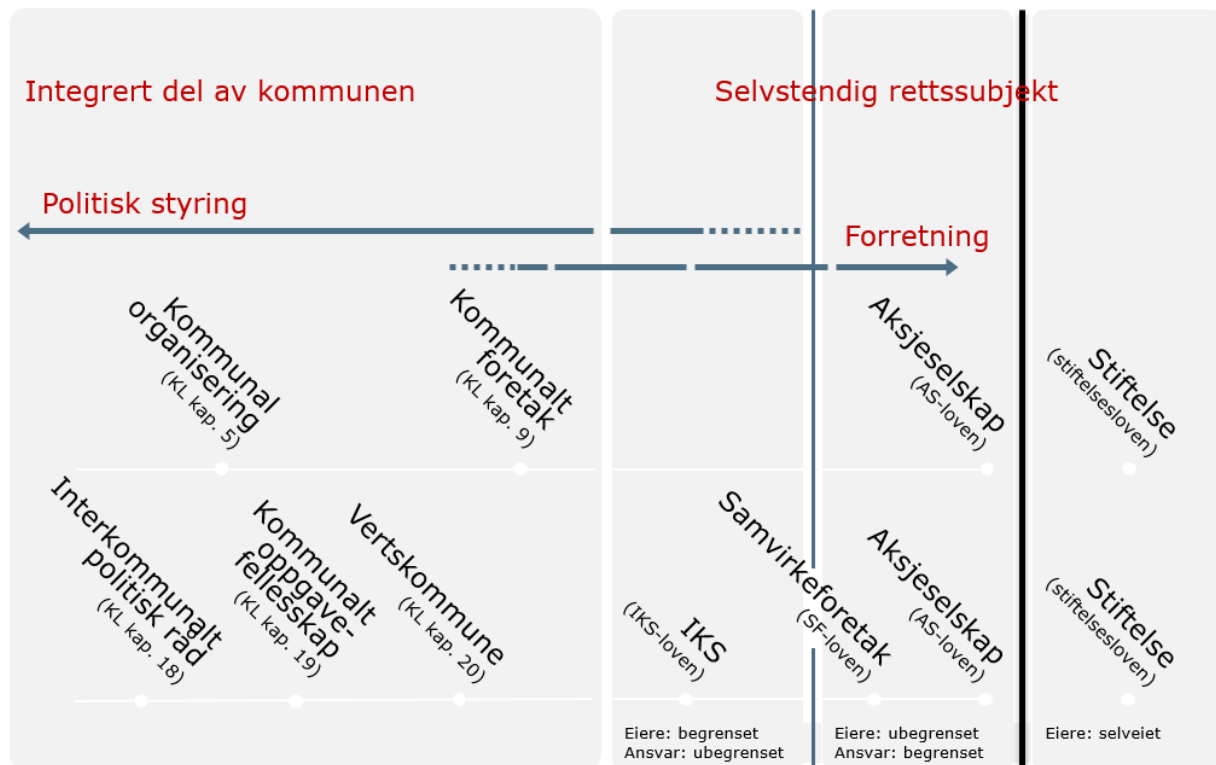
Det er kome to nye samarbeidsformer til erstatning for interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27 i førre lov. Dette er regionråd (kapittel 18) og oppgåvefellesskap (kapittel 19). Modellane er meinte å vera enklare samarbeidsordningar samanlikna med samarbeid etter lova om interkommunale selskap (IKS'er). Dagens § 27-selskap må omdanna seg enten til regionråd eller oppgåvefellesskap, alternativt omorganisert til anna selskapsform, seinast fire år etter at den nye kommunelova har tredd i kraft.

³ Etter vurderinga frå utvalet er bruken av omgrepet selskapskontroll som ein overbygning for eigarskapkontroll (som omhandlar eigarskapforvaltninga til kommunen) og forvaltningsrevisjon (som omhandlar vurdering av selskapa si drift) eigna til å forvirra. Omgrepa blir nok i praksis brukte om kvarandre og utan at brukarane alltid skil heilt mellom dei. Ein slik uklårheit er etter vurderinga frå utvalet uheldig.

1 AKTUELLE ORGANISASJONS- OG SELSKAPSFORMER

Ofte vil det ligga fleire motiv til grunn for at kommunen etablerer eit selskap, eller går inn som medeigar/deltakar saman med andre. Motiv for kommunen sitt eigarskap i det enkelte selskap og val av selskapsform kjem fram av saksutgreiingane som i si tid vart utarbeidde. Det same gjeld motiva til kommunen for å gå inn på eigarsida i eksisterande selskap.

Figur 1 Oversikt over aktuelle organisasjons- og selskapsformer

Forvaltningsrevisjon i selskap omfattar det som er sjølvstendige rettssubjekt med unntak for foreiningar og stiftelsar som er sjølveigde verksemdar. Foreiningar er ikkje lovregulerte og dei er eigd av medlemmane. Organiseringa nedst gjeld fleire typar eigarar (kommunar og/eller private, staten e.a.). Interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap vil vera organisert som interkommunalt samarbeid i dag. Alle desse tre samarbeidsformene kan enten vera ein del av kommunen sitt rettssubjekt eller sjølvstendige rettssubjekt. Vertskommunesamarbeid kan ikkje vera sjølvstendige rettssubjekt.

Eigarane står ganske fritt i val av selskapsform. Aksjeselskapsforma er likevel lovkrav eller anbefaling for ei rekke typar verksemdar (energiproduksjon, arbeidsmarknadsbedrifter og bompengeselskap). Aksjeselskapsforma kan sjåast godt på tilpassa for verksemdar som opererer i ein marknad med risiko- og konkurranseeksposering.

IKS-forma kan sjåast som godt tilpassa for verksemdar som handterer kommunale oppgåver i eigenregi for eigarane (deltakarane) og kor det elles ikkje er aktuelt med fortjeneste/utbytte (typisk verksemdar som driv med kultur, idrett eller under sjølvkostregimet). Slike selskap blir gjerne oppretta når dette gir ein effektivitet i tenesteproduksjonen til kommunane. Dersom det blir drive næring med fortjeneste/utbytttemoglegheiter i eit IKS, vil dette ofte vera skilt ut i heileigde dotterselskap som er aksjeselskap,

2 VESENTLEGHEIT OG RISIKO I KOMMUNALT EIGDE SELSKAP

Vesentlegheit

Formålet til eit selskap vil vera av stor tyding for i kva grad det kan sjåast på som vesentleg. Meiningane om eit selskap sin vesentlegheit vil likevel gjerne sprika alt etter kven ein spør. Til dømes kommuneadministrasjonen og politikarar, dei tilsette i selskapet, brukarane av selskapet og meiningar om dette elles.

Momenta nedanfor kan likevel vera eit utgangspunkt for i kva grad eit selskap kan sjåast på som vesentleg.

Kor viktig er selskapet for målsettingane til kommunen?

- Økonomisk bidragsytar til kommunen
- Forvaltar store verdiar for kommunen
- Leverer viktige kommunale tenester
- Oppnår eit politisk mål for kommunen

Risiko

Her er det lista opp fleire ulike typar risikoar. Alle desse risikoane kan vera aktuelle som utgangspunkt for problemstillingar.

Kor stor risiko er det for at formålet med eigarskapet ikkje nås?

Risiko ved eigarstyringa av selskapet (kommunen)

- Risiko for at den som forvaltar kommunen sine eigarinteresser i selskapet ikkje gjer dette i samsvar med vedtaka og føresetnadene til kommunestyret
- Risiko for at kommunen/eigarrepresentanten ikkje følgjer opp at selskapet driv i tråd med vedtaka og føresetnadene til kommunestyret (irekna dei overordna eigarstrategiane til kommunen eller eventuelt eigne eigarstrategiar for selskapet)
- Risiko for manglande politisk styring med oppgåver/tenester som blir utført av selskapet på vegne av kommunen
- Risiko for at kommunen ikkje vel styremedlemmer med tanke på selskapet sitt beste (den styret si samla nødvendige kompetanse for å nå målet til selskapet)

Risiko hos selskapet (selskapet si drift og utvikling)

- Risiko for at selskapet ikkje driv i tråd med vedtaka og føresetnadene til kommunestyret (irekna dei overordna eigarstrategiane til kommunen eller eventuelt egne eigarstrategiar for selskapet)
- Risiko for at tenestetilbodet og dei leverte tenestene ikkje er tilfredsstillande
- Risiko for at selskapet ikkje blir drive på ein økonomisk forsvarleg måte
- Risiko for at svake driftsresultat, store budsjettoverskridingar eller store investeringar medfører redusert avkasting/utbytte, auka kommunale tilskot til drifta eller behov for kapitalinnskot
- Risiko for at større investeringar ikkje blir gjennomførte på ein tilfredsstillande måte
- Risiko for at oppkjøp av/deltaking i andre selskap/etablering av dotterselskap ikkje blir gjennomførte på ein tilfredsstillande måte
- Risiko for manglande openheit/meirotfentlegheit om selskapet si verksemd
- Risiko for at selskapet ikkje blir drive i tråd med lover og reglar som gjeld for selskapet, medrekna:
- Risiko for at selskapet ikkje blir drive i tråd med lovreglar om offentlege innkjøp
 - Risiko for at selskapet ikkje blir drive i tråd med lovreglar om offentlegheit
 - Risiko for at selskapet ikkje blir drive i tråd med lovreglar om etikk/habilitet⁴
 - Risiko for at selskapet ikkje blir drive i tråd med lovreglar om arbeidsmiljø/HMS

Presisering

Risiko ved eigarstyringa av selskapet tar ikkje for seg ei vurdering av den samla eigarskapforvaltninga til kommunen. Den samla eigarskapforvaltninga til kommunen er eige tema i samband med vår risiko- og vesentlegheitsvurdering av kommunen si verksemd.

Det er i tidlegare planperiodar sett på kommunane sitt eigarskap samla for ein kommune gjennom egne eigarskapforvaltningsprosjekt. Prosjekta har m.a. tatt for seg eigarskapsmeldinga til kommunen, overordna eigarstrategiar (prinsipp for godt eigarskap) og dessutan kommunen sine reglar og rutinar for eigaroppfølging.

⁴ Med etikk/habilitet blir det tenkt både på rolleblanding/inhabilitet for enkeltpersonar i den administrative leiinga /styret og på prinsippet om armlengdas avstand ved interne avtalar/transaksjonar mellom selskap i same konsern.

3 HEILEIGDE OG DELEIGDE KOMMUNALE SELSKAP

Heileigde kommunale selskap

Kontrollutvalet har innsynsrett i heileigde selskap ifølgje kommunelova § 23-6. Med heileigde selskap meiner vi aksjeselskap berre av eigd av kommunar /fylkeskommunar og interkommunale selskap (IKS'er). I tillegg kjem dei to nye samarbeidsformene kommunalt oppgåvefellesskap og interkommunalt politisk råd, men det er ingen slike selskap pr. dato. Vi nemnar òg dagens interkommunale samarbeid ifølgje kommunelova § 27. Dette gjeld likevel stort sett friluftsråd.

Deleigde kommunale selskap

Med deleigde selskap meiner vi selskap kor det er andre typar eigarar (private, staten e.a.). Med deleigde selskap har ikkje kontrollutvalet innsynsrett. Det same gjeld andre selskapsformer enn nemnt i kommunelova § 23-6 (til dømes samvirke). Forvaltningsrevisjon i dei nemnde selskap kan berre gjerast etter avtale med andre eigarar eller når det eventuelt er vedtektsfesta. Det kan likevel nå uansett gjennomførast ein «kontraktsrevisjon», jf. kommunelova 23-6, siste ledd. Vi antar inntil vidare at dette òg kan gjelda ved tilskot til stiftelsar. Det same gjeld elles foreiningar.

4 FORSLAG FORVALTNINGSREVISJONAR OG EIGARSKAPSKONTROLLAR

Selskapa sin vesentlegheit og risiko

Alle kommunen sine heileigde selskap kan i utgangspunktet sjåast på som vesentlege. Dei fleste av desse selskapa har viktige samfunnsmessige formål og oppgåver. Ein del slike formål og oppgåver ligg likevel òg i deleigde selskap.

Vi ser sjølv på selskapa Haugaland Kraft AS og Haugaland brann og redning IKS som dei mest vesentlege selskapa til kommunen. I tillegg kjem og IVAR IKS så snart medlemskapen er klar. Dette kjem av det viktige formålet med selskapa. Haugaland Kraft er dessutan ei betydeleg finansieringskjelde for verksemda til kommunen.

IVAR blir òg trekte fram av den interkommunale eigarskapgruppa. Eigarskapgruppa er elles godt kjent med drifta og utviklinga til dei enkelte selskap (risiko) i Stavangerregionen. Dei har på dette grunnlag komme med ei rekke innspel på forvaltningsrevisjonar i selskap. Det blir vist til dei to selskapsoversiktene som følgjer nedanfor.

4.1 INTERKOMMUNALE SELSKAP

- Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS (IKA): Flere endringer i deltakelsen i selskapet (både enkeltsaker og som følge av kommunereformen). IKA har nå etablert seg i nye permanente lokaler Arkivenes Hus. Eierstrategi for IKA IKS er nødvendig og prioritert arbeid i 2020.
- IVAR IKS: Prioriteres i 2020. Nytt regelverk om selvkost, spørsmål om ytterligere utvidelser av selskapet med flere kommuner. Sak i arbeid med økt låneramme fra 5 til 7 milliarder. Store investeringer, men også fremdriftsmessige avvik som er vesentlige investeringer i nye anlegg vs. lønnsomhetsvurderinger, risiko, finansiell styring.
 - IVAR IKS har ett heleid datterselskap (IVAR Næring AS) og seks tilknyttede selskaper.
- Rogaland Revisjon IKS: Selskapet har ny strategi, samarbeid med andre revisjoner /regioner (utvikling) og eierkommunene har stilt seg bak vekststrategien som svar på en fremtidsrettet kommunerevisjon. Selskapskontroll m/forvaltningsrevisjon i siste del av valgperioden prioriteres. Nyttig bidrag for videre utvikling av selskapet.

4.2 DELEIGDE AKSJESELSKAP

- Lysefjorden Utvikling AS: Større endring i eierstruktur, vedtekter mv. har vært behandlet i 2019, flere forhold tatt opp bl.a. forholdet til statsstøtteregelverket, oppgaver/ansvarsfordeling.⁵

Eigarskapsgruppa har følgjande generelle innspel til «selskapskontrollar»

Vi ser det som vesentlig at ny kommunelov sine muligheter til å også inkludere forvaltningsrevisjon brukes aktivt. Vi tror det kan gi utfyllende innsikt og kunnskap og dermed gi gode læringsresultater for målrettet eierstyring av selskapet fremover.

Selvkost, hensynet til statsstøtteregelverket og merverdiavgift er tre temaer som vi ser bør løftes frem i mandatene for selskapskontrollene. Dette er stadig tilbakevendende spørsmål i arbeidet knyttet til eierskapsutøvelsen. I tillegg må risiko løftes opp, både finansiell risiko i selskapet, men ikke minst økonomisk og tjenesterelatert risiko for kommunene om noe skjer i et selskap. At en tjeneste plutselig blir bort/må kuttes kan være like risikofylt for kommunen som de rent økonomiske.

I den grad det gis åpning for det/er tillatt – stiller gruppen seg til disposisjon til å gi innspill i arbeidet med mandatutforming for den spesifikke selskapskontrollen når en kommer til det. Læring og økt kunnskap er vår motivasjon for dette. Selskapskontroll er et viktig og nyttig verktøy i eieroppfølgingen og i å utvikle oss kommuner til å bli enda bedre eiere.

⁵ Dette er eit deleigd kommunalt selskap. Forvaltningsrevisjon må derfor avklarast med dei private eigarane. Vi kan ifølgje ny kommunelov uansett gjennomføra ein «kontraktsrevisjon». Vi kan òg bruka all offentleg informasjon.

Våre kommentarar til innspela

Eigarskapgruppa foreslår 4 forvaltningsrevisjonar av selskap i planperioden. Eit slikt omfang vil leggja beslag på ein stor del av ressursane til kontrollutvalet i høve til forvaltningsrevisjonar av kommunen sine verksemdar. I den førre planperioden vart det ikkje gjennomført selskapskontrollar der Suldal kommune var involvert. Det blir vist til oversikta i vedlegg.

Ut frå dette vil vi foreslå at det blir utført 1-2 forvaltningsrevisjonar av selskap i planperioden og kor det blir fokusert på dei mest vesentlege selskapa til kommunen. Det kan òg gjerne utførast ein samtidig eigarskapskontroll av desse selskapa.

4.3 REVISJONEN SITT FORSLAG TIL PRIORITERING

På grunnlag av det ovenståande og tilgjengelege ressursar foreslår vi forvaltningsrevisjonar med eigarskapskontrollar slik i planperioden:

- IVAR IKS

Dette vil òg omfatta heileigde dotterselskap. Andre dotterselskap og tilknytta selskap vil bli omtalt, men i utgangspunktet ikkje spesielt kontrollert. Dette kjem an på kva drift/funksjon som er lagt i desse selskapa. Når det ved desse selskapa er andre typar eigarar (private, staten e.a.), har likevel kontrollutvalet ikkje innsynsrett.

Vi foreslår det same selskapet overfor dei andre eigarane. Selskapet har mange eigarar.

Det kan òg gjennomførast forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll av annet vesentleg selskap. Med annet vesentleg selskap tenkjar vi fyrst og fremst på Haugaland Kraft AS og Haugaland brann og redning IKS. Suldal bør i så tilfelle samordna seg med andre eigarar på Haugalandet.

VEDLEGG

Gjennomførte selskapskontrollar av kommunen sine selskap

Dette gjeld kombinerte eigarskapskontrollar⁶ og forvaltningsrevisjonar (dvs. det som den gang heitte selskapskontroll med forvaltningsrevisjon).

Tabell 1 Oversikt over selskapskontrollar av kommunen sine selskap 2004-2019

Selskapskontrollar ⁷			
Ryfylke Miljøverk IKS	2006	Rogaland Revisjon IKS	2011
Ryfylke-kommunane IKS	2007	Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS	2013
Ryfylke Miljøverk IKS	2010		

Selskapskontrollen av Rogaland Revisjon er utført av ReVisor AS.

Alle selskapskontrollane gjaldt heileigde kommunale selskap.

⁶ Selskapskontrollane har i all hovudsak vore ein forvaltningsrevisjon av selskapet si drift og utvikling, men kor det og vart sett noko på eigarrepresentantane si oppfølging av selskapet og eigarane sitt val av styre.

⁷ Det har vore nokon selskapsendringar i perioden. Ryfylke-kommunane IKS heiter i dag Ryfylke IKS. Ryfylke Miljøverk IKS er frå 2020 gått inn i IVAR IKS. Suldal kommune har søkt om medlemskap i IVAR IKS.

Kommunen sine selskap

Suldal kommune er eigar i 24 selskap (direkte eigd).

Heileigde aksjeselskap

- Kommunekraft AS
- Rygjatun Eigedom AS
- Suldal Bad Publikum AS

Interkommunale selskap

- Haugaland brann og redning IKS
- Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
- Haugaland Vekst IKS
- Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS (IKA)
- Krisesenter Vest IKS
- IVAR IKS (nytt frå 01.01.2020, etter at Ryfylke Miljøverk IKS vart nedlagt)
- Ryfylke IKS

Deleigde aksjeselskap

- ByggOpp Rogaland AS
- Gullingen Utviklingsselskap AS
- Haugaland Kraft AS (Suldal Elverk KF vart fusjonert inn frå 01.01.2019)
- Haukelivegen AS
- Lysefjorden Utvikling AS
- Norsk Bane AS
- Reisemål Ryfylke AS
- Rysteg AS
- Suldalsposten AS
- Suldal Vekst AS

Andre selskapsformer

- Biblioteksentralen SA
- Ryfylke Friluftsråd (IS)
- IS Fjordvegen (interesseselskap)
- KLP (gjensidig forsikringsselskap)

Suldal er eigar i mange selskap samanlikna med andre mindre kommunar vi har sett på.

RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING – SUPPLERENDE KOMMENTARER ETTER KORONAUTBRUDET

De aller fleste av våre risiko- og vesentlighetsvurderinger ble utarbeidet før korona-pandemien, og inneholder ikke noe spesifikt knyttet til smittevern, beredskap eller kommunenes håndtering av pandemien. Vi ønsker derfor å følge opp risiko- og vesentlighetsvurderingene med dette brevet.

Den nye situasjonen med koronaviruset har fått dramatiske konsekvenser for den enkelte, for næringslivet, for samfunnet og for offentlig sektor. Situasjonen setter det kommunale beredskapsapparatet på prøve, og den påvirker det kommunale tjenestetilbudet, organiseringen av arbeidet, og kommunenes økonomi.

Allerede nå ser vi at koronaviruset vil gi kommunene betydelige utfordringer, og få store økonomiske konsekvenser for både kommuner og fylkeskommuner.

Etter vår vurdering vil kontrollutvalgene vil kunne avhjelpe kommunene i denne vanskelige situasjonen. Både ved å ta lærdom av den situasjonen kommunene står i nå, men også ved å forsøke å bringe klarhet i hvordan koronaviruset vil påvirke kommunenes rammebetingelser i tiden fremover. Følgende prosjekter vil kunne være aktuelle:

1. **Håndtering av pandemien.** Hvordan har kommunen håndtert situasjonen med pandemien? Hva har fungert bra? Hva har fungert mindre bra?
2. **Kostnader med pandemien.** Hva vil den nye inntekts- og kostnadssituasjonen være for kommunene i tiden fremover? Stikkord her er redusert skatteinngang, økte overføringer fra stat til kommune, økte helseutgifter og omdisponering av ressurser.
3. **Effektivisering og forbedring.** Hvordan skal kommunene opprettholde et godt tjenestetilbud under nye og krevende økonomiske rammebetingelser?

Etter vår vurdering vil læringsverdien være størst om de ulike kommunene velger like prosjekter. Dette vil gi muligheter for sammenligninger, noe som vil kunne gi de involverte kommunene et viktig og nødvendig læringsgrunnlag.

Vi har allerede fått henvendelser vedrørende de to første punktene. En forvaltningsrevisjon av kommunenes håndtering av pandemien vil kunne være aktuelt i løpet av året eller i løpet av 2021. Punkt tre utgjør en del av den opprinnelige risiko- og vesentlighetsvurderingen i mange kommuner, men aktualiseres med den nye situasjonen.

Hei!

Her kommer Suldal Senterparti sitt forslag til forvaltningsrevisjon 2021-2024.

1. Investeringsprosjekt
2. Forebygging og tidleg innsats. (Spesialundervisning)
3. Miljøtenesta. Psykisk helse, rus
4. Integrering av flyktningar
5. Barnevern (Sammen med Sauda)
6. Legetensta og legevakt.
7. Kritisk kompetanse.
8. Forbetring og effektivisering.
9. Beredskap

Eigarskapskontroll.

IVAR

Suldal Senterparti sine kommentarar til prioritering.

Investeringsprosjekt. Høg prioritet med bakgrunn i den overskriding me fekk på Suldal Bad og med tanke på dei store investeringar som ligg forann oss. (Framtidas eldreomsorg).

Forebygging og tidleg innsats. Spesialundervisning. Me meiner desse tre tinga må sjåast i sammenheng. Dette med bakgrunn i meldingar om at barn sliter psykisk, og at det er eit forholdsvis stort forbruk av spesialundervisning i ungdomstrinnet.

Miljøteneste ynskjer me å få kartlagt spesielt innafor psykisk helse og rus.

Integrering av flyktningar. Her ynskjer me å sjå korleis Suldal lykkast i integreringsarbeidet. Om dei vert integrert i nærmiljøet, om ein større del av grendene og kunne vera delaktig i integreringsarbeidet. Vert dei i kommunen, eller flytar dei ut etter opplæring?

Barnevern. Suldal Senterparti ynskjer å sjå korleis barnevernet fungerer etter at me gjekk sammen med Sauda om dette.

Legetenesta og legevakt har me sett lengre ned på lista, då me meiner denne har vert under gransking fleire ganger, både internt og av eksterne grupper. Lat oss venta nokre år og sjå om dei merknader og tiltak som er sett inn vil hjelpe.

Kritisk kompetanse. Spesielt innafor helse og oppvekst. Kommunen har satsa på stipend og betalt vidareutdanning. Er det rett satsing eller er det andre tiltak som kan hjelpa?

Forbetring og effektivisering. Strammare økonomiske rammer framover vil krevja forbetring og effektivisering i alle ledd dersom me ynskjer å oppretthalda gode tilbud.

Beredskap. Det kan vera greit å få ein gjennomgang på korleis Suldal Kommune sin kriseplan fungerte under pandemien.

Mvh

Magne Langeland

Gruppeleiar Suldal Senterparti.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	25.05.20	04/20
Kommunestyret	23.06.20	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2019

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2019 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

Innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre tek årsmeldinga for 2019 frå kontrollutvalet til orientering.

Saksvedlegg: framlegg til årsmelding for 2019

Saksorientering:

I følge kommuneloven § 23-5 skal ”kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget”.

Utkast til årsmelding for kontrollutvalet si verksemd i 2019 følger vedlagt. Den er sett opp etter omtrent same mal som tidligare årsmeldingar.

Årsmeldinga summerer opp utvalet sin aktivitet i 2019 og gir eit samandrag av dei hovudsaker som utvalet har hatt til handsaming gjennom året. Årsmelding gjer dessutan en total oversikt over alle saker til handsaming.

Årsmeldinga vert lagt fram for kommunestyret til orientering etter at kontrollutvalet har godkjent den. Eventuelle endringar som måtte komme frå utvalet vil bli innarbeida før den blir vidaresendt.

Aksdal, 18.05.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

KONTROLLUTVALET I SULDAL

ÅRSMELDING

2019

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp, drøfta, og handsama i 2019.

I følgje kommunelova § 23-5 skal **"kontrollutvalet rapportere resultata av sitt arbeid til kommunestyret"**.

1. OM KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen og selskap som kommunen eig eller er deleigar i gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og revidert i 2014.

2. MEDLEMMENE I UTVALET

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemmene. Kontrollutvalet skal ha minst fem medlemmer, og etter kommunelova § 23-1 skal minst eit medlem veljast blant kommunestyret sine representantar. Tilsette i kommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet. Medlemmene kan heller ikkje vere medlem eller varamedlem i andre utval eller vere styret eller bedriftsforsamlingar der kommunen har eigarinteresser.

Utvalet har i 2019 hatt følgjande medlemmer:

Faste medlemmer:

Leiar	Vanja Ignjatic (H)
Nestleiar	Tormod Skeie (SV)
Medlem	Otto Underbakke (H)
Medlem	Eldbjørg Sivertsen (Krf)
Medlem	Berit Myrland (SV)

Varamedlemer:

- 1. Sigrunn Vetrhus (Sp)**
- 2. Silje Helen Færøy (Ap)**
- 3. Olav Martin Skaar (V)**

Det var ingen frå utvalet som var fast medlem i kommunestyret etter at Heine Mo Willig måtte gå ut av utvalet i 2016. Utvalsleiar var varamedlem.

Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møte- og talerett i kommunestyret når utvalet sine saker blir handsama.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalet. Ho har ikkje møtt i 2019. Rådmannen har ikkje møterett, men kan innkallast av utvalet. Han, eller andre frå administrasjonen har delteke i alle møta.

Møta vert gjort kjent på kommunen sine nettsider og sekretariatet sine heimesider. På desse stadene vert også sakspapira og protokollar lagt ut.

For valperioden 2019-2023 har kommunestyret vald følgjande medlemmer:

Faste medlemmer

Leiar Tormod Skeie (SV)
Nestleiar Henrik Halsne (Ap)
Medlem Ragnhild Sukka (V)
Medlem Eldbjørg Sivertsen (Uavh)
Medlem Per Gudmund Øxtra (Sp)

Varamedlemmer:

1. Dag Fisketjøn (V)
~~2. Svein Øystein Berge (Ap)-fått fritak~~
3. Janneke Wijergangs (MDG)

Per Gudmund Øxtra er utvalet sin kommunestyrerepresentant. Svein Øystein Berge fekk i kommunestyremøtet 12.12.19 fritak for perioden 2019-2023.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2019

Kontrollutvalet har i 2019 (2018) hatt **5** (4) møte fordelt på tri møte første halvår og to møte andre halvår. Utvalet held møta på rådhuset. Kontrollutvalet skal ha opne møte, men dei skal og kan lukkast når det er heimla i lov.

Utvalet har hatt **26** (24) saker til handsaming, kor **8** (5) saker blei oversendt til kommunestyret. **41** (36) saker har blitt lagde fram for utvalet til orientering. Samla oversyn over saker og orienteringssaker følgjer som vedlegg til årsmeldinga.

Det var ingen frå Suldal som deltok på kontrollutvalskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund i januar eller på konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i Kristiansand i juni.

På dagskonferansen i Sandnes i regi av Forum for kontrollutval i Rogaland deltok alle fem medlemmane. Normalt er denne konferansen i november, men pga. val av nye utval blei samlinga skjøve til 9. januar 2020.

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGÅVER

Kontrollutvalet har oppgåver knytte til internt tilsyn og kontroll gjennom rekneskaps-revisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet

og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk.

Kontrollutvalet hadde i møtet 30.04.19, sak 9/19 kommunen sin årsrekneskap for 2018 til handsaming. Totalt sett blei rekneskapen gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskot på kr 13,5 mill.kr.

Årsrekneskapen viste eit positivt netto driftsresultat med 61,5 mill. kr, som utgjer 10,7 % av driftsinntektene. Resultatet var også i fjor heilt i toppsjiktet blant norske kommunar.

I same møtet handsama utvalet rekneskapen til Suldal Elverk KF, sak 10/19. Årsresultatet for Suldal Elverk KF var på 15,5 mill. kr.

Kontrollutvalet hadde inga merknader til rekneskapa. Revisor hadde levert rein revisjonsmelding.

Årsrapport og skatterekneskapen 2018 frå Skatteoppkrevjaren vart lagt fram til orientering i møte 14.02.19.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følgje kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at det årleg vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Forvaltningsrevisjon skjer etter kommunestyret sin vedtekne plan for forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2019 blei utarbeida i 2016 og vedteken av kommunestyret 14.06.16, sak 43/16. Ny plan for 2020-2024 vil bli vedteken i år.

Kontrollutvalet handsama rapport om «Klima og energiplan» i møtet 05.09.19, sak 18/19. Revisjonen kom med seks tilrådingar i rapporten. Administrasjonen blei gitt ein frist på 9 månader for å følgje opp tilrådingane. Kommunestyret handsama rapporten i møtet 24.09.19. og vedtok samrøystes utvalet si innstilling.

I møtet 14.02.19, sak 03/19 blei oppfølging av rapporten om «Forenkling, forbedring og effektivisering» handsama. Kommunestyret handsama oppfølgingssaka i møtet 19.03.19, og tok rådmannen si tilbakemelding til orientering.

I møtet 06.06.19, sak 13/19 blei oppfølging av rapporten om «Oppfølging av politiske vedtak» handsama. Kommunestyret handsama oppfølgingssaka i møtet 05.09.19, og tok rådmannen si tilbakemelding til orientering.

Det er tinga Risiko- og vesentlegvurderingar og Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for levering i 2020.

4.3 SELSKAPS- OG EIGARSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalet er pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap som er heileigde av kommunen eller saman med andre kommunar/fylkeskommunar.

Plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2019 blei utarbeida i 2016 og vedteken av kommunestyret 18.10.16, sak 75/16. Ny plan vil bli utarbeida og vedteken i år.

Kontrollutvalet handsama rapport om «Eigarskapsforvaltning» i møtet 06.06.19, sak 14/19. Revisjonen kom med fire tilrådingar i rapporten. Administrasjonen blei gitt ein frist på 9 månader for å følge opp tilrådingane. Kommunestyret handsama rapporten i møtet 05.09.19. og vedtok samrøystes utvalet si innstilling.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalet innhentar kvart år uavhengighetserklæring frå ansvarleg revisor. Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte.

Rogaland Revisjon IKS har sidan 01.07.12 vore kommunen sitt revisjonsselskap. Suldal kommune blei fullverdig eigar i Rogaland Revisjon IKS frå 01.01.17.

Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor var i 2019 Tore Kristensen med kontor i Stavanger.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte. Det har møtt ein representant frå Rogaland Revisjon IKS på alle møta. Dei har presentert revisjonsplan og lagt fram mandat og rapportar frå forvaltnings-revisjonsarbeidet.

Kontrollutvalet har handsama revisor si eigenerklæring, samt revisor sin plan for rekneskapsrevisjon.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga er gjennomført ved at utvalet har fått orientering frå rådmannen om spørsmål og saker utvalet har tatt opp.

I februarmøtet blei utvalet orientert om «IKT og informasjonstryggleik».

I maimøtet fekk utvalet orienteringar om «Fakturering i etterkant av dødsfall» og om «Arbeidsmiljølova og tilsetjingar».

I møtet 06.06.19 orienterte rådmannen om «Bruk og oppfølging av målbruksplan».

Utvalet er og blitt orientert om statlege tilsyn, tertialrapportar og KOSTRA-tall.

5 BUDSJETT/REKNESKAP- KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN

Økonomiavdelinga har opplyst følgjande rekneskapstal for 2019.

TENESTE 1100	REKNESKAP 2018	BUDSJETT 2019 (utvalet)	REKNESKAP 2019
Godtgjersle og driftsutgifter	201 679	255 000	118 015
Revisjonstenester	663 447	750 000	735 264
Sekretariatstenester	172 000	177 000	177 000
Sum utgifter (eks.mva.)	1 037 126	1 182 000	1 030 279

Kontrollutvalet handsama hausten 2019 framlegg til budsjett for kontroll og tilsyn for 2020. Totalt var framlegg til budsjett inkl. revisjonstenester, sekretariatstenester og kontrollutvalet sine egne utgifter på kr 1 318 000. Framlegget vart sendt til kommunestyret for handsaming.

6. SEKRETARIATET FOR KONTROLLUTVALET

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmann eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS kom i drift frå 2005 og har vore i verksemd i 15 år.

Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med tri revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Hordaland og Agder.

Sekretariatstenester for kontrollutvalet er i 2019, som tidligare år, ivaretatt av Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS. Fast utvalssekretær har vore seniorrådgjevar Odd Gunnar Høie. Sekretariatet har egne heimesider der mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagde ut fortløpande.

Tormod Skeie (vara for Vanja Ignjatic) møtte som representant for Suldal kommune på representantskapsmøtet 06.05.19.

For valperioden 2019 - 2023 er Gerd Helen Bø valt som medlem i representantskapet med 1. vara Øyvind Lovra Tveitane og 2. vara Øyvind Valen.

7. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2019 har vore som planlagt. Utvalet har handsama to revisjonsrapportar og oppfølging av to rapportar. Det er tinga Risiko- og vesentlegvurderingar og Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for levering i 2020. Administrasjonen har gjort greie for aktuelle saker som utvalet har bede om undervegs gjennom året.

Sand, 25. mai 2020

Eldbjørg Sivertsen

Tormod Skeie
Leiar

Ragnhild Sukka

Per Gudmund Øxtra

Henrik Halsne

VEDLEGG TIL ÅRMELDING 2019

Saker til handsaming:

01/19 Godkjenning av protokoll frå møte 08.11.18
 02/19 Referat- og orienteringssaker 14.02.19
 03/19 Oppfølging av revisjonsrapport – «Forenkling, forbetring og effektivisering»
 04/19 Tinging av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt – «Klima og energiplan»
 05/19 Revisor si egenerklæring
 06/19 Årsmelding for kontrollutvalet 2018

07/19 Godkjenning av protokoll frå møte 14.02.19
 08/19 Referat- og orienteringssaker 30.04.19
 09/19 Suldal kommune – uttale til årsrekneskapen for 2018
 10/19 Suldal elverk KF – uttale til årsrekneskapen for 2018

11/19 Godkjenning av protokoll frå møte 30.04.19
 12/19 Referat- og orienteringssaker 06.06.19
 13/19 Oppfølging av revisjonsrapport – «Oppfølging av politiske vedtak»
 14/19 Revisjonsrapport – «Eigarskapsforvaltning»
 15/19 Evaluering av kontrollutvalet sitt arbeid i inneverande periode 2015-2019

16/19 Godkjenning av protokoll frå møte 06.06.19
 17/19 Referat- og orienteringssaker 05.09.19
 18/19 Revisjonsrapport – «Klima og energiplan»
 19/19 Kontrollutvalet sitt framlegg til budsjett for kontroll og tilsyn 2020
 20/19 Evaluering av kontrollutvalet sitt arbeid i inneverande periode 2015-2019 2. gongs handsaming

21/19 Kontrollutvalets oppgåver og ansvar
 22/19 Framlegg til møteplan for 2020
 23/19 Godkjenning av protokoll frå møte 05.09.19
 24/19 Revisjonsplan for rekneskapsåret 2019
 25/19 Bestilling av Risiko- og vesentlegvurderingar og planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll
 26/19 Referat- og orienteringssaker

Saker til orientering:

1. Orientering om IKT og informasjonstryggleik v/rådmannen
2. Statusoversyn pr. februar 2019
3. Tertialrapport pr. 31.12.18 frå Rogaland Revisjon IKS
4. Årsrapport og skatterekneskap 2018 frå Skatteoppkrevjaren i Suldal
5. Oversikt over statlege tilsyn i 2019 – frå Fylkesmannen i Rogaland
6. Protokoll frå representantskapsmøtet i Haugaland Vekst IKS 20.12.18
7. Evaluering/oppsummering av haustkonferansen i Sandnes 22.11.18
8. Sivilombudsmannen om lukking av møter i kontrollutval 07.11.18

9. Kom. rapport 15.01.19 – prof. Bernt svarer – val av representantskap til et IKS
10. Forvaltningsrevisjon utvikler lokaldemokratiet - Kommunal Rapport 31.01.19
11. Orientering om fakturering i etterkant av dødsfall v/rådmannen
12. Orientering om arbeidsmiljølova og tilsettingar v/rådmannen
13. Statusoversyn pr. april 2019
14. Kontrollrapport 2018 vedkomande skatteoppkrevjaren for Suldal kommune
15. Protokoll frå representantskapsmøte 10.04.19 – IKA IKS
16. Representantskapsmøte 06.05.19 – Haugaland kontrollutvalgssekr. IKS
17. Representantskapsmøte 30.04.19 – Haugaland Vekst IKS
18. Representantskapsmøte 26.04.19 – Haugaland brann og redning IKS
19. Orientering om bruk og oppfølging av målbruksplan v/rådmannen
20. Statusoversyn pr. mai 2019
21. Perioderapportering pr. 30.04.19 frå Rogaland Revisjon IKS
22. Protokoll frå representantskapsmøte 30.04.19 – Haugaland Vekst IKS
23. Protokoll frå rep.møte 26.04.19 – Haugaland brann og redning IKS
24. Innkalling til generalforsamling i Haugaland Kraft AS 11.06.19
25. FKT og Arendalsuka 2019 – info skriv frå FKT
26. Statusoversyn pr. september 2019
27. Perioderapportering pr. 31.07.19 frå Rogaland Revisjon IKS
28. Protokoll frå generalforsamling i Haugaland Kraft AS 11.06.19
29. Representantskapsprotokoll av 28.06.19 - Haugaland brann og redning
30. Protokoll frå årsmøte i Forum for kontroll og tilsyn 04.06.19
31. Val av kontrollutval for perioden 2019-2023 – brev frå FKT 01.07.19
32. Statusoversyn pr. november 2019
33. Kst. vedtak 01.10.19, sak 63/19 – Val av kontrollutval 2019-2023
34. Kst. vedtak 24.09.19, sak 56/19 – Revisjonsrapport – Klima og energiplan
35. Taushetserklæringsskjema (blei signert i møtet)
36. Innkalling til årsmøte i RYMI 13.11.19
37. Innkalling til rep. møte i Haugaland brann og redning IKS 14.11.19
38. Innkalling til representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 13.12.19
39. Konferanse 2020 for kontrollutvala – Sandnes 09.01.20
40. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 29. – 30. januar 2020
41. Ønsker åpenhet og innsyn i kommunenes arbeid – Kommunal Rapport 28.10.19

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	25.05.20	05/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

PLAN FOR ORIENTERINGAR OM RESULTATOMRÅDA OG STABS-FUNKSJONANE

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval vedtek følgjande plan for orientering om resultatområda og stabsfunksjonane:

Møtet 11.06.20	administrasjonen v/rådmann Valen
Møtet 17.09.20	utvikling, plan og teknisk v/kommunalsjef Guggedal
Møtet 12.11.20	helse og omsorg v/kommunalsjef Angelvik

1. møte 2021	oppvekst v/kommunalsjef Rullestad Gjerde
2. møte 2021	lønn- og personal v/Tobiassen
3. møte 2021	kommunekassen v/Gundersen
4. møte 2021	servicetorget v/Vaage
5. møte 2021	

Tidsramma vert sett til 30 - 40 min. inkludert spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista over kommunale leiarar er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Saksorientering:

Andre kontrollutval har tidlegare vore svært nøgd med å få orientering om drifta av kommunen og kva som skjer innan resultatområda og støtte/stabsfunksjonane. Plan for orienteringane har vore sett på nyåret. Planen er blitt følgt opp ved at leiarane har møtt til kontrollutvalsmøta, der dei på generell basis har gjort greie for sitt arbeidsområde ved å orientere om drifta, rammevilkår ein arbeider under m.m.

Kontrollutvalet kan invitere einkvan leiar eller tilsett. Den enkelte leiar eller tilsett får da delta i eit kontrollutvalsmøte kor dei får presentere sin etat/avdeling med fokus på arbeids- og ansvarsområde den enkelte etat/avdeling har.

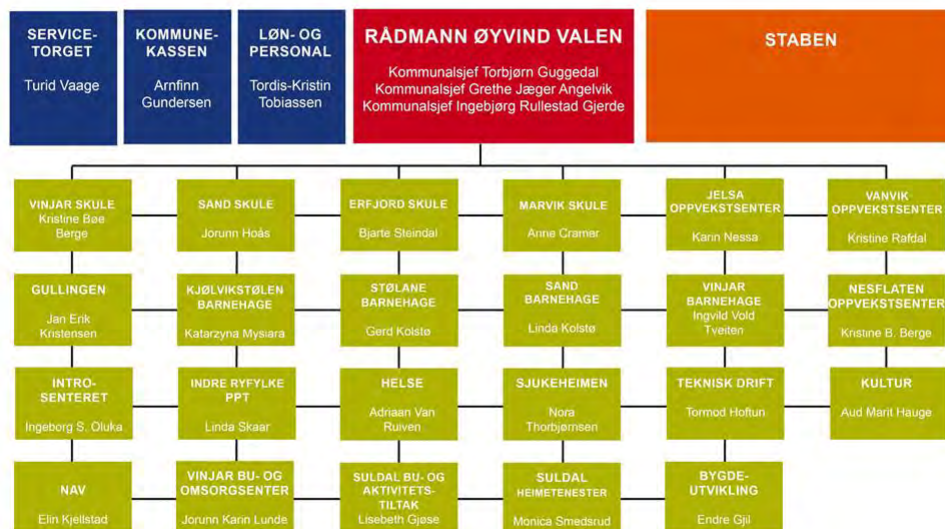
Kontrollutvalet v/sekretariatet vil oppmode og utfordre den enkelte leiar til å komme med både ris og ros av eigen etat/avdeling, fokusere på både det som går bra og kva som er av utfordringar.

Sekretariatet vil gjere framlegg om eit slikt opplegg i 2020 og neste år, for på den måten å gjere kontrollutvalet betre kjent med kommunen sin drift og utfordringar.

Rådmannen (i ny kommunelov: kommunedirektøren) er øvste leiar og den personen i administrasjonen som kontrollutvalet skal halde seg til. Invitasjonen går derfor via rådmannen, som tar stilling til om vedkommande leiar for det aktuelle arbeidsområdet møter for å orientere på hans vegne. Etter reglementet kan tilsette også bli innkalla for å orientere om ei sak eller gje opplysningar i konkrete tilfelle. Rådmannen skal då vere orientert om det.

Sidan orienteringa frå rådmannen er overbyggande, vil sekretariatet tilrå å starte med rådmannen, som har det overordna ansvaret i kommunen. Dersom ein følgjer oppsett plan, vil kontrollutvalet ha fått ein overordna orientering om dei fleste områda i løpet av dette året og evt. neste år.

Suldal kommune sitt organisasjonskart, henta frå heimesida:

Det kan leggjast inn nå eller lagast ny plan seinare for andre leiarar som utvalet ønskjer skal komme å orientere, som til dømes skulesjef, barnehagesjef, omsorgssjef, fagsjef og leiar av resultatområdet helse og forebygging, kultursjef, IT-sjef osv.

Sekretariatet har laga eit framlegg til plan for dei ulike orienteringane. Utvalet kan endre på desse slik dei måtte ønskje. Det kan uansett bli endringar dersom foreslått tidspunkt ikkje skulle passe for den som er invitert.

Utvalet kan og diskutera om dei meiner 30 – 40 minuttar er passeleg med tid dei inviterte skal få til rådighet inkludert tid for spørsmål.

Dersom nokon av utvalsmedlemmene har innspel eller spesielle ønskjer om emne og spørsmål er det fint at dei blir varsla via sekretariatet i forkant av orienteringane.

Aksdal, 18.05.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	25.05.20	06/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 25.05.20

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Suldal kontrollutval tar referat- og orienteringssakene 1 – 17 til orientering.

Suldal kontrollutval vedtar «Retningslinjer for korleis kontrollutvalgsmedlemmer kan handsama saker frå innbyggjarar som tar direkte kontakt» med endringar/tillegg gjort i møtet.

1. Samhandlinga mellom utvalet, ordfører og rådmann – til diskusjon i møtet
2. Retningslinjer for korleis kontrollutvalgsmedlemmer kan handsama saker frå innbyggjarar som tar direkte kontakt – til diskusjon i møtet
3. Statusoversyn pr. mai 2020
4. Kst.vedtak 12.12.19, sak 169/19 – fritak for verv som varamedlem Svein Ø. Berge
5. Fylkesmannen - informasjon om statlige tilsyn med kommunane i Rogaland 2020
6. Protokoll frå representantskapsmøte i RYMI 13.11.19
7. Protokoll frå representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 21.02.20
8. Protokoll frå representantskapsmøte i Haugaland brann og redning IKS 23.04.20
9. Protokoll frå repr.møte i Haugaland kontrollutvalgssekretariat 27.04.20
10. Protokoll frå generalforsamling i Haugaland Kraft AS 30.04.20
11. Innkalling til representantskapsmøte i IKA Rogaland IKS 10.06.20
12. Oversyn over kostnadane til kontroll og revisjon 2019 og budsjett 2020
13. Perioderapportering pr. 31.12.19 frå Rogaland Revisjon
14. Tilbakemelding frå konferansen 09.01.20 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland
15. Protokoll frå årsmøte i Forum for kontrollutvalg i Rogaland
16. Tilbakemelding frå NKRF konferansen 29. – 30. januar 2020
17. Årsrapport og skatteregnskap for 2019 frå skatteoppkrevjaren i Suldal

Saksorientering:

Sakene blir lagde fram for kontrollutvalet til orientering.

Vedkommande pkt. 2

Utvalet har etterspurt retningslinjer for korleis medlemmene skal handsama saker frå innbyggjarar som tar direkte kontakt. Sekretariatet har laga eit arbeidsnotat. Medlemmene må drøfte framlegget og kome med sine innspel.

Vedkomande pkt. 17

Kontrollutvalet har mottatt årsrapport og skatterekneskap 2019 frå skatteoppkrevjaren for Suldal (sjå vedlegg).

Skatterekneskapen for 2019 viser ein samla skatteinngang på 596 mill. kr. Som er ei auke frå året før på 13 mill. Auka skyldast mellom anna innbetalingar av arbeidsgjevaravgift. Kommunen sin del av skatteinntekta i 2019 var på 156 mill. kr.

Kommunen har i 2019 satt av 10 % til marginavsetning, som utgjer 29 mill. kr. Dette er midlar som er heldt tilbake for å dekke utbetalingar av til gode skatt når skatteoppgjøret blir klart i påfølgande år. Marginoppgjøret for 2019 viste overskot på 0,7 mill. kr. Ved utgangen av 2019 er samla restansar på ca. 3 mill. kr.

Haugaland arbeidsgiverkontroll har utført arbeidsgjevarkontroll for Suldal kommune. Dette er eit samarbeid med ni kommunar i distriktet.

Kontrollutvalet kan berre ta sjølv rekneskapen til orientering. Revisjonshandlingane knytte til dette regnskapet er ein statleg oppgåve, og skatterekneskapen vert godkjent på nasjonalt nivå av Stortinget. Skatteoppkrevjarfunksjonen er inn til vidare ein kommunal oppgåve, og kontrollutvalet har derfor ein tilsynsrolle overfor skatteoppkrevjar, og kan om nødvendig kommentere forhold knytt til organisering av arbeidet mv.

Stortinget har vedtatt at skatteoppkrevjarfunksjonen vil bli overført til staten frå 1.6.2020.

Aksdal, 18.05.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

ARBEIDSNOTAT – TIL DISKUSJON I UTVALET

RETNINGSLINER FOR KORLEIS KONTROLLUTVALGSMEDLEMMER KAN HANDSAMA SAKER FRÅ INNBYGGARAR SOM TAR DIREKTE KONTAKT

Alle innspel må vurderast individuelt, men følgjande kan vere ein måte å gå fram på:

- Medlemmane bør oppmode innbyggaren til å sende sitt innspel, med fullt namn til sekretariatet. Sekretariatet har rutinar for å handsama slike innspel.
- Det bør opplysast om at i hovudsak skal alle saker som kontrollutvalet handsamar vere på eit overordna systemnivå.
Utvalet skal ikkje handsama enkeltsaker, eller vere eit klageorgan.
- Har andre klageinstansar blitt prøvd ?
- Tilsette i kommunen har interne retningslinjer for varsling, avviksmeldingar, mm.
- Medlemmet må i etterkant ta kontakt med leiar og/eller sekretariat for å drøfte vidare handsaming, før den blir orientert om i utvalsmøte.
- Det har vert praksis å ta opp slike saker under Ymse.
- Utvalet må så vurdere om saken høyrer inn under utvalet sitt mandat.
- Utvalet kan enten avvise saka eller be rådmann om ei orientering i neste møte. Er saka alvorleg må det vurderast om revisor skal koplust inn. Innspelet kan bli eit tem i ein forvaltningsrevisjon eller gransking.
- Saka blir protokollført under Ymse. Utvalet sitt vedtak må vere så klart som mogleg.
- Dersom utvalet fattar vedtak om å be rådmannen om ei orientering bør medlemmet og sekretær gjere saka så konkret som mogleg. Rådmannen bør få eit så klart oversyn av forholdet som mogleg. Det vil då bli enklare for rådmannen å svare på/orientere.
- Sekretariatet tek kontakt med rådmannen kort tid etter møtet i utvalet for å informere om utvalets vedtak.
- Sekretariatet skriv brev med særutskrift til rådmannen og ber han informere skriftlig/munnleg i neste kontrollutvalsmøte.
- Sekretariatet skriv brev til innbyggaren og informere om utvalet si handsaming.

Følgjande er henta frå «Veilder for sekretariat for kontrollutvalg» utarbeida av FKT i 2019:

7. Henvendelser til kontrollutvalget

De fleste kontrollutvalg får henvendelser fra innbyggere eller andre aktører som mener de har en sak for kontrollutvalget. I utgangspunktet er det slik at kontrollutvalget ikke har plikt til å behandle andre enn de saker som det får deg forelagt fra kommunestyret eller der det fremgår av lov og forskrift. Dette innebærer at kontrollutvalget må vurdere om en henvendelse hører inn under kontrollutvalgets oppgaver og om kontrollutvalget vil prioritere saken.

Når sekretariatet lager saksfremlegg på grunnlag av henvendelser, bør det framgå under «saksopplysninger» hva henvendelsen dreier seg om. Det kan også være behov for at sekretariatet innhenter flere opplysninger før henvendelsen legges fram for kontrollutvalget.

Sekretariatet kan videre gi sin vurdering av om henvendelsen faller inn under utvalgets kompetanseområde eller ikke.

Sekretariatet bør ikke hente inn informasjon for selv å vurdere sannhetsinnholdet i henvendelsen. Eventuell informasjon som sekretariatet innhenter (for eksempel i en oppfølgingssamtale med den som har sendt henvendelsen) bør bare benyttes som grunnlag for å vurdere om, og hvordan henvendelsen bør følges opp. Noen henvendelser, for eksempel tips om misligheter, er det opplagt at kontrollutvalget bør gå videre med. Andre er mer generelle og mangelfulle, og det kan være vanskelig å følge opp. Hvis kilden er ukjent eller ikke ønsker å gi utfyllende opplysninger, bør sekretariatet ta med i vurderingen om kontrollutvalget bør ta henvendelsen til orientering uten videre oppfølging. Sekretariatet kan også diskutere med utvalget om kontrollutvalget bør gi KU-leder mandat til å gjøre slike vurderinger før henvendelsene legges fram.

Sekretariatet bør involveres både for å bidra med faglige råd, og for holde oversikt med hva som skal arkiveres.

Et forslag til vedtak fra sekretariatet om å undersøke saken videre bør inneholde en beskrivelse av det som skal undersøkes og hvem som bør foreta undersøkelsen. Fokuset bør være på systemkontroll.

Det er viktig å huske på at kontrollutvalget ikke er et klageorgan, og at det derfor ikke behandler klager på vedtak som har vært til administrativ behandling og det fortsatt finnes andre klagemuligheter som ikke er prøvd. I slike tilfeller er det naturlig å vise til rett klageinstans (klagenemnder, fylkesmannen, sivilombudsmannen etc.). Det er også viktig at kontrollutvalget ikke behandler saker som kan bære preg av politisk omkamp.

Grensen mellom hva som er en ordinær henvendelse og en varsling etter arbeidsmiljølovens bestemmelser, kan være vanskelig å dra. For å unngå at kontrollutvalget risikerer å møte seg selv i døren dersom det på et senere tidspunkt skal gjennomføres en forvaltningsrevisjon som omfatter kommunens varslingsrutiner, bør varslingssaker etter arbeidsmiljøloven håndteres i tråd med kommunens egne varslingsrutiner. Kontrollutvalget bør påse at kommunen har slike rutiner og at KU ikke selv tillegges en rolle i kommunens rutiner for behandling av varsling.

Arbeidsmiljøloven kapittel 2 A inneholder et eget kapittel om varsling. Bestemmelsene gjelder arbeidstakers rett til å si fra om kritikkverdige forhold, vernet mot gjengjeldelse, arbeidsgivers rutiner (intern varsling) og taushetsplikt for offentlig myndighet, f.eks. kontrollutvalgssekretariatet, som mottar varsel fra ansatt (ekstern varsling).

Dersom varselet kommer fra andre enn en arbeidstaker, dvs. det ikke foreligger et ansettelsesforhold, gjelder ikke arbeidsmiljøloven. Sekretariatet bør likevel behandle slik informasjon med varsomhet.

Kontrollutvalet - statusoversyn mai 2020

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Risiko- og vesentleg-vurderingar	21.11.19	110 timar	Ferdig	25.05.20	
Planar for forvaltnings-revisjon og eigarskaps-kontroll	21.11.19			11.06.20	
Selskapskontroller					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Eigarskapsforvaltning	08.11.18	06.06.19	05.09.19	Juni 2020	150 timar
Klima og energiplan	14.02.19	05.09.19	24.09.19	Juni 2020	180 timar

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp i KU/KST	Merknader
Plan for forvaltnings-revisjon 2016-2019	23.09.15	26.04.16	14.06.16		
Plan for selskaps-kontroll 2016-2019	23.09.15	15.09.16	18.10.16		
Plan- og byggesaker	19.06.14	11.02.15	17.03.15	28.01.16	
Legetenesta i Suldal kommune	11.02.15	23.09.15	03.11.15	15.09.16/ 13.12.16	
Pleie og omsorg	15.09.16	16.02.17	21.03.17	01.02.18/ 22.03.18	
Forenkling, forbedring og effektivisering	25.04.17	26.04.18	15.05.18	14.02.19/ 19.03.19	
Oppfølging av politiske vedtak	09.11.17	06.09.18	18.09.18	06.06.19/ 05.09.19	
Selskapskontroller					

Emne **19/17191 Svar på søknad om fritak som varamedlem i kontrollutvalet i Suldal kommune**
 Avsender Turid Vaage <Turid.Vaage@suldal.kommune.no>
 Mottaker <SveinOystein.Berge@statkraft.com>
 Kopi til <ogh@kontrollutvalgene.no>
 Dato 23.12.2019 13:53

Haugaland
 Kontrollutvalgssekretariat IKS
 Mottatt dato: 07.01.20
 Journalført: 20/15/096
 Arkivkode: 33

E-post frå Suldal kommune

Viser til søknad om fritak frå verv som varamedlem i kontrollutvalet i Suldal kommune.

Kommunestyret handsama søknaden din i møte 12.12.2019 og gjorde følgjande vedtak:

Svein Øystein Berge får fritak frå sitt verv som 2. vara i kontrollutvalet i Suldal i perioden 2019 – 2023.

Saksframlegg ligg vedlagt.

Beste helsing

Turid Vaage

Leiar Servicetorget
 Suldal kommune
 52 79 22 03 / 414 24 085
www.suldal.kommune.no

Denne e-post med eventuelle vedlegg er meint for den institusjon eller person den er retta til og kan innehalde lovbestemt teieplikt. Om e-posten er feilsendt, ver venleg å slett den og kontakt avsender.

ADRESSE
 Eidsvegen 7. 4230
 SAND
 Sentralbord: 52 79 22
 00
 Telefaks: 52 79 22 05

WEB/EPOST
postmottak@suldal.kommune.no
www.suldal.kommune.no

INFO
 18/30
 Kontonr.: 3202.07.01152
 Org.nr.: 964 979 189

Fra: Berge Svein Øystein (SveinOystein.Berge@statkraft.com)

Sendt: 12. desember 2019 00:00

Til: Turid Vaage

Tittel: Fritak som varamedlem i kontrollutvalet i Suldal kommune

Fra: Berge Svein Øystein <SveinOystein.Berge@statkraft.com>

Fylkesmannen i Rogaland

Vår dato:

19.12.2019

Vår ref:

2019/12301

Dykkar dato:

«REFDATO»

Dykkar ref:

Haugaland
Kommunalt valgsekretariat IKS
 Mottatt dato: 20.12.19
 Journalført: 19/48612h
 Arkivkode: 24

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Kontakt saksbehandlar

Maren Skåden, 51 56 88 32

Informasjon om statlege tilsyn med kommunane og fylkeskommunen i Rogaland i 2020

Fylkesmannen i Rogaland har samordna planlagde tilsyn med kommunane og fylkeskommunen med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Arkivverket og Kartverket og planlagde forvaltningsrevisjonar i kommunane.

Vi gjer merksam på at frå januar 2020 vil Fylkesmannen i Rogaland ta i bruk felles nasjonal tilsynskalender. KMD sender i desse dagar ut eit brev til alle kommunane i landet med nærare informasjon om kalenderen. Vi syner til den informasjon om felles nasjonal tilsynskalender som vil gå fram av KMD sitt brev.

I tillegg til at tilsyna vil bli lagt ut på den nye felles nasjonale tilsynskalenderen på nett har vi utarbeida ein oversikt med Fylkesmannen og Arkivverket sine tilsyn. Denne følgjer med som vedlegg til dette brevet. Mattilsynet, Statens vegvesen og Arbeidstilsynet har ikkje bestemt seg for kva kommunar som vil få planlagde tilsyn ennå, og er derfor ikkje med i oversynet. Kartverket har ikkje planlagt tilsyn i Rogaland i 2020.

Arbeidstilsynet vil ha eit særleg fokus på arbeidslivskriminalitet og dei utfordringane dette fører med seg i arbeidslivet. Kommunane vil vere av interesse her, jamfør tilsyn med regelverket om offentlege anskaffingar.

Arbeidstilsynet vil også føre tilsyn med kommunane som byggherre og kommunen som oppdragsgivar. Sistnemnte med utgangspunkt i forskrift om løn- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar. Arbeidstilsynet vil fortsette næringssatsinga som omhandlar vald og trugslar innan helse og sosial med rettleiing på kommunedirektørnivå i nokre kommunar. Arbeidstilsynet vil som i 2019 også i 2020 delta i eit forskingsprosjekt under leiing av STAMI (Statens Arbeidsmiljøinstitutt) om effekt av tilsynet sitt verkemiddelbruk. Målgruppa vil vere heimesjukepleie og heimehjelp.

Mattilsynet sine hovudprioriteringar for 2020 er leveringstryggleik på drikkevatt og kvalitet på distribusjonssystema for drikkevatt. Når det gjeld tilsyn med kommunane skal Mattilsynet også prioritera rettleiing og tilsyn med hygiene og rutinar i kommunale og private barnehagekjøkken i 2020.

E-postadresse:
fmropost@fylkesmannen.no
 Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
 Postboks 59
 4001 Stavanger

Besøksadresse:
 Lagårdsveien 44

Telefon: 51 56 87 00
www.fylkesmannen.no/ro

Org.nr. 974 763 230

Arkivverket sine tilsyn har som føremål å sikra at arkiv som har verdi innan kultur eller forskning, eller som inneheld dokumentasjon med rettsleg eller forvaltningsmessig dokumentasjon vart ivareteke og gjort tilgjengeleg for samtid og ettertid.

Statens vegvesen vil i hovudsak utføre risikobaserte tilsyn, retta mot verksemdar der det er sannsynleg å avdekkje lovbrøt. Kva verksemdar som får tilsyn, avheng av kva opplysningar SVV mottek, og/eller kva SVV sjølv avdekkjer i sitt arbeid. Det er eit krav om å vere registrert i SSV sitt parkeringsregister for å kunne tilby vilkårsparkering. Skulle SVV finne at kommunar i Rogaland som tilbyr vilkårsparkering ikkje har registrert seg, vil det bli ført tilsyn med desse.

Kartverket har ikkje planlagt å føre tilsyn med kommunar i Rogaland i 2020. Kartverket trekkjer ut eit tilfeldig utval i grupper basert på folketal og fylkesvis fordeling. Alle kommunane er med i kvar trekking og det kan føre til at kommunar kan bli trekte ut til nytt tilsyn, kort tid etter førre tilsyn.

Fylkesmannen si utdanningsavdeling vil i 2020 gjennomføre felles nasjonale tilsyn (FNT) på områda skolemiljø og skolebasert vurdering. I tillegg vil vi gjennomføre tilsyn med kommunane si ivaretaking av spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for barn med nedsett funksjonsevne i barnehage, gratisprinsippet i vidaregåande opplæring, og introduksjonslova for nykomne flyktningar.

Statens helsetilsyn har avgjort at det landsomfattande tilsynet med barnevernlova skal rettast mot barneverntenesta sitt arbeid med undersøkingar. Det vert også tilsyn med tilgjengelegheit til sosiale tenester i NAV og tvungen helsehjelp i kommunale helse- og omsorgstenester.

Miljødirektoratet har ikkje planlagt å gjennomføre landsomfattande kommunetilsyn i 2020. Miljøvernavingdelinga har derfor ingen planlagde tilsyn med kommunen som forureiningsstyresmakt neste år.

Fylkesmannen gjer merksam på at umelde eller hendingsbaserte tilsyn ikkje er med i oversikta.

Kommunar som ønskjer ein samtale med Fylkesmannen rundt prioritering og gjennomføring av tilsyna for 2020, kan ta kontakt med tilsynskoordinator Maren Skåden på telefon 51 56 88 32 eller på e-post: maren.skaden@fylkesmannen.no.

Til slutt vil vi minne om at det blir ny tilsynskonferanse i Stavanger 14. mars 2020. Vi håpar på godt oppmøte! Meir informasjon og moglegheit for påmelding til konferansen finn de på Fylkesmannen sine [nettsider](#).

Med helsing

Lone Merethe Solheim
fylkesmann

Monica Nessa
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fylkesmannen og Arkiverket sine tilsyn og kontroll med kommunar i Rogaland og Rogaland fylkeskommune 2020

FNT/Landsomfattande tilsyn/nasjonale tilsyn = Nasjonale tilsynskampanjar styrt av sentrale styresmakter (Helseilsynet sentralt/Utdanningsdirektoratet), utført lokalt

	Kommune/fylkeskommune	Fylkesmannen Helse- og sosial- avdelinga	Fylkesmannen Utdannings- avdelinga	Fylkesmannen Samfunns- avdelinga	Fylkesmannen Landbruks- avdelinga	Arkiverket
	BJERKREIM	1. halvår			Forvaltningskontroll februar	
		2. halvår		Spespedhjelp og tilrettelegging august		
	BOKN	1. halvår				Arkivlov 4. april
		2. halvår	FNT: skulemiljø august			
	EIGERSUND	1. halvår		Samfunnstryggleik og beredskap 18. mars		
		2. halvår	Introlova August			
	GJESDAL	1. halvår		Spespedhjelp (utsatt frå 2019) januar		
		2. halvår				
	HAUGESUND	1. halvår	Tilgjengelegheit i sosiale tenester i NAV Uke 17-18			
		2. halvår				

	<u>SANDNES</u>	2. halvår					
		1. halvår					
		2. halvår		FNT: skolemiljø september		Forvaltningskontroll august	
	<u>SAUDA</u>	1. halvår			Samfunnsutbyggelse og beredskap 4.juni		
		2. halvår		FNT: skolebasert vurdering august			
	<u>SOKNDAL</u>	1. halvår	Tvingen helsehjelp uke 11				
		2. halvår					
	<u>SOLA</u>	1. halvår					
		2. halvår					
	<u>STAVANGER</u>	1. halvår					
		2. halvår	Undersøkingar i barnevernstenesta uke 43				
	<u>STRAND</u>	1. halvår					
		2. halvår					
	<u>SULDAL</u>	1. halvår				Forvaltningskontroll mars	

PROTOKOLL FRÅ REPRESENTANTSKAPET RYFYLKE MILJØVERK IKS

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 20.12.19
Journalført: 19/483/094
Arkivkode: 217

Stad: Nordmarka

Dato: Onsdag 13. november 2019, kl 09.30 – 12.00

Møtande representantar:

Namn	Kommune	Merknad
Thore Håland	Forsand	
Eskil Nerheim	Suldal	
Berit F. Haugland	Suldal	
Sven Gil Westersjø	Hjelmeland	
Håkon Helgøy	Hjelmeland	Vara for Anita Husøy Riskedal
Sølve Hatteland	Strand	
Torhild Pedersen	Strand	
Odd A. Vestersjø	Strand	
Heidi Eike	Strand	Vara for Henrik Rosså
Henrik Halleland	Finnøy	
Berit Hopland	Finnøy	
Ikkje møtt:		
Henrik Rosså	Strand	Vara møte
Bjørn Arild Ueland	Strand	Vara har også meldt forfall
Anita Husøy Riskedal	Hjelmeland	Vara møte

I tillegg var desse representerte:

Nestleiar i styret Anita Kristensen, John Nag – revisor

Frå administrasjonen møte:

Audun Roalkvam, Tormod Rugland og Hanne Torhild Kleven

Følgjande saker vart handsama:

SAK 10/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: Innkalling og sakliste vart samrøystes godkjent.

SAK 11/19 Val av møteleiar

Vedtak:

Thore Håland blei valt til møteleiar

SAK 12/19 Val av referent

[Skriv her]

Vedtak:
Dagleg leiar vart valt til referent.

SAK 13/19 Val av 2 personar til å godkjenne protokollen saman med leiar i representantskapet (jf. §9, 7. ledd i IKS-lova)

Vedtak:
Følgjande representantar vart valte til å underteikne protokollen saman med representantskapsleiar:

Berit Hopland og Berit Fyljesvoll Haugslund

SAK 14/19 Orientering frå styret

Nestleiar i avviklingsstyret Anita Kristensen informerte representantane om:

- Arbeid i avviklingsstyret, utarbeiding av avtale mm
- Økonomi
- Samarbeid med Renovasjonen IKS
- Ny innsamlingsordning – rest av Strand i oktober, Hjelmeland får til våren

Administrasjonen orienterte om

- utkjøring av dunker i Strand.
- Åpningstider gjenvinningsstasjoner
- Servicetorg for IVARs gjenvinningsstasjoner

SAK 15/19 Innsamling glass/metall

Forslag frå Thore Håland – tømmefrekvens endres til hver 8 uke.
Forslaget fikk 6 stemmer. 5 stemte mot forslaget. Forslaget ble vedtatt.

Vedtak:
Representantskapet går inn for å innføre en ordning der alle husholdninger får utlevert en egen 140/40 liters beholder for glassemballasje. Det innføres en fast tømmefrekvens på hver 8. uke.
Ordningen startes i Suldal, saman med innføring av kildesortering. Ordningen utvides gradvis til Strand og Hjelmeland, over en to-årsperiode.

SAK 16/19 Fastsetjing av gebyr for 2020

Forslag frå Odd A Vestersjø : gebyr for annet avfall utover bygg- og rivningsavfall til gjenvinningsstasjoner frå privatpersonar settes til kr 0 i gebyrtabellen.
Enstemmig vedtatt.

Forslag frå Sven Gil Westersjø: dagens gjenvinningsstasjonar og betingelser for vederlagsfri levering av avfall frå privatpersonar vidareførast, jmf vedtak i kommunar.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet vedtek følgjande gebyr for 2020:

Gebyr2020				6 %	
Varenr:	Ny gebyrmodell frå 2020 med 6 % auke på renovasjonsavgiftene inga auke på slam	Fast del	Variabel del	Totalt u/mva	Totalt inkl.mva avrunda
*01 ny	ny gebyrmodell frå 2020 med 6 % auke på renovasjonsavgiftene inga auke på slam	1 378	2 110	3 488	4 360
*02 ny	Stor Ordning (240 l restavfall)	1 378	3 110	4 488	5 610
*03 ny	Heimekompost Standard (140 l restavfall)	1 148	1 758	2 907	3 633
*04 ny	Heimekompost Stor (240 l restavfall)	1 148	2 592	3 740	4 675
*05 ny	Hytterrenovasjon med dunk (140 l restavfall)	1 378	2 110	3 488	4 360
	For de utan 3-dunksystem				
01	Ord 1			3 488	4360
02	Ord 2			4 488	5 610
03	Ord 3			2 907	3 633
04	Ord 4			3 740	4 675
05	Ord 5			3 488	4360
109	Gebyr bytte av renovasjonsdunk			240	300
*10	Hytterrenovasjon	636	1 035	1 671	2 089
220	Hytterrenovasjon vinterstengt veg	636	575	1 211	1 514
100	Tilleggsavstand ord 1-5 (0-30 m)			1 169	1 461
101	Tilleggsavstand ord 1-5 (0-40 m)			1 461	1 827
102	Tilleggsavstand ord 1-5 (0-50 m)			1 754	2 192
103	Tilleggsavstand ord 1-5 (0-10 meter)			440	550
104	Tilleggsavstand ord 1-5 (0-20 meter)			878	1 098
60	Renovasjon 3 mnd			1 097	1 372
61	Renovasjon 5 mnd.			1 625	2 031

[Skriv her]

64	Renovasjon 6 mnd. (april/sept)			1 946	2 433
	SLAM (Ingen gebyrendring på slam)				
*20	Slam hus			1 353	1691
*21	Slam hytte			984	1230
780	Slam årleg tøming			1 865	2331
781	Slam, tømming 2 gonger i året			3 730	4662
715	Slam hytter (delt tank < 10 m³)			534	667
716	Slam hytter (delt tank > 10 m³)			422	527
717	Slam delt tank hytter/hus (uansett storleik, tøm kvart 2. år)			633	791
718	Slam delt tank hytter/hus (uansett storleik, åleg tømming)			763	954
11	Ekstratømming inntil 5 m3, private abonnentar			3 200	4000
12	tillegg pr m3 >5me v/ekstratømming			320	400
712 / 4122	Slam delt tank (same abon), (gamal ordn.)			329	411
70	Slamvolum over 4 m3 (gamal ord.)			329	411
719	Tillegg over 5 m3 (slam)			105	131
	LEVERING TIL GJENVINNINGST				
	Bygg- og rivningsavfall privat pr m3			240	300
	Annet avfall frå privatperson				0
	BÅTAR OG CAMPINGVOGN				
	Plast båtar inntil 15 fot uten motor og konsoll (ribbet, robåt). Kan leverast på Gåsavika, Viganeset og Nordmarka				
	Plast båtar over 16 fot (ribba) restavfallspris			1 550	1938
	Campingvogn (ribba og sortert)			1 550	1938
	Det er kun Nordmarka, Viganeset og Gåsavika som tek imot båtar og campingvogner				

Dagens gjenvinningsstasjonar og betingelser for vederlagsfri levering av avfall frå privatpersonar vidareførar, jmf vedtak i kommunar.

[Skriv her]

SAK 17/19 Driftsbudsjett og investeringsbudsjett for 2020

Vedtak:

Representantskapet vedtek framlegget til driftsbudsjett og investeringsbudsjett for 2020

SAK 18/19 Overgangsavtale IVAR IKS

Vedtak:

Representantskapet godkjenner avtale om virksomhetsoverdraging mellom RYMI IKS og IVAR IKS.

Avtalen blir lagt fram for styrande organ i IVAR for godkjenning.

SAK 19/19 Overgangsavtale IVAR Næring AS

Vedtak:

Representantskapet godkjenner avtale om virksomhetsoverdraging mellom RYMI IKS og IVAR Næring AS.

Avtalen blir lagt fram for styrande organ i IVAR for godkjenning.

SAK 20/19 Orientering sal av aksjer

Vedtak:

Representantskapet tek saka til orientering.

Eventuelt

Revisor orienterte om vidare prosess for avvikling av RYMI.

Thore Håland tok opp spørsmål om kommunar har fatta vedtak om at representantskapet kan sitte til selskapet er avviklet innan 30. juni.

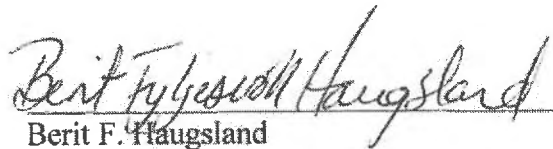
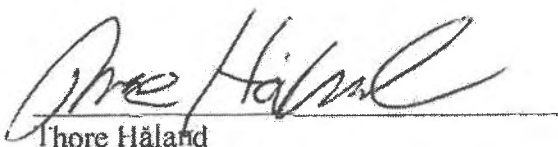
Strand 13. november 2019

Audun Roalkvam
Referent

Underteikning:

Berit Hopland

Berit F. Haugsland
Thore Håland

**Representantskapsmøteprotokoll
for
Haugaland Vekst IKS**

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Møte nr. 02/11.03.20
Dokumentnr.
Arkivkode: 2/7

Den 21. februar 2020, kl. 15.10 ble det avholdt ekstraordinært representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS, hos Karmsund havnevesen, Garpeskjærsvegen 2, Haugesund.

Tilstede:

Haugesund kommune v/	Trine Meling Stokland
Tysvær kommune v/	Sigmund Lier
Bokn kommune v/	Osmund Våga
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Mette Heidi Ekrheim
Sauda kommune v/	Asbjørn Birkeland
Suldal kommune v/	Gerd Helen Bø
Svelo kommune v/	Linn Therese Erve
Utsira kommune v/	Marte Eide Klovning
Rogaland fylkeskommune v/	Kjartan Øvstedal
Administrasjonen	Tormod Karlsen
	Inger Kallevik Haavik

Til behandling forelå:

Sakliste:

Sak 01/20: Valg av møteleder

Vedtak: Jarle Nilsen

Sak 02/20: Godkjennelse av innkalling og dagsorden

Vedtak: Godkjent

Sak 03-20 Fastsette funksjonstid og velge medlemmer til arbeidsutvalget

Vedtak: Funksjonstid fram til 31.12.21,

Arne Christian Mohn, Sigmund Lier og Mette Heidi Bergsvåg

Sak 04-20 Fastsette funksjonstid og velge leder og nestleder i regionrådet

Vedtak: *Funksjonstid fram til 31.12.21*

Arne Christian Mohn, leder

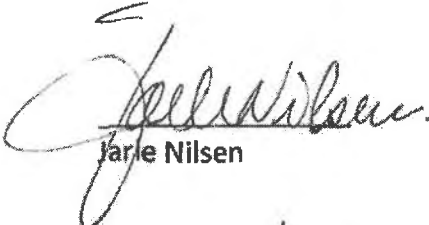
Sigmund Lier, nestleder

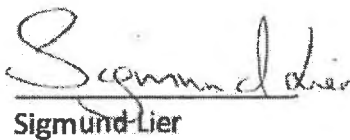
Det forelå ingen flere saker til behandling. Møtet hevet kl. 15.20

Haugesund den 21.02.20

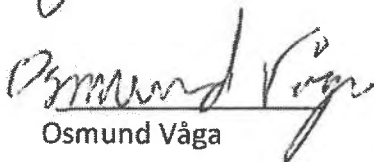
Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

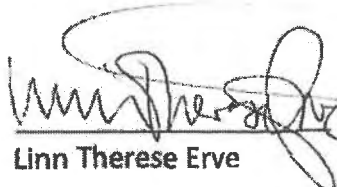
Haugesund den 21. feb. 2020,

Jarle Nilsen

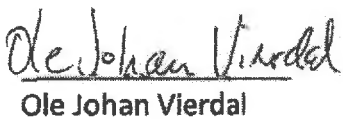

Sigmund Lier

Trine Meling Stokland

Osmund Våga

Linn Therese Erve

Gerd Helen Bø

Ole Johan Vierdal

Mette Heidi B. Ekrheim

Asbjørn Birkeland

Kjartan Øvstedal

Marte Eide Klovning

Haugaland brann og redning iks

MØTEPROTOKOLL

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtested: TEAMS (web-møte)

Møtedato: 23.04.2020

Tid: 10⁵⁰ – 12¹⁵

Saker: 20/005-20/012

Til stede:	Gerd Helen Bø, leder	Suldal
	Jarle Nilsen, medlem	Karmøy
	Osmund Våga, medlem	Bokn
	Linn Therese Erve, medlem	Sveio
	Marte Eide Klovning, medlem	Utsira
	Ole Johan Vierdal, medlem	Vindafjord
	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim	Etne
	Sigmund Lier, medlem	Tysvær

Forfall: Arne-Christian Mohn Haugesund

Andre: Elling Hetland, styreleder
Torleif Østrem-Olsen, nestleder styret
Kristin Helle, styremedlem
Rune Håheim, styremedlem
Ole Martin Nordstrand, styremedlem
Dag Botnen, daglig leder
Siv Kristiansen, leder økonomi

Diverse merknader: -

Underskrifter:

Stad: Haugesund

Dato: 23.04.2020

Gerd Helen Bø
leder

Sigmund Lier
nestleder

Osmund Våga
medlem

Linn Therese Erve
medlem

Marte Eide Klovning
medlem

Ole Johan Vierdal
medlem

Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
medlem

Jarle Nilsen
medlem

Møteprotokoll er sendt til:

- eierkommuner
- revisjonen/KPMG
- Haugaland kontrollutvalgssekretariat

SAKSOVERSIKT

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
20/005	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
20/006	Godkjenning av protokoll	Vedtak
20/007	Regnskap 2019	Vedtak
20/008	Årsmelding	Vedtak
20/009	Haugesund sin uttredelse av selskapet	Vedtak
20/010	Valg av valgkomite	Vedtak
20/011	Orientering om drifta	Orientering
20/012	Eventuelt	-

SAKSNR. SAKSPROTOKOLL

20/005 Godkjenning av innkalling og saksliste

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2020

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

20/006 Godkjenning av protokoll 05.02.2020

Brannsjefen sin anbefaling

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner møteprotokollen av 05.02.2020 som framlagt.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2020

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner møteprotokollen av 05.02.2020 som framlagt.

20/007 Regnskap 2019

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

- Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt med følgende interne finanstransaksjoner:
 - kr. 1 151 674,- avsettes på selskapets disposisjonsfond.
 - kr 721 979 avsettes av på selskapets bundne fond.
 - Udekket investeringskostnad på kr. 1 940 014 dekkes gjennom overføringer fra driftsregnskapet.

Saksbehandling i styret 26.03.2020

Vedlegg 2, regnskap med noter, ble gjennomgått av leder økonomi.
Framlegg til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN ANBEFALING

- Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt med følgende interne finanstransaksjoner:
 - kr. 1 151 674,- avsettes på selskapets disposisjonsfond.
 - kr 721 979 avsettes av på selskapets bundne fond.
 - Udekket investeringskostnad på kr. 1 940 014 dekkes gjennom overføringer fra driftsregnskapet.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2020

Leder økonomi, Siv Kristiansen, gikk gjennom regnskapet i møtet.
Framlegg til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt med følgende interne finanstransaksjoner:
 - a. kr. 1 151 674,- avsettes på selskapets disposisjonsfond.
 - b. kr 721 979 avsettes av på selskapets bundne fond.
 - c. Udekket investeringskostnad på kr. 1 940 014 dekkes gjennom overføringer fra driftsregnskapet.

20/008 Årsmelding**BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING**

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt.
Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

Saksbehandling i styret 26.03.2020

Framlegg til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN ANBEFALING

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt.
Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2020

Daglig leder gikk gjennom årsmeldingen slik den er fremlagt.
Framlegg til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt.
Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

20/009 Haugesund sin uttredelse av selskapet**Forhandlingsgruppa sitt forslag til vedtak**

1. Representantskapet forlenger mandatet gitt til Jarle Nilsen, Gerd Helen Bø og Elling Hetland i representantskapsmøte 5. februar 2020. Dersom forhandlinger med Haugesund kommune ikke fører frem eller har tilstrekkelig fremdrift innen 15. mai 2020, gis nevnte personer mandat til å ta ut stevning for alminnelige domstoler eller anlegge sak for voldgiftsretten sammen med øvrige eiere av Haugaland brann og redning iks.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2020

Deloitte advokater vil utarbeide et skriv om status for prosessen og anbefalinger for videre steg innen 26. april 2020. Hver enkelt kommune har dermed anledning til å orientere om, og eventuelt fatte vedtak, om vedtaket i representantskapet i sine kommuner innen 15. mai 2020.

Det må innarbeides titler i vedtaket for de som er navngitt.

Utover dette ble forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet forlenger mandatet gitt til representantskapsleder Gerd Helen Bø, representantskapsmedlem Jarle Nilsen og styreleder Elling Hetland i representantskapsmøte 5. februar 2020. Dersom forhandlinger med Haugesund kommune ikke fører frem eller har tilstrekkelig fremdrift innen 15. mai 2020, gis nevnte personer mandat til å ta ut stevning for alminnelige domstoler eller anlegge sak for voldgiftsretten sammen med øvrige eiere av Haugaland brann og redning iks.

20/010 Valg av valgkomite

Brannsjefen sin anbefaling

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar følgende valgkomité for valgperioden:
 - a.
 - b.
 - c.
 - d.
 - e.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2020

Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim foreslo følgende valgkomité for perioden:

a.	Gerd Helen Bø, leder	(gjenvalg)
b.	Sigmund Lier, nestleder	(gjenvalg)
c.	Ole Johan Vierdal, medlem	(gjenvalg)
d.	Linn Therese Erve, medlem	(ny)
e.	Jarle Nilsen, medlem	(ny)

Forslag til valgkomité ble enstemming vedtatt.

Vedtak i representantskapet

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar følgende valgkomité for valgperioden:
 - a. Gerd Helen Bø, leder
 - b. Sigmund Lier, nestleder
 - c. Ole Johan Vierdal, medlem
 - d. Linn Therese Erve, medlem
 - e. Jarle Nilsen, medlem

20/011 Orientering om drifta

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2020

Framlegg til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.

20/012 Eventuelt

Det ble ikke meldt inn saker under eventuelt.

Orienteringsnotat

Vedrørende Haugesund kommunes utmelding av Haugaland Brann og Redning IKS

1. Bakgrunn for saken

Haugaland Brann og Redning IKS (HBR) ble formelt stiftet med virkning fra 3. april 2017 og er et interkommunalt selskap som på nåværende tidspunkt eies av Bokn kommune, Etne kommune, Haugesund kommune, Karmøy kommune, Suldal kommune, Sveio kommune, Tysvær kommune, Utsira kommune og Vindafjord kommune. Selskapets formål følger av selskapsavtalen § 1-3, hvor det heter at:

«Selskapets formål er å dekke alle kommunenes plikter, oppgaver og behov i henhold til brann- og eksplosjonsvernlovens krav til kommunene, herunder:

- Ulykke- og katastrofesituasjoner som brann, redning, drukning og akutt forurensning, nødalarmtjenester 110
- Feiing og tilsyn med fyringsanlegg
- Arbeide med forebyggende tiltak mot brann og ulykker
- Søke å selge tjenester knyttet til forebyggende og beredskapsrelaterte tjenester
- Inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter

Selskapet kan påta seg andre arbeidsoppgaver eierne og selskapet måtte bli enige om.»

Etter stiftelsen av HBR ble det brukt mye tid på å innhente analyser og vurderinger knyttet til lokalisering av ny brannstasjon. I representantskapets vedtak i sak nr. 17/013 av 18. desember 2017 ble styret gitt mandat til å fremskaffe en beredskapsanalyse for hele ansvarsområdet til HBR. Basert på de vurderinger og analyser som ble innhentet fastslås det i representantskapsmøte 23. mars 2018 at beredskapsdokument med plassering av hovedbrannstasjon og kompenserende tiltak skulle legges frem for representantskapet 1. juni 2018. I representantskapets behandling av sak 18/007 fattes det vedtak om at hovedbrannstasjonens lokalisering skal være Raglamyr og at det skal opprettes en bistasjon på Killingøy. I protokollen er Haugesund kommunes uenighet dokumentert, og kommunen ba også om en utsettelse av saken.

Uenigheten rundt lokalisering av hovedbrannstasjon og eventuell opprettelse av bistasjon kulminerer i at det fremmes forslag i Haugesund formannskap 6. juni 2018 om at Haugesund kommune sier opp sin deltakelse i HBR. Bystyret i Haugesund satte i sin behandling av saken 13. juni 2018 betingelser for at Haugesund likevel ikke sa opp sitt deltakerforhold i HBR, dersom:

- «Selskapsavtalen behandles på ny i alle deltakerkommunene i løpet av 2020, og vedtas slik at styret står fritt til å legge stasjonsstrukturen ut fra faglige og økonomiske hensyn.
- Beslutninger om endringer i stasjonsstrukturen utsettes inntil ny selskapsavtale er vedtatt og trådt i kraft.
- Det vurderes om selskapets administrasjon skal samlokaliseres i ny brannstasjon lokalisert mellom Kopervik og Åkra».¹

Øvrige eierkommuner sluttet seg ikke til betingelsene til Haugesund kommune, og Haugesund kommune sa opp sitt deltakerforhold den 26. juni 2018. 2. juli 2018 vedtok representantskapet i HBR i sak nr. 18/014 å godta oppsigelse fra Haugesund kommune. Haugesund kommune foretok ikke innbemannings- og overføring av tinginnskuddet i selskapet pr 1. juli 2018, slik de andre eierkommunene gjorde. Av protokollen fremgår det at representantskapet ba om avklaringer fra Haugesund kommune på tre punkter:

1. Haugaland brann og redning IKS anser at selskapet ikke har ansvar for oppgaver etter Brannvernloven §§ 9-18 for Haugesund kommune fra og med 1. juli 2018. Dette må bekreftes av Haugesund kommune.

¹ Hentet fra Haugesund bystyre i sak PS 18/54, 13. juni 2018

2. Haugaland brann og redning IKS ber om en tilbakemelding på hvordan Haugesund kommune vil forholde seg til utmeldingsregelverket og overgangsfristene i selskapsavtalen og i Lov om interkommunale selskaper.
3. Haugaland brann og redning IKS ber om å få en utdypning hva som ligger i betydningen av at Haugesund kommune ønsker å forhandle om alternativer samarbeidsmodeller i overgangsperioden.

Det ble ikke inngitt skriftlig svar på dette, men det følger av samme protokoll at Haugesund kommune ved May Britt Vihovde ga følgende muntlig svar:

1. Det bekreftes at ansvaret for drift av Haugesund brannvesen tilligger Haugesund kommune.
2. Haugesund kommune vil forholde seg til avtaler og regelverk som er gjeldende, herunder 1-2 års oppsigelsesfrist.
3. Haugesund kommune har en fullverdig brannberedskap, men vil følge opp de avtaler som selskapet har inngått og som Haugesund kommune er en del av.

2. Dialog med Haugesund kommune

Etter Haugesund kommunes formelle uttreden har det vært en pågående dialog mellom Haugesund kommune og HBR rundt forpliktelsene og betingelsene for kommunens uttreden av HBR. HBR engasjerte Deloitte Advokatfirma AS fra og med september 2018 for å bistå selskapet i prosessen.

Fra HBR sin side har det vært ønskelig med en avklaring på følgende punkter:

- Hvorvidt oppsigelsestiden er ett eller to år;
- Om Haugesund kommune har økonomiske forpliktelser overfor HBR på grunn av eller i forbindelse med uttreden av selskapet; og
- Størrelsen på en utløsningssum.

Det har vært uenighet mellom Haugesund kommune og HBR om innholdet i disse forpliktelsene. HBR har fremsatt krav om at Haugesund kommune skal dekke sin andel av relevante kostnader frem til uttredelsestidspunktet, i tillegg til en andel av de kostnader HBR har hatt med å rigge selskapet for en større dimensjon enn det som viste seg å være nødvendig. Videre har HBR forholdt seg til selskapsavtalen som angir en to års oppsigelsestid, mens Haugesund kommune har forholdt seg til ett års oppsigelsestid.

Det ble gjort gjentatte forsøk på å komme i en konstruktiv dialog med Haugesund kommune rundt flere ulike forhold i forbindelse med uttreden. Dette viste seg å være vanskelig å få til, til tross for betydelig korrespondanse mellom partene.

Det ble imidlertid gjennomført to dialogmøter, 25. mars 2020 og 2. april 2020. Formålet med møtene var å komme til en minnelig løsning som kunne føre til at saken mellom HBR og Haugesund kommune kunne avsluttes. Det er ikke avtalt ytterligere dialogmøter da avstanden mellom partene anses for stor.

3. Veien fremover

Det er av representantskapet i HBR vurdert at det ikke fremstår sannsynlig at man oppnår en for HBR tilfredsstillende løsning med Haugesund kommune gjennom ytterligere dialogmøter. Representantskapet fattet derfor følgende vedtak i representantskapsmøte den 23. april 2020:

1. *Representantskapet forlenger mandatet gitt til representantskapsleder Gerd Helen Bø, representantskapsmedlem Jarle Nilsen og styreleder Elling Hetland i representantskapsmøte 5. februar 2020. Dersom forhandlinger med Haugesund kommune ikke fører frem eller har tilstrekkelig fremdrift innen 15. mai 2020, gis nevnte personer mandat til å ta ut stevning for alminnelige domstoler eller anlegge sak for voldgiftsretten sammen med øvrige eiere av Haugaland brann og redning iks.*

PROTOKOLL

Måndag 27. april 2020 blei det halde møte i representantskapet for **Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS**. Møtet blei leia av representantskapsleiar Einar R Endresen.

MØTESTART /MØTESLUTT	kl. 12.00 – kl. 12.40
MØTESTAD:	Møteportalen Microsoft Teams
REPRESENTANTAR SOM DELTOK:	Einar R. Endresen , Karmøy kommune Trine Meling Stokland , Haugesund kommune Kathrine Bakkevig , Tysvær kommune Ståle Tungesvik , Etne kommune (frå sak 3/20) Ruth Grethe Østebø Eriksen , Sveio kommune Dagfinn Birkeland , Sauda kommune Solvår Langeland , Vindafjord kommune Gerd Helen Bø , Suldal kommune Marte Eide Klovning , Utsira kommune
VARAREPRESENTANT:	Lillian Grønnestad , Bokn kommune
FORFALL:	Kristoffer Are , Bokn kommune
ANDRE SOM DELTOK:	Siv Bente Stople Østbø , styremedlem Toril Hallsjø , dagleg leiar

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/20 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Handsaming i møtet 27.04.20:

Dagleg leiar ønskte velkommen til dette konstituerande møtet og ho leia møtet fram til sak 3/20.

Lov om midlertidige unntak frå IKS-lova om høve til fjernmøte grunna utbrot av covid-19-viruset gjorde at selskapet i år kan/må halde fjernmøte.

Organet var vedtaksfør med ni kommunane representert ved møtestart. Under sak 3/20 var alle ti kommunane representert.

Det blei av Marte Eide Klovning og Trine Meling Stokland gjort merksam på at det var feil i namna deira i saksframlegget til sak 2/20. Dette blei lova retta.

Elles ingen merknader til innkalling og saksliste.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Innkalling og saksliste til representantskapsmøtet 27.04.20 blir godkjent.

SAK 2/20 KONSTITUERING AV REPRESENTANTSKAP 2019-2024 – VAL AV LEIAR OG NESTLEIAR

VALNEMNDA SITT FRAMLEGG:

(som vedtak)

Handsaming i møte 27.04.20:

Det blei ikkje sett fram andre framlegg. Representantane slutta seg til valnemnda si innstilling.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vel for perioden 2015- 2019:

*som leiar av representantskapet: Einar R. Endresen, Karmøy kommune
og som nestleiar: Trine Meling Stokland, Haugesund kommune*

Einar R. Endresen takka for tilliten og overtok møteleiinga.

SAK 3/20 VAL AV STYRE MED STYRELEIAR OG NESTLEIAR OG VARAMEDLEMMER

VALNEMNDA SITT FRAMLEGG:

(som vedtak)

Handsaming i møte 27.04.20:

Representanten Bakkevig hadde merka seg at det var få av kommunestyra som hadde fremma kandidatar til styret, og ville oppmoda kommunane til å komme med sine innstillingar i byrjinga av neste valperiode. Det blei ikkje sett fram andre framlegg. Representantane slutta seg til valnemnda si innstilling

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vel for perioden 2020-2024 som styremedlem og personleg varamedlem følgjande:

<i>styreleiar: Siv Bente Stople Østbø, Vindaffjord</i>	<i>pers vara Randi I. Rettedal, Tysvær</i>
<i>nestleiar: Ernst Morgan Endresen, Karmøy</i>	<i>pers vara Steinar Skartland, Vindaffjord</i>
<i>medlem: Astri Furumo, Haugesund</i>	<i>pers vara Marit Bjørnstad, Haugesund</i>

SAK 4/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ REPRESENTANT- SKAPSMØTET 06.05.19

Handsaming i møtet 27.04.20:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Protokoll frå representantskapsmøtet 06.05.19 blir godkjent.

SAK 5/20 GODKJENNING AV STYRET SI MELDING OG ÅRS-MELDING 2019

STYRET SITT FRAMLEGG:
(som vedtak)

Handsaming i møtet 27.04.20:

Representanten Eriksen stilte spørsmål om det var rett at det nye representantskapet skulle vedta fjorårets årsmelding og rekneskap. Leiar stetta rett prosedyre. Representantane hadde elles ingen merknader til årsmeldinga.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vedtar årsmelding 2019 slik den er lagt fram. Årsmeldinga vert oversendt samarbeidskommunane til orientering.

SAK 6/20 GODKJENNING AV ÅRSREKNESKAPEN FOR 2019

STYRET SITT FRAMLEGG:
(som vedtak)

Handsaming i møtet 27.04.20:

Representantane hadde ingen merknader til rekneskapen.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Årsrekneskapen for 2019 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 48 841. Årets overskot vert lagt til eigenkapitalen.

SAK 7/20 SENIORPOLITIKK I HKS IKS

STYRET SITT FRAMLEGG:
(som vedtak).

Handsaming i møtet 27.04.20:

Representantane hadde ingen merknader til framlegget.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Tiltaksordninga for seniorpolitikk for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik den ligg føre, og som følgje av oppdatering frå og med 2020:

Bonusbeløpet vert oppjustert til kr 18 000 og det vert tatt inn eit punkt om automatisk oppjustering som følgjer lønnsoppgjøret.

SAK 8/20 LØNNS- OG REGNSKAPSFØRING I HKS IKS

STYRET SITT FRAMLEGG:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 27.04.20:

Representantane hadde ingen merknader til framlegget.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for HKS IKS godkjenner at selskapet si lønns- og rekneskapsføring blir utført av eksternt selskap frå og med 2020.

SAK 9/20 BUDSJETT 2021

STYRET SITT FRAMLEGG:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 27.04.20:

Representantane hadde ingen merknader til budsjettet.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner budsjett for 2021 med følgjande rammer:

Inntekter 2021		Utgifter 2021	
<i>Tilskot</i>	<i>2 224 000</i>	<i>Lønn- og sosiale utgifter</i>	<i>1 933 000</i>
<i>Andre inntekter</i>	<i>-</i>	<i>Driftsutgifter</i>	<i>291 000</i>
<i>Inntekter totalt</i>	<i>2 224 000</i>	<i>Utgifter totalt</i>	<i>2 224 000</i>
<i>Resultat</i>	<i>0</i>		<i>0</i>

Eigartilskot frå eigarkommunane vert i 2021 følgjande:

<i>Karmøy kommune</i>	<i>403 000</i>
<i>Haugesund kommune</i>	<i>403 000</i>
<i>Tysvær kommune</i>	<i>212 000</i>
<i>Vindafjord kommune</i>	<i>212 000</i>
<i>Sveio kommune</i>	<i>189 200</i>
<i>Sauda kommune</i>	<i>189 200</i>
<i>Etne kommune</i>	<i>189 200</i>
<i>Suldal kommune</i>	<i>189 200</i>
<i>Bokn kommune</i>	<i>123 200</i>
<i>Utsira kommune</i>	<i>114 000</i>

Styret får fullmakt til å gjennomføra budsjettendringar, samt å disponera meirinntekter eller mindreutgifter, under føresetnad av at budsjettet går ut i balanse og kontingent for deltakarkommunane ikkje blir auka.

SAK 10/20 ØKONOMIPLAN 2021-2024

STYRET SITT FRAMLEGG:

(som vedtak)

Handsaming i møtet 27.04.20:

Representantane hadde ingen merknader til økonomiplanen.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner økonomiplan for perioden 2021-2024:

	2021	2022	2023	2024
Inntekter:				
Tilskudd	2.224.000	2.302.000	2.383.000	2.466.000
Andre inntekter	0	0	0	0
Totalt	2.224.000	2.302.000	2.383.000	2.466.000
Utgifter:				
Lønn og sos. utg.	1.942.000	2.010.000	2.080.000	2.152.000
Driftsutgifter	282.000	292.000	303.000	314.000
Totalt	2.224.000	2.302.000	2.383.000	2.466.000
Resultat	0	0	0	0

SAK 11/20 VAL AV REVISOR**STYRET SITT FRAMLEGG:**

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vel KPMG AS som revisor også frå 2020, men det bør også bli vurdert om selskapet har revisjonsplikt.

Handsaming i møtet 27.04.20:

Daglig leiar opplyste at etter IKS-lova må selskapet ha revisor. Østbø frå styret forklarte grunnen til deira framlegg. Representantskapsleiar gjorde framlegg om at vedtaket etter komma blei kutta ved at det vart satt punktum etter 2020. Representantane hadde ingen merknader til endringa.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vel KPMG AS som revisor også frå 2020.

SAK 12/20 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. Selskapsavtalen, vedtatt 23.11.04, sak 3/04, sist endra 29.04.08, sak 3/08
2. Strategiplan 2018-2022, vedtatt 06.05.19, sak 5/19
3. Etiske retningslinjer for HKS IKS – vedtatt av styret 18.09.14, sak 20/14
4. Styreinstruks, vedtatt 03.12.13, sak 21/13
5. Oversikt over valgte representanter og vararepresentanter for 2019-2023

Handsaming i møtet 27.04.20:

Dagleg leiar gjekk raskt igjennom sakene. Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Referatsakene 1- 5 blir tatt til orientering

YMSE

Ingen saker var meldt i forkant eller tatt opp.

Ved møteslutt takka representantskapsleiar alle for deltakinga.

Planlagt møtedato neste år: måndag **26.04.21**

Aksdal, 27. april 2020

Einar R. Endresen (sign.)
representantskapsleiar

Toril Hallsjø (sign.)
dagleg leiar

Generalforsamlingsprotokoll

Den 30. april 2020, kl. 11:00, ble det avholdt ordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS. Generalforsamlingen ble avholdt uten fysisk møte, jfr. midlertidig forskrift om unntak fra reglene om fysisk møte i aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som følge av utbruddet av covid-19. Generalforsamlingen ble avholdt ved bruk av Skype og telefon.

Generalforsamlingen ble åpnet av styrets leder.

Deltakende var:

Aksjonær	Aksjer	Eierandel/stemmer
Karmøy Kommune (org. nr. 940 791 901), representert ved Alf Magne Grindhaug, Vibeke Vikse Johnsen med som rådgiver	180 968 850	36,05 %
Haugesund Kommune (org. nr. 944 073 787), representert ved Arne-Christian Mohn	129 027 315	25,70 %
Finnås Kraftlag SA (org. nr. 944 664 440), representert ved Torleiv Fylkesnes	49 695 686	9,90 %
Tysvær Kommune (org. nr. 964 979 812), representert ved Sigmund Lier, Sigurd Eikje med som rådgiver	39 551 725	7,88 %
Vindafjord Kommune (org. nr. 988 893 226), representert ved Ole Johan Vierdal	27 645 703	5,51 %
Sveio Kommune (org. nr. 864 967 272), representert ved Linn Therese Erve, Jostein Førre med som rådgiver	20 381 332	4,06 %
Skånevik Ølen Kraftlag AS (org. nr. 948 429 209), representert ved Gunnar Dalen	19 904 301	3,96 %
Fitjar Kraftlag SA (org. nr. 971 028 548), representert ved Agnar Aarskog	18 738 482	3,73 %
Suldal Kommune (org. nr. 948 429 209), representert ved Gerd Helen Bø	14 504 476	2,89 %
Utsira Kommune (org. nr. 964 979 901), representert ved Marte Eide Klovning	1 640 000	0,33 %
Totalt:	502 057 870	100 %

Øvrige møtte:

Styrets leder, Petter Steen jr., fra styret, Einar Birger Østebø, Geir Malvin Bårdsen, Inghild Dorthea Storesund, Mona Opheim og Tirild Fjeld og Martin Laurhammer, fra Deloitte AS, v/statsaut.revisor Jørn Marcussen, fra selskapet, konsernsjef Olav Linga, vise administrerende Runar Areklett, konserncontroller Tørres Øyjordsbakken og Tommy Haugan for teknisk support. Bendik Christoffersen fra advokatfirma Thommessen deltok for å presentere integrasjonen med Fjelberg Kraftlag.

Sak 01.20 Godkjenning av innkallingen

Generalforsamlingen ble erklært for lovlig satt.

Sak 02.20 Valg av møteleder

Som møteleder ble enstemmig valgt styreleder Petter Steen jr.

Sak 03.20 Valg av personer til å undertegne protokollen

Til å undertegne protokollen sammen med møteleder, ble enstemmig valgt:

1. Torleiv Fylkesnes fra Finnås Kraftlag
2. Gerd Helen Bø fra Suldal kommune

Sak 04.20 Redegjørelse om årets drift v/konsernsjef. Olav Linga

Konsernsjef. Olav Linga's redegjørelse ble tatt til etterretning.

Sak 05.20 Godkjenning av resultatregnskap og balanse for Haugaland Kraft AS og konsernet for 2019, herunder anvendelse av årsoverskuddet og utdeling av utbytte

Styrets årsberetning, regnskapet for 2019 m/noter og revisors beretning ble gjennomgått. Dokumentene ble kommentert og spørsmål ble tilfredsstillende besvart.

Resultatregnskapet og balansen ble fastsatt som selskapets regnskap for 2019. Styrets forslag om å utdele kr. 235 mill. som utbytte ble enstemmig vedtatt.

Konsernets fremlagte resultatregnskap og balanse ble enstemmig godkjent som selskapets og konsernets regnskap for 2019.

Sak 06.20 Godkjenning av revisors honorar

Generalforsamlingen godkjente enstemmig revisors honoreres etter regning.

Sak 07.20 Valg av nytt styre

Som styre i selskapet ble enstemmig valgt for to år:

Petter Steen jr.
Inghild Storesund
Martin Laurhammer
Tiril Fjeld
Arne Birkeland

Merethe Vårvik Matre	1. vara (fast møtende)
Geir Egil Østebøvik	2. vara
Ada Jakobsen	3. vara

Styret velger selv leder. Generalforsamlingen foreslår Petter Steen jr.

I tillegg har de ansatte i mars 2020 valgt følgende kandidater til styret:

Geir Malvin Bårdsen
Einar Birger Østebø
Annette Jensen

Arild Langåker	1. vara
Roar Sund	2. vara
Nina Helen Smistad	3. vara
Odd Håland Øksnevald	4. vara
Espen Arvik	5. vara

Sak 08.20 Valg av valgkomité

Som valgkomité for selskapet ble valgt for to år:

Torleiv Fylkesnes	leder
Trine Meling Stokland	medlem
Vibeke Vikse Johnsen	medlem
Arne Bergsvåg	medlem

Sak 09.20 Fastsettelse av godtgjørelse til styrets og valgkomitéens medlemmer samt andre godtgjørelser

For styret ble det enstemmig vedtatt følgende satser:

Styreleder	169 700	(2019: 160.000)	
Styremedlem	88 000	(2019: 83.000)	
1.vara fast møtende	61 600	(2019: 58.100)	(70% av styremedlem)
Varamedlem	5 000	(2019: 4.700)	(pr møte)

Ved reiser, seminar osv. vil det bli dekket inntektstap etter følgende satser:

Uten legitimasjon:	1 800 per dag	(2019: 1.700 per dag)
Med legitimasjon:	3 500 per dag	(2019: 3.300 per dag)

For valgkomiteen ble det enstemmig vedtatt følgende satser:

Leder	14.000	(14 000)
Medlem	10.000	(10 000)

Sak 10.20 Godkjenning av integrasjon med Fjelberg Kraftlag AS

Petter Steen jr. og Bendik Christoffersen fra advokatfirma Thommessen orienterte om den pågående prosessen for integrasjon med Fjelberg Kraftlag AS, ved at Fjelberg Kraftlag AS sin virksomhet integreres i Haugaland Kraft Energi AS, Haugaland Kraft Nett AS og Haugaland Fiberinvest AS, mot at Haugaland Kraft AS yter vederlagsaksjer til Fjelberg Kraftlag AS og et tilleggsvederlag på NOK 5.000.000.

Generalforsamlingen fattet enstemmig følgende vedtak:

Generalforsamlingen godkjenner integrasjonen med Fjelberg Kraftlag AS, som nærmere beskrevet i integrasjonsavtalen mellom Haugaland Kraft AS og Fjelberg Kraftlag AS, datert 5. november 2018, endringsavtalen mellom Haugaland Kraft AS og Fjelberg Kraftlag AS, datert 31. januar 2020 og fisjonsplanen mellom Athomstart Invest 450 AS (omtalt som FK II), Haugaland Kraft AS og dets datterselskaper, datert 1. april 2020.

Sak 11.20 Godkjenning av fisjonsplanen

Generalforsamlingen fattet enstemmig følgende vedtak:

Fisjonsplanen datert 1. april 2020 for fisjon av Athomstart Invest 450 AS (omtalt som FK II) med overføring til Haugaland Kraft Nett AS, Haugaland Kraft Energi AS og Haugaland Fiberinvest AS som overtakende selskaper, med vederlag i form av utstedelse av nye aksjer i Haugaland Kraft AS og et tilleggsvederlag på NOK 5.000.000, godkjennes

Sak 12.20 Kapitalforhøyelse som følge av trekantfisjonen

Generalforsamlingen fattet enstemmig følgende vedtak:

- a) *Haugaland Kraft AS' aksjekapital forhøyes med NOK 3.177.808, fra NOK 251.028.935 til NOK 254.206.743, ved utstedelse av 6.355.615 nye aksjer pålydende NOK 0,50.*
- b) *Kapitalforhøyelsen gjøres opp ved at selskapet får fordringer på henholdsvis Haugaland Kraft Nett AS, Haugaland Kraft Energi AS og Haugaland Fiberinvest AS lik den egenkapitaløkning disse selskapene tilføres ved fisjonen av Athomstart Invest 450 AS (omtalt som FK II), hvor disse selskapene er overtakende selskaper.*
- c) *Fordringene som Haugaland Kraft AS får mot Haugaland Kraft Nett AS, Haugaland Kraft Energi AS og Haugaland Fiberinvest AS, anses stiftet ved fisjonens selskapsrettslige ikrafttredelse og skal fra dette tidspunkt belastes markedsmessig rente.*
- d) *Tingsinnskuddet er nærmere beskrevet i styrets redegjørelse utarbeidet i henhold til aksjeloven § 2-6, jf. § 10-2 (3).*
- e) *De nye aksjene tegnes av og tilfaller eksisterende aksjonær i FK II, Fjelberg Kraftlag AS.*
- f) *De nye aksjene gir fulle rettigheter i selskapet, inkludert rett til fastsatt utbytte, fra det tidspunktet kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret.*
- g) *Estimerte kostnader til kapitalforhøyelsen er NOK 50.000.*
- h) *Med virkning fra fisjonens ikrafttredelse endres vedtektenes § 4 til å lyde:*

Selskapets aksjekapital er NOK 254.206.743, fordelt på 508.413.485 aksjer, hver pålydende NOK 0,50, alle fullt innbetalt og lydende på navn.

Sak 13.20 Emisjon som ledd i integrasjonen med Fjelberg Kraftlag AS

Generalforsamlingen fattet enstemmig følgende vedtak:

- a) *Haugaland Kraft AS' aksjekapital forhøyes med NOK 6.392.839, fra NOK 254.206.743 til NOK 260.599.582, ved utstedelse av 12.785.678 nye aksjer pålydende NOK 0,50.*
- b) *Det totale innskuddet skal være NOK 249.209.826. Det skal betales NOK 19,49132662 per nye aksje, hvorav NOK 0,50 er aksjekapital og det overskytende er overkurs.*
- c) *De nye aksjene tegnes av Fjelberg Kraftlag AS.*

- d) *De nye aksjene skal tegnes på en separat tegningsblankett innen 30. juli 2020. Tegningsperioden løper fra tidspunktet for ikrafttreddelsen av fisjonen mellom Athomstart Invest 450 AS (omtalt som FK II) som overdragende selskap og Haugaland Kraft Nett AS, Haugaland Kraft Energi AS og Haugaland Fiberinvest AS som overtakende selskaper.*
- e) *Aksjeinnskuddet gjøres opp dels ved overføring av et kontantbeløp på NOK 41.999.982 og dels ved overføring av 90.907 aksjer i Sunnhordaland Kraftlag AS til en samlet verdi av NOK 207.209.844.*
- f) *Tingsinnskuddet er nærmere beskrevet i styrets redegjørelse utarbeidet i henhold til aksjeloven § 2-6, jf. § 10-2 (3).*
- g) *De nye aksjene gir fulle rettigheter i selskapet, inkludert rett til fastsatt utbytte, fra det tidspunktet kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret.*
- h) *Estimerte kostnader til kapitalforhøyelsen er NOK 50.000.*
- i) *Vedtektenes § 4 endres til å lyde:*

Selskapets aksjekapital er NOK 260.599.582 fordelt på 521.199.163 aksjer, hver pålydende NOK 0,5, alle fullt innbetalt og lydende på navn.

Sak 14.20 Fullmakt til erverv av egne aksjer

I henhold til integrasjonsavtalen mellom Haugaland Kraft AS og Fjelberg Kraftlag AS, datert 5. november 2018 ble det lagt opp til at Fjelberg Kraftlag AS etter omdanning til aksjeselskap og integrasjon med Haugaland Kraft-konsernet, skal ha en opsjon til å selge aksjene i Haugaland Kraft AS som selskapet mottar som oppgjør i forbindelse med integrasjonen. Opsjonen skulle kunne utøves innen utløpet av 2019 og prisen skulle tilsvare verdien som aksjene er vurdert til i forbindelse med integrasjonen, dvs. kr. 16,19535 pr aksje.

I generalforsamling i Haugaland Kraft AS 26. november 2018 ble det styret gitt fullmakt til å erverve egne aksjer slik at Haugaland Kraft AS kunne forplikte seg til denne opsjonen. Fullmakten hadde varighet til 1. mars 2020.

Som følge av forsinkelser i integrasjonen, har Fjelberg Kraftlag AS og Haugaland Kraft AS i endringsavtalen inngått mellom partene 31. januar 2020, avtalt å forlenge fristen for utøvelse av opsjonen til ut 2020. For å legge til rette for at Haugaland Kraft AS kan forplikte seg til den forlengede opsjonen, foreslås det at styret gis fullmakt til å erverve disse aksjene som egne aksjer.

På denne bakgrunnen fattet generalforsamlingen enstemmig følgende vedtak om fullmakt til erverv av egne aksjer:

- i) *Styret gis fullmakt til å erverve inntil 20.000.000 egne aksjer, det vil si aksjer med totalt pålydende kr 10.000.000.*
- ii) *Prisen pr aksje kan være minimum kr 15 pr aksje og maksimum kr 25 pr aksje.*
- iii) *Fullmakten gjelder til og med 1. mars 2021.*

IKAs deltakere og representantskap

Vår ref.
19/520-27/033/7

Deres ref.

Dato:
12.05.2020

Innkalling til representantskapsmøte 10. juni 2020

Representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS kalles med dette inn til årsmøte onsdag 10. juni kl. 10:00. Møtet gjennomføres digitalt via Microsoft Teams.

Saksliste	
01/20	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/20	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/20	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/20	Godkjenning av regnskap 2019
05/20	Godkjenning av årsmelding 2019
06/20	Godkjenning av budsjett og tilskuddsberegning for 2021
07/20	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2021-2024
08/20	Valg av styre for 2020/21
09/20	Valg av valgkomite for 2020/21
10/20	Endring av selskapsavtalen
11/20	Innkomne saker

Saker som ønskes behandlet må være tilsendt administrasjonen innen 26. mai.

For at representantskapet skal være beslutningsdyktig, må minst to tredjedeler av representantene delta. Det er kun valgte representanter eller valgte vararepresentanter som kan delta på møtet. Vennligst gi beskjed snarest mulig om hvem som vil representere kommunen/selskapet på møtet.

Med hilsen

Ole Tom Guse
Representantskapets leder

Tor Ingve Johannessen
Daglig leder

Vedlegg.

Økonomisk oversyn uten sum art

S. Lidal

Driftsrekneskap/budsjett

	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Avvik i NOK	Budsjett 2020
ALLE	1 179 995,00	1 030 279,70	149 715,30	1 312 817,00
1000 Politisk organ	1 179 995,00	1 030 279,70	149 715,30	1 312 817,00
11010 Kontroll og revisjon	1 179 995,00	1 030 279,70	149 715,30	1 312 817,00
Utgifter	1 179 995,00	1 214 140,91	-34 145,91	1 313 327,00
101050 Skattepliktig Km-godtgjelse	0,00	403,28	-403,28	0,00
108000 Godtgjersle til politikarar	154 500,00	87 546,00	66 954,00	154 500,00
108003 Tapt arbeidsforteneste	5 000,00	0,00	5 000,00	5 000,00
109900 Arbeidsgiveravgift	16 377,00	9 322,63	7 054,37	16 377,00
110030 Abonnement/tidsskrift/kjøp a...	0,00	3 500,00	-3 500,00	0,00
111510 Kommunal bevertning/kaffi/j...	4 874,00	4 612,00	262,00	5 100,00
112000 Anna forbruksmaterieil/råvar...	6 942,00	0,00	6 942,00	0,00
114000 Annonse, reklame, informasjon	1 950,00	0,00	1 950,00	2 040,00
115001 Kursavgifter	48 732,00	0,00	48 732,00	76 500,00
116000 Utgifter og godtgj.reiser, diett...	14 620,00	2 828,00	11 792,00	15 300,00
117001 Reiseutgifter (båtbilletter, dro...	0,00	9 803,79	-9 803,79	0,00
137500 Kjøp frå IKS der kommunen s...	927 000,00	912 264,00	14 736,00	1 038 000,00
142900 Moms generell kompensasjon...	0,00	183 861,21	-183 861,21	510,00
Inntekter	0,00	-183 861,21	183 861,21	-510,00
172900 Refusjon moms påløpt i drifts...	0,00	-183 861,21	183 861,21	-510,00

SULDAL KOMMUNE
Perioderapportering 31.12.2019

Rogaland
Revisjon

Kunde	Måned												Tot. sum timer	Tot. sum eks mva
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Regnskapsrevisjon	64,5	18,3	19,8	110	11		15,8	1,75	15,3	12,3	9	48	325,05	312 048
Bekreftelse/attestasjoner		12	25,3	7,8		10,3	2	7,75		7,25		9	81,35	78 096
Kontrollutvalg		8		6	1	7			6	1	15		44,00	42 240
Rådgivning	1,5					0,5			2				4,00	3 840
Forvaltningsrevisjon generelt	0,5									1			1,50	1 440
Forvaltningsrevisjon - Eierskapskontroll	20	12	34,5	23	8	1							98,50	94 560
Forvaltningsrevisjon - Klima og energiplan	5,5		13,5	16	57	31	27,5	22	11				183,50	176 160
Forvaltningsrevisjon - Overordnet analyse										3			3,00	2 880
Forvaltningsrevisjon - Risiko- og vesentlighetsvurderinger												25	25,00	24 000
Total sum	92	50,3	93,1	162	77	49,8	45,3	31,5	34,3	24,5	24	82	765,90	735 264

SULDAL	FR	RR	ATT	KU	RAD	TOTALT	SUM
B 2016	400,0	165,0	60,0	25,0		650,0	521 950
R 2016	280,0	191,5	82,0	51,5		605,0	485 815
B 2017	400,0	165,0	60,0	25,0		650,0	526 500
R 2017	208,5	229,0	85,0	25,5		548,0	443 880
B 2018	400,0	250,0	80,0	50,0		780,0	709 800
R 2018	356,0	232,5	79,3	37,5	28,0	733,3	667 258
B 2019	400,0	250,0	80,0	50,0		780,0	748 800
R 2019	311,5	325,1	81,4	44,0	4,00	765,9	735 264
B 2020	400,0	250,0	190,0	50,0		890,0	854 400

Budsjett 2020:

Timeprisen holdes på samme nivå som 2019. Budsjett fra 2019 videreføres, men korrigeres for ny lovpålagt oppgave (ny kommunelov § 24-9) om forenklet etterlevelseskontroll. Det er usikkert hvilket omfang dette vil ha og standard forventes publisert i løpet av 2019. Foreløpig budsjetteres dette i samme omfang som for risiko og vesentlighetsvurdering forvaltningsrevisjon (overordnet analyse). Omfanget antas korrigert i 2020.

Forbruk 2019:

I regnskapsrevisjonen er årsoppgjør 2018 gjennomført og interimsrevisjonen for 2019 tilnærmet ferdigstilt. Det er utført attestasjon av mva-kompensasjonen for 6 terminer og ulike særattestasjoner som bl.a. tilskudd til ressurskrevende brukere. Av forvaltningsrevisjon er prosjektet om eierskapskontroll og prosjektet om klima og energiplan levert.

FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND

Konferanse 2020 for kontrollutvalgene

Quality Hotel Residence, Sandnes

9. januar 2020

Tema for årets konferanse er **KONTROLLUTVALGENES ROLLE OG OPPGAVER**.

PROGRAM

10:00	Velkommen
<i>Einar Roald Endresen – leder av arbeidsutvalget i forumet</i>
10:05	Hjelp – jeg er valgt inn i kontrollutvalget!
<i>Bjørn Bråthen, seniorrådgiver, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)</i>
10:45	Pause
11:00	Forvaltningsrevisjon – erfaringer fra revisor
<i>Christian Jerejian Friestad, leder forvaltningsrevisjon, Advokat, Rogaland Revisjon IKS</i>
11:45	Årsmøte – Forum for kontrollutvalg i Rogaland
12:00	Lunsj
13:00	Styring og kontroll i kommunal sektor
<i>Bjørn Bråthen, NKRF</i>
13:45	Pause
14:00	Kontrollutvalgets oppgaver –
regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
<i>Bjørn Bråthen, NKRF</i>
14:30	Pause
14:45	Korrupsjon og økonomiske misligheter
<i>Einar Roald Endresen, politioverbetjent og avsnittsleder, FEE -Seksjon for økonomisk kriminalitet - nord, Sør-Vest politidistrikt</i>
15:15	Avslutning

VEL HJEM

PROTOKOLL

ÅRSMØTE I FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND 2019

Avholdt på Quality Hotel Residence, Sandnes

Utvalg: Forum for kontrollutvalg i Rogaland	Møtedato: 9. januar 2020	Årsmøtesaksnr.: 1/19 – 5/19
---	------------------------------------	---------------------------------------

Kommunene som var representert på årsmøtet: Bjerkreim, Bokn, Eigersund, Etne, Gjesdal, Haugesund, Hjelmeland, Hå, Karmøy, Klepp, Kvitsøy, Lund, Randaberg, Sandnes, Sauda, Sokndal, Sola, Stavanger, Strand, Suldal, Sveio, Tysvær, Vindafjord og Rogaland fylkeskommune.

SAKLISTE TIL ÅRSMØTET

1/19 Godkjenning av regnskap for 2018 *Arbeidsutvalgets sak 1/19*

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

1. Forum for kontrollutvalg i Rogaland godkjenner regnskapet for 2018 som viser et mindreforbruk på kr 4.315,-. Mindreforbruket settes av til Forumets fond.
2. Akkumulert overskudd pr 31.12.2018 etter fondsavsetning for 2018 utgjør kr 52.036,-. Fondet brukes som bidrag i forbindelse med nye arrangementer.

2/19 Godkjenning av Årsberetning 2018 - Forum for kontrollutvalg i Rogaland *Arbeidsutvalgets sak 2/19*

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Årsmøtet i Forum for Kontrollutvalg i Rogaland godkjenner forumets årsberetning for 2018.

3/19 Godkjenning av budsjett for 2020*Arbeidsutvalgets sak 3/19*

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Årsmøtet i Forum for Kontrollutvalg i Rogaland godkjenner det framlagte forslaget til budsjett for 2020.

4/19 Innspill fra årsmøtet 2018*Arbeidsutvalgets sak 5/19*

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Saken tas til orientering.

5/19 Valg av arbeidsutvalg og revisor for perioden 2019-2023*Arbeidsutvalgets sak 6/19*

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Det velges et arbeidsutvalg til Forum for kontrollutvalg for perioden 2019 – 2023 bestående av:

- Lisbeth von Erpecom Vikse, Sandnes kommune*
- Bjørg Sandal, Sola kommune*
- Svein Abrahamsen, Haugesund kommune*

Vara:

- Ragnhild Olsen, Klepp kommune*

Som revisor for perioden 2019 – 2023 velges:

- Ivar Finnesand, Rogaland fylkeskommune*

Stavanger, 10. januar 2020

Mette Jensen Moen
Sekretær for arbeidsutvalget

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse

29-30 januar 2020

The Qube — Clarion Hotel & Congress Oslo Airport

Hovedtemaer:

Politikerhets ⋮

Rent drikkevann – hva gikk galt? ⋮

Bærekraft i et revisjonsperspektiv ⋮

Personvern i kommunene ⋮

Bompengeselskapene ⋮

Målgruppe: Ledere/medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, rådmenn og andre som er interessert i tilsyn og kontroll i kommunesektoren

#ku20nkrf

09.00

Registrering og enkel servering

10.00

Velkommen

► Konferansier Anne Grosvold og daglig leder Rune Tokle, NKRF

10.10

Åpning

► Statssekretær Aase Marthe J. Horrigo, Kommunal- og moderniseringsdepartementet

10.40

Demokratiets kår

► Øystein Djupedal, tidl. politiker, fylkesmann, "Arendalsuke-general" m.m., nå regiondirektør i Husbanken sør

11.20

Pause

11.40

Hat og trusler mot folkevalgte?► Carina Riborg Holter, Senior Research Executive i Ipsos
På oppdrag fra KS har Ipsos kartlagt omfanget av hatefulle ytringer og trusler blant folkevalgte politikere i Norge.

11.50

Hets av politikere – en trussel mot demokratiet?

Anne Grosvold i samtale med:

- Carina Riborg Holter
- Ole Ueland (H), gruppeleder i Rogaland fylkesting og tidligere ordfører i Sola kommune
- Kamzy Gunaratnam (A), varaordfører i Oslo kommune

12.20

Lunsj

13.20

Hvordan jobbe i et kontrollutvalg?

► Bård Hoksrud (Frp), leder av kontrollutvalget i Bamble kommune

14.00

Pause

14.20

Rent drikkevann – hva gikk galt?

► Bård Espelid (Askøylisten), tidligere varaordfører, nå kommunestyrerepresentant, i Askøy kommune

14.45

Rent drikkevann – en selvfølge?

► Kjetil Furuberg, avdelingsleder vanntjenester i Norsk Vann

15.10

Rent drikkevann – et felles ansvarAnne Grosvold i samtale med:
Innlederne m.fl. (kommer)

15.50

Pause

16.10

Bærekraft i et revisjonsperspektiv

► Riksrevisor Per-Kristian Foss

.....
17.00

19.30

Middag

RUNE TOKLE

ANNE GROSVD

AASE MARTHE J. HORRIGO

ØYSTEIN DJUPEDAL

CARINA RIBORG HOLTER

OLE UELAND

KAMZY GUNARATNAM

BÅRD HOKSRUD

BÅRD ESPELID

KJETIL FURUBERG

PER-KRISTIAN FOSS

14.20

Minikurs A
Se info neste side
.....

17.00

09.00

Bærekraft – hva er det?

- Carlo Aall, professor og leder for Norsk senter for berekraftig klimatilpassing ved Vestlandsforskning

09.30

Bærekraftmålene – hva må til lokalt og sentralt?

En samtale med:

- Carlo Aall
- Tina Bru (H), andre nestleder i Stortingets energi- og miljøkomite
- M.fl. (kommer)

10.00

Pause

10.20

Gode bestillinger og gode analyser – kontrollutvalgets muligheter

Anne Grosvold i samtale med:

- Beate Marie Dahl Eide (Sp), ordfører i Seljord kommune
- Torbjørn Berglann, daglig leder i Konsek Trøndelag IKS
- May Britt Lagesen (A), leder av kontrollutvalget i Steinkjer kommune og medlem av fylkestinget i Trøndelag

11.00

Pause

11.20

Personvern – hva gjør vi i kommunene?

- Anette Engum, personvernombud i Bærum kommune

12.00

Pause

12.20

Bompengeselskapenes pengebruk

- Peter Svaar, journalist i NRK

13.00

Lunsj

09.00

Minikurs B
Se info nederst

CARLO AALL

TINA BRU

BEATE MARIE DAHL EIDE

TORBJØRN BERGLANN

MAY BRITT LAGESEN

ANETTE ENGUM

PETER SVAAR

RENATE BORGMO

BJØRN BRÅTHEN

ALEXANDER ETSY JENSEN

ANN KATHARINE GARDNER

KNUT TANEM

Minikurs – parallelt med hovedprogrammet

! Begrenset antall plasser

• Målgruppe: nye ledere og medlemmer av kontrollutvalget**Onsdag kl 14.20 - 17.00****A. Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver**

- Renate Borgmo og Bjørn Bråthen, seniorrådgivere i NKRF

Torsdag kl 09.00 - 10.00**B. Lederrollen i kontrollutvalget**

- Alexander Etsy Jensen, rådgiver i VETAKS og tidl. leder av kontrollutvalget og tidl. medlem av kommunestyret i Vennesla kommune

Torsdag kl 11.20 - 13.00**C. De sentrale momentene for å forstå det kommunale regnskapet**

- Ann Katharine Gardner og Knut Tanem, regnskapsrevisorer i Revisjon Midt-Norge SA

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 29-30 januar 2020

Påmelding

- Påmeldingsfrist: 12. desember 2019.
- Bindende påmelding skal skje via [NKRFs nettsider](#).
- Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- Det tas forbehold om endringer i programmet.

Konferansepriser *

- Kr 6 900 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 300 eks. mva.)
- Kr 5 250 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 650 eks. mva.)
- Kr 1 114 eks. mva. for overnatting m/frokost fra 28. til 29. januar 2020

*) Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Avbestillingsbetingelser

- Avbestilling må skje skriftlig.
- Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjonsutgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften.
- Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, medfører full konferanseavgift.
- Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansested

The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Forhåndsgodkjenning

11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning.

Kontaktinfo

Norges Kommunerevisorforbund, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Telefon 23 23 97 00 • post@nkrf.no • www.nkrf.no
www.facebook.com/nkrf.no • www.twitter.com/nkrf

Velkommen på konferanse!

NKRF
1945 – 2020

Norges Kommunerevisorforbund

75 år på vakt for fellesskapets verdier

www.nkrf.no | post@nkrf.no

Årsrapport for 2019

Skatteoppkrevjaren i Suldal kommune

1. Generelt om skatteoppkrevjar si verksemd	3
1.1 Skatteoppkrevjarkontoret – organisering, ressursar og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Skatteutvalg	3
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen	3
2. Skatterekneskapet	4
2.1 Avleggelse av skatterekneskapet	4
2.2 Vurdering av skatteinngongen	4
2.3 Margin	5
3. Innfordring av krav	5
3.1 Restanseutviklinga	5
3.2 Innfordringens effektivitet	7
3.3 Særnamskompetanse	7
4. Arbeidsgjevarkontroll	7
4.1 Organisering av arbeidsgjevarkontrollen	7
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	8
4.3 Resultatar frå kontrollane	8
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten	8
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktørar	8
4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak	8

1. Generelt om skatteoppkrevjaren si verksemd

1.1 Skatteoppkrevjarkontoret – organisering, ressursar og kompetanse

Organisering

Kontoret har hatt i perioden 01.01.2019 - 31.12.2019 ein tilsett som i stor grad har utført arbeidet innan skatt og innkrevjing.

Kontoret har 2 personer som utfører oppgåver med betaling og bank.

Ressursar

For 2019 har skatteoppkrevjarkontoret nytta 0,9 årsverk til skatteoppkrevjarfunksjonen.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkrevjarkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	%-andel fordelt
Skatteregnskap	0,2	22,2 %
Innfordring	0,4	44,5 %
Arbeidsgiverkontroll	0,2	22,2 %
Administrative oppgåver	0,1	11,1 %
SUM	0,9	100 %

Vurdering av ressursituasjon og kompetanse

Situasjonen med ressursbruk og kompetanse innan skatteområdet er tilfredstillande.

Arbeidsgjevarkontrollen har tilstrekkelig med ressursar, og kontrollgraden er innanfor normene.

1.2 Internkontroll

Det er utarbeid rutineskildring, plan for verksemda og dokumentasjon av internkontroll for kontoret. Det er utarbeid rutineskildring for dei fleste områda i Sofie.

1.3 Skatteutvalet

Der vart ingen saker til skatteutvalet i 2019.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen

Skattekontoret har ikkje gjennomført kontorkontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen i 2019.

2. Skatterekneskapet

Skatteoppkrevjarens arbeid med skatterekneskapet omfattar regnskapsføring, rekneskapsrapportering, behandling av inn- og utbetalningar, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorane.

2.1 Rapportering av skatterekneskapet

Skatteoppkrevjaren bekreftar at skatterekneskapet for 2019 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldande forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevjar av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

Årsrekneskapen for 2019 følger som vedlegg til årsrapporten og er signert av skatteoppkrevjaren.

2.2 Vurdering av skatteinngangen

Det vedlagte årsrekneskapet visar skatteinngangen for regnskapsåret 2019.

Total skatte- og avgiftsinngang i forhold til føregående rekneskaps år

Sum total skatte- og avgiftsinngang år 2019	kr 596 290 372
Sum total skatte- og avgiftsinngang år 2018	<u>kr 583 132 536</u>
Differanse – meir inngang i 2019 enn 2018	<u>kr 13 157 837</u>

Differansen fordeler seg slik:

Arbeidsgivaravgift	auke	kr 1,298 mill
Kildeskatt		kr 0,000 mill
Naturressursskatt	nedgang	kr -2,719 mill
Personlege skattytarar	nedgang	kr -5,998 mill
Tvangsmulkt	auke	kr 0,032 mill
Upersonlege skatteytarar	nedgang	kr -6,217 mill
Rentar	auke	kr 0,435 mill
Renter/innkrevjing	auke	kr 0,015 mill

Kommunen sin del av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunen sin del av skatteinngangen 2019	kr 156 911 474
Kommunen sin del av skatteinngangen år 2018	<u>kr 153 606 168</u>
Differanse - meir inngang i 2019 enn 2018	<u>kr 3 305 306</u>

Auken fordeler seg slik:

Selskapsskatt (nedgang)	kr -2,340 mill
Naturressursskatt (auke)	kr 2,300 mill
Forskotspliktige (auke)	kr 3,415 mill
Renter og gebyr (nedgang)	kr -0,070 mill

2.3 Margin

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2018 og 2019.

	per 31.10.2019 (inntektsåret 2018)	per 31.12.2019 (inntektsåret 2019)
Innestående margin	704 524	29 187 018
For mye avsett margin	704 519	
For lite avsett margin		
Prosentstatts	10%	10%

Kommentarer til marginavsetninga

Prosentstatten for margin avsetninga er gyldig frå mars 2006.

Marginavsetninga er tilfredstillande.

3. Innkrevjing av krav

3.1 Restanseutviklinga

Totale restansar og berostilte krav

Tabellen viser totale restansar og berostilte krav for 2019 og 2018, samt endring frå i fjor.

Skatteart	Restanse 31.12.2019	Herav berostilt restanse 31.12.2019	Restanse 31.12.2018	Herav berostilt restanse 31.12.2018	Endring i restanse Red(-)/Økning(+)	Endring i berostilt restanse Red(-) Økning(+)
Sum restanse pr skatteart	3 160 773	255 236	2 210 400	255 236	950 373	0
Arbeidsgjevaravgift	96 110	-	26 222	-	69 888	0
Arlsskatt	-	-	-	-	0	0
Finansskatt	-	-	-	-		
Forsinkingsrenter	437 831	16 491	173 137	16 491	264 694	0
Forskotsskatt	-	-	28 624	-	-28 624	0
Forskotsskatt person	457 378	-	163 911	-	263 467	0
Forskotstrekk	135 669	-	27 516	-	108 156	0
Gabyr	-	-	-	-	0	0
Innkrevjingsinntekter	42 362	10 359	34 063	10 359	8 299	0
Inntekt av summerisk fellesoppgjør	-	-	-	-	0	0
Kildeskatt	-	-	-	-	0	0
Restskatt	22 269	-	62 293	-	-40 024	0
Restskatt person	1 790 945	228 396	1 557 166	228 396	233 759	0
Tvangsmulkt	178 209	-	107 451	-		
Sum restanse diverse krav		-		-	0	0
Diverse krav		-		-	0	0
Sum restanse pr skatteart inkl diverse krav	3 160 773	255 236	2 210 400	255 236	950 373	0

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklinga i restansar

Det er ein total økning i restansane frå 31.12.18 til 31.12.19 på kr 950 373.

Restansen for restskatt person har gått opp med kr 233 759, og forskotsskatt person har gått opp med kr 263 467.

Det er ein auke i utlikna skatt frå kr 311,2 mill for inntektsåret 2017 til kr 315,0 mill for 2017.

Restskatten for 2018 var 3,77 mill lågare enn restskatten for 2017.

Det er ingen endring i berostilte krav.

Det er avskrive krav på totalt kr 139 808 – forsinkelsesrenter restskatt, restskatt, trygdeavgift, gebyr pga konkurs.

Restansar eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Av dette skatteart "Restskatt – person"
2017	179 438	133 644
2016	283 943	219 212
2015	142 443	130 611
2014 – 19XX	1 109 170	-----

Kommentarer til restansar og oppfølging av restansar for eldre år

Kommentar til restansar for eldre år:

1 krav på kr 237 605,- med opprinneleg foreldelsesfrist 11.01.2018. Skyldnar har ukjent opphaldsstad dette innebærer at det gis ein ti års tilleggsfrist på eit år av gongen i inntil ti år, jf. foreldelsesloven § 10 nr.1. Krava foreldes derfor seinast i januar 2028.

Kommentar til restanseoppfølging for eldre år:

Skatteoppkrevjar har gjennomgått rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2019.

Restanselista blir jevnleg gjennomgått for å sjå om det er tiltak som kan setjast i verk på dei sakene vi ikkje har tiltak.

4.2 Planlagde og gjennomførte kontroller

Antall planlagde og gjennomførte kontroller for 2019 var 7: 1 avdekkingskontroll, 2 oppfølgingskontroller og 4 formalkontroller.

Dette utgjør 5,14 % av totalt tall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2018 var 12.

4.3 Resultat frå kontrollane

Det er avdekka kr 3 662 685 i eigenretta arbeidsgjevaravgift. Det vert laga 4 A-krim rapportar.

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

Tall på kontrollar er på eit tilfredstillande nivå. Ei systematisk kontrollverksemd gjennom fleire år, kan synas å gje resultat i form av preventiv verknad.

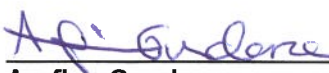
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktørar

Det er ikkje gjennomført særskilde aksjonar i 2019.

4.6 Gjennomførte informasjons- og rettleiings tiltak

Det er gjeve informasjon i samband med gjennomgang av ettersynet med arbeidsgjevarane.

Sand, 22.01.2019:

Arnfinn Gundersen
Skatteoppkrevjar

Mirela L. Moe
Fagansvarleg Skatt og Innkrevjing

Vedlegg: Årsrekneskapet for 2019
 Vedlegg til årsrekneskapet

3.2 Effektivitet i innfordringa

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2019

Resultatkravet for restskatt personlege skattytare 2017 var 96,7 %, mens vi oppnådde 99,22 %.

For restskatt upersonlege skattytare var resultatkravet 99,0%, mens vi oppnådde 99,94 %.

Vurdering av samanheng mellom aktivitet og resultat

Det er gjort 2 betalingsavtalar i 2019. I 2018 er inngått 2 betalingsavtaler.

Det er haldt 6 utleggsforretningar i 2019, 5 med resultat «utlegg tatt» og 1 med resultat «intet til utlegg»

Det er gjennomført 27 utleggstrekk i 2019 mot 24 i 2018.

Skatteoppkrevjars eventuelle tiltak for å betre effektiviteten i innkrevjinga

Skatteoppkrevjaren har ikkje konkrete tiltak for å betre effektiviteten i innkrevjinga, men vi prøver alltid å bli meir effektive.

Omtale av spesielle forhold

Det har ikkje vore spesielle forhold i rekneskapsåret som treng særskild omtale.

3.3 Særnamskompetanse

Skatteoppkrevjaren i Suldal nyttar seg fullt ut av særnamskompetansen.

4. Arbeidsgjevarkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgjevarkontrollen

Suldal er med i Haugaland interkommunale arbeidsgjevarkontroll som består av kommunane Bokn, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord, Haugesund og Karmøy. Ordninga består av 5 stillingar der Suldal har ein stillingsandel på 0,2 årsverk.

Rapportering om arbeidsgjevarkontroll for 2019 er sendt inn den 14.01.2020 av Haugaland Arbeidsgjevarkontroll.

Årsregnskap for Suldal kommune for rekneskapsåret 2019

	2019	2018
Likvider	30 864 283	31 441 951
Skyldig skattekreditorene	-1 438 486	-2 393 411
Skyldig andre	-238 776	-680 098
Innestående margin	-29 187 018	-28 368 440
Udisponert resultat	-3	-2
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-94 349 697	-95 647 709
Kildeskatt mv - 100% stat	-4 926	0
Naturressursskatt	-62 696 478	-59 977 606
Personlige skatteyttere	-322 737 257	-316 739 317
Tvangsmulkt	-202 414	-234 412
Upersonlige skatteyttere	-116 291 769	-110 075 019
Renter	-27 367	-462 843
Innfordring	19 536	4 371
Sum	-596 290 372	-583 132 535
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	94 349 696	95 647 710
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	94 650 277	93 587 697
Fordelt til Fylkeskommunen	31 632 976	30 729 341
Fordelt til Staten	257 305 521	245 535 301
Fordelt til kommunen	156 911 474	153 606 168
Krav som er ufordelt	1	-1
Videresending plassering mellom kommuner	-38 559 573	-35 973 681
Sum	596 290 372	583 132 535
Sum totalt	0	0

Kommunekassottsett 1 514 000

Sand, 22.01.2020

Arnfinn Gundersen

Skatteoppkrevjar

144

144

 Skatteetaten	Retningslinje for skatteoppkrevers årsrapport inkludert årsregnskap	Side: 13 av 13
		Versjon: 3.0

6 Vedlegg til årsregnskapet

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- Likvider**
 Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.
- Skyldig skattekreditorene**
 Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

 Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.
- Skyldig andre**
 Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene på grunn av mangelfull informasjon fra den som innbetaler.
- Innestående margin**
 Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.
- Udisponert resultat**
 Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrounding i skatteregnskapssystemet.
- Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**
 Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrasket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangsmulkt samt renter og gebyrer.
- Fordelt til skattekreditorene**
 Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.
- Krav som er ufordelt**
 Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrounding i skatteregnskapssystemet.
- Videresending plassering mellom kommuner**
 Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

